

ยุทธศาสตร์การพัฒนา
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ในเขตจังหวัดสระบุรี
(พ.ศ. 2566 - 2570)

กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี
โทร./โทรสาร 0 3667 9940

ประกาศคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด
เรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสระบุรี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

ด้วยคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด ได้ดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสระบุรี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ใช้เป็นกรอบแนวทางในการประสานการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แต่ในห้วงปัจจุบันเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) คณะกรรมการฯ จึงขออนุมัติยกเว้นการปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๗๔๖๗ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ เรื่อง แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี และผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๕ วรรคสองของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ อนุมัติยกเว้นการปฏิบัติดังกล่าว

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๕ (๓) (๔) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๑๗ (๒) (๓) แห่งพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๔๒ จึงประกาศใช้ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสระบุรี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

จึงประกาศมาให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายสัญญา บุญ-หลง)

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี

ประธานกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด

ประกาศคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด
เรื่อง ยกเว้นจัดประชุมประชาคมร่วมกับคณะกรรมการพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด
และคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด

ด้วยคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด ได้ดำเนินการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสระบุรี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) และกรอบการประสานโครงการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสระบุรี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด ใช้เป็นกรอบแนวทางในการประสานการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น แต่ด้วยห้วงปัจจุบันเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด จึงขออนุมัติยกเว้นการปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๓/ว ๗๔๖๗ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๓ เรื่อง แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี และผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๕ วรรคสอง ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ อนุมัติยกเว้นการปฏิบัติดังกล่าว

จึงประกาศมาให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายสัญญา บุญ-หลง)

นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี

ประธานกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด

คำนำ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสระบุรี (พ.ศ. 2566 – 2570) ได้จัดทำขึ้นเพื่อแสดงทิศทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาตามแผนพัฒนาระดับต่าง ๆ ตลอดจนสอดคล้องกับปัญหาความต้องการของประชาชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นกรอบในการจัดทำและประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้เกิดการประสานและบูรณาการเพื่อนำไปสู่ผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกัน ซึ่งการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในครั้งนี้ดำเนินการโดยการขออนุมัติยกเว้นการปฏิบัติตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0810.3/ว 7467 ลงวันที่ 14 ธันวาคม 2563 เรื่อง แนวทางการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ศ. 2566 – 2570) ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดสระบุรี เนื่องจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) โดยอาศัยอำนาจตามความในข้อ 5 วรรคสอง ของระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยพิจารณาทบทวนจากกรอบยุทธศาสตร์ฉบับเดิมในปีที่ผ่านมา ซึ่งได้กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาครอบคลุมในทุก ๆ ด้านและสอดคล้องกับอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การพัฒนาดังกล่าวจะสำเร็จได้ตามวัตถุประสงค์ย่อมต้องเกิดจากการผลักดันและการประสานความร่วมมือของทุกฝ่ายเป็นกลไกสำคัญ โดยเฉพาะหน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเองจะต้องช่วยกันผลักดัน การพัฒนาให้เกิดผลในทางปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับประชาชนในจังหวัด จึงจะเป็นความสำเร็จของการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นภายในเขตจังหวัดสระบุรี อย่างแท้จริง และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งจะสามารถผลักดันและบูรณาการยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาในยุทธศาสตร์ฯ ฉบับนี้ไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมและเกิดประโยชน์โดยรวม เพื่อให้จังหวัดสระบุรีมีความเจริญก้าวหน้าและเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน

คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัดสระบุรี

พฤษภาคม 2564

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ 1 สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565)	1-3
1. ผลการดำเนินงานยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด	1-1
1.1 สรุปสถานการณ์การพัฒนาทั่วไป	2-2
1.2 การประเมินผลการนำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดไปปฏิบัติในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ	3-3
2. ผลที่ได้รับจากการดำเนินงาน	3-3
2.1 ผลที่ได้รับ/ผลที่สำคัญ	3-3
2.2 ผลกระทบ	3-3
3. สรุปปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานที่ผ่านมาและแนวทางแก้ไข	3-3
3.1 ปัญหาและอุปสรรค	3-3
3.2 การดำเนินการที่ผ่านมา	3-3
3.3 แนวทางการแก้ไข	3-3
ส่วนที่ 2 ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา	4-74
1. แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	4-17
2. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับปัจจุบัน	18-44
3. แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด	45-60
3.1 แผนพัฒนาภาค	45-50
3.2 แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด	51-54
3.3 แผนพัฒนาจังหวัด	54-60
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี	61-63
5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสระบุรี	64-64
6. ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์	65-74
ส่วนที่ 3 การติดตามและประเมินผล	75-84
1. การติดตามและประเมินยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด	75-78
2. สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม	79-82
3. ข้อเสนอแนะในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในเขตจังหวัดในอนาคต	83-83
3.1 ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต	83-83
3.2 ความเสี่ยงในการดำเนินการและข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ ในการนำยุทธศาสตร์ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดไปใช้	84-84

ส่วนที่ 1

สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นตามแผนพัฒนาท้องถิ่น
(พ.ศ. 2561 – 2565)

ส่วนที่ 1 สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นตามแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2561 – 2565)

1. ผลการดำเนินงานยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งแสดงถึงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคตโดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ และนโยบายในการพัฒนาท้องถิ่น

การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจึงเป็นกระบวนการกำหนดทิศทางในอนาคตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดสภาพการณ์ที่ต้องการบรรลุและแนวทางในการบรรลุบนพื้นฐานของการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้านและเป็นระบบ ทั้งนี้จะต้องสอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น และปัญหา/ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นด้วย

การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามีความสำคัญต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้ เนื่องจากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเป็นแผนพัฒนาที่มุ่งไปสู่สภาพการณ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มุ่งไปสู่สภาพการณ์อันพึงประสงค์ได้อย่างเท่าทันกับการเปลี่ยนแปลง โดยสามารถจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจึงเป็นการกำหนดทิศทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องกำหนดถึงสภาพการณ์ที่ต้องการจะบรรลุและแนวทางในการที่จะทำให้บรรลุถึงสภาพการณ์นั้น

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ดีจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้านและเป็นระบบ ทั้งนี้ เพื่อให้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง

อย่างรอบด้าน หมายถึง การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการคำนึงถึงสภาพการณ์ ที่ต้องการจะบรรลุ และการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ทั้งมิติด้านการพัฒนา ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม องค์กร(การบริหารจัดการ) และการเปลี่ยนแปลงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนมิติในเชิงพื้นที่ ทั้งพื้นที่ใกล้เคียงขยายไปสู่พื้นที่ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด ระดับประเทศ ระดับทวีป จนกระทั่งในระดับโลกด้วย

สาเหตุที่ต้องมองอย่างรอบด้าน ก็เพราะว่า ในโลกความเป็นจริงนั้นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งในด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม สังคมและองค์กร ทั้งในระดับภูมิภาค ระดับประเทศ ระดับทวีปและในระดับโลก ล้วนส่งผลกระทบต่อเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ทางตรงก็ทางอ้อม จึงกล่าวได้ว่าปรากฏการณ์ทั้ง 4 ด้านที่เกิดกับเขตพื้นที่ 4 ระดับนี้ ล้วนถือเป็นสภาพแวดล้อมที่ควรต้องคำนึงถึงในกระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาทั้งสิ้น

1.1 สรุปสถานการณ์การพัฒนาทั่วไป

จังหวัดสระบุรี เป็นจังหวัดที่มีสภาพแวดล้อมที่ดี เป็นเมืองอุตสาหกรรม โดยทั่วไปแล้วจังหวัดสระบุรีมีทั้งจุดอ่อนและจุดแข็ง สภาพแวดล้อมทั่วไปของจังหวัดสระบุรี จะมีจุดแข็งในด้านการเกษตร เป็นแหล่งผลิต แปรรูป ผลผลิตการเกษตรที่สำคัญ มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรกรรม เป็นจำนวนมาก มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ และประวัติศาสตร์ มีสินค้าผลิตภัณฑ์ชุมชนที่หลากหลาย มีเส้นทางการคมนาคมที่เชื่อมต่อกับจังหวัดอื่น ๆ มีการพัฒนาคุณภาพชีวิต มีสภาพแวดล้อมและทำเลที่เหมาะสมกับการติดต่อกับทุกภาค มีหน่วยงานทหารอยู่ในพื้นที่ มีอุตสาหกรรม มีแหล่งผลิตวัตถุดิบก่อสร้าง และอุตสาหกรรมเกษตรที่ทำรายได้หลักของจังหวัดสระบุรี มีโรงงานผลิตกระแสไฟฟ้าที่ใช้แก๊สธรรมชาติ และพลังงานทดแทน

จากสิ่งที่ได้กล่าวมาจากจุดแข็งของจังหวัดสระบุรี ยังขาดสิ่งต่าง ๆ หลายอย่าง เช่น ด้านการเกษตร ส่วนมากเกษตรกรไม่มีที่ดินของตนเอง ประสบปัญหาภาวะหนี้สิน ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องเทคโนโลยีที่เหมาะสมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมด้านการท่องเที่ยว ขาดการพัฒนาและปรับปรุงเส้นทางในการลำเลียงผลผลิตทางการเกษตร ขาดการประชาสัมพันธ์ และไม่ตรงกลุ่มเป้าหมาย ขาดการสนับสนุนการท่องเที่ยวที่ทันต่อกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลก ขาดเทคโนโลยี

สิ่งต่างๆ เหล่านี้ทำให้ในการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสระบุรี จึงควรจะเน้นถึงคุณภาพชีวิต เพื่อส่งเสริมการพัฒนาการเกษตร จัดสวัสดิการสังคม ด้านสาธารณสุข การเสริมสุขภาพของประชาชน จัดให้มีโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ มีความเข้มแข็งของชุมชน สังคม และเศรษฐกิจ เพิ่มศักยภาพและพัฒนาอาชีพของประชาชน หาแหล่งน้ำ ส่งเสริมการศึกษา จัดให้มีศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการเกษตร จังหวัดสระบุรีเป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดี ควรอนุรักษ์ให้ยั่งยืน สร้างจิตสำนึกให้กับทุกคนตระหนักในการรักษาธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล แก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรม สร้างความเข้มแข็งของชุมชน สังคมและเศรษฐกิจ รักษาคุณภาพแม่น้ำป่าสัก

จังหวัดของเราเป็นจังหวัดที่อุดมสมบูรณ์ มีขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น มีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร ให้บริการประชาชน ส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริการสาธารณะของท้องถิ่น มีแหล่งท่องเที่ยว และได้มีการประชาสัมพันธ์ แหล่งท่องเที่ยวอย่างแพร่หลาย ส่วนในการพัฒนาประชาธิปไตยและกระบวนการประชาสังคม ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมทางการเมือง มีข้อมูลข่าวสารบ้านเมืองการปกครองระบอบประชาธิปไตย และมีการประชาสังคมภาคประชาชน

1.2 การประเมินผลการนำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ และเชิงคุณภาพ

ผลในเชิงปริมาณ

ประเมินค่าเป้าหมายจากสี่ประเด็นของตัวชี้วัดแล้ว มีเปอร์เซ็นต์และขีดความสามารถในประเด็นการผลิตอาหารที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม สูงขึ้นประสบความสำเร็จในเรื่องนี้ ประเด็นการพัฒนาการท่องเที่ยวแบบบูรณาการก็มีค่าเป้าหมายที่เพิ่มขึ้น ทำให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นทุกๆ ปี ประเด็นพัฒนาคุณภาพชีวิตและความมั่นคงตามแนวของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ทำให้ประชาชนมีสุขภาวะที่ดีภายใต้สังคมแวดล้อมที่มีคุณภาพ ประเด็นสุดท้ายการพัฒนาอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน ทำให้ประชาชนอยู่ดีมีสุขจากการพัฒนาอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน

ผลในเชิงคุณภาพ

ประชาชนในจังหวัดสระบุรี มีชีวิตที่ดีขึ้น อุดมสมบูรณ์ไปด้วยประเด็นต่างที่เห็นได้ชัดว่าประชาชนมีชีวิตที่ดีขึ้นจากการพัฒนาที่ตรงกับเป้าหมายตรงกับความต้องการของประชาชน สิ่งแวดล้อม ประชาชนส่วนใหญ่พึงพอใจต่อการพัฒนาจังหวัดสระบุรี ไม่ว่าจะเป็นด้านถนน มีการใช้สัญจรไปมาสะดวก, ด้านไฟฟ้า, ด้านคุณภาพชีวิต, ด้านการศึกษา, ด้านสาธารณสุข

2. ผลที่ได้รับจากการดำเนินงาน

2.1 ผลที่ได้รับ/ผลที่สำคัญ ได้พัฒนาองค์ความรู้ในการบริหารจัดการคุณภาพ และลดปัญหาของประชากร และปรับปรุงให้ทุกครัวเรือนมีชีวิตที่ดี ทั้งภาคการเกษตร และทำให้เพิ่มปริมาณผลผลิต และยกระดับรายได้ของประชาชนเพิ่มสูงขึ้น

2.2 ผลกระทบ ผลกระทบที่เกิดขึ้นบ้างก็จะมีจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศและปฏิกิริยาของธรรมชาติและโรคระบาดต่าง ๆ

3. สรุปปัญหาอุปสรรคการดำเนินงานที่ผ่านมาและแนวทางการแก้ไข

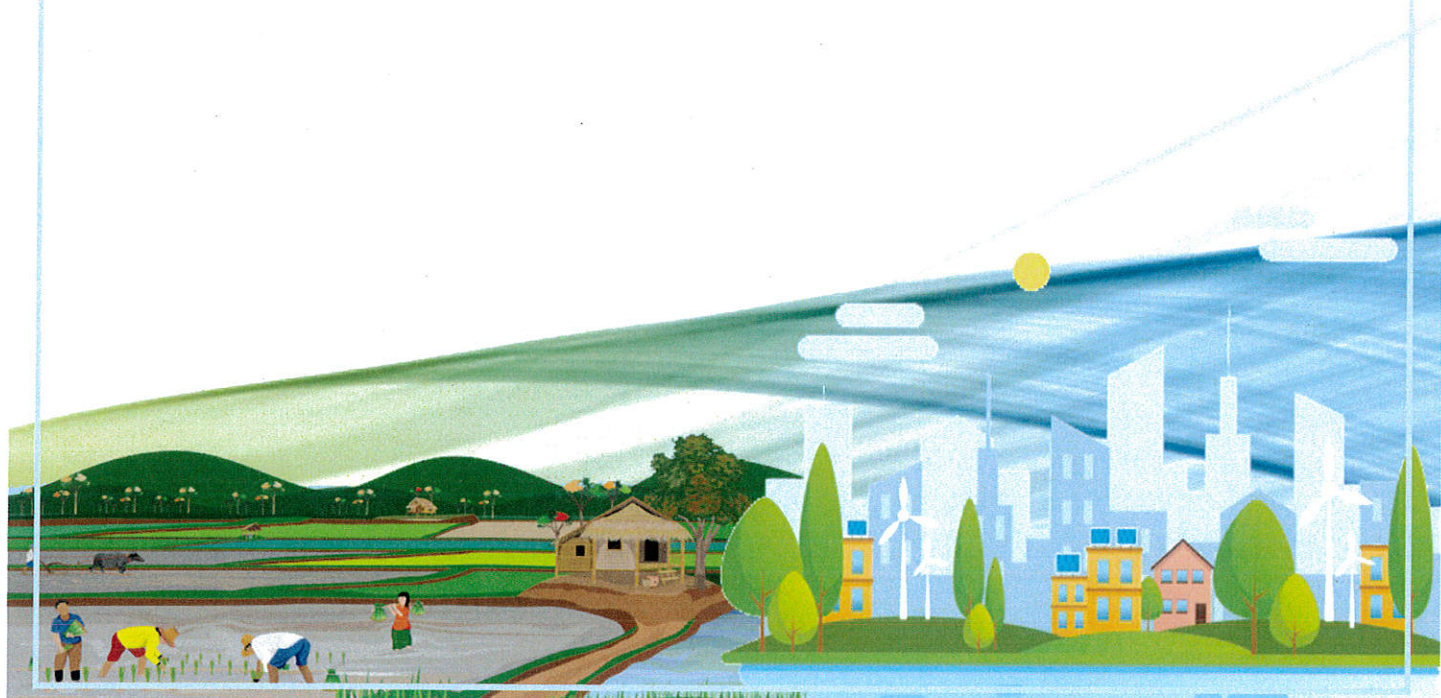
3.1 ปัญหาและอุปสรรค ปัญหาที่เกิดขึ้น เส้นทางคมนาคมมีความชำรุดเป็นหลุมเป็นบ่อเดินทางไม่สะดวก จะมีการปรับปรุงเส้นทางคมนาคมทั้งถนนสายหลักและถนนสายรอง พัฒนาระบบประปา และเข้าถึงแหล่งเงินทุนช่องทางต่าง ๆ ของกลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน กลุ่มอาชีพเพื่อการพัฒนาผลิตภัณฑ์ การเพิ่มมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์ การขยายช่องทางการจัดจำหน่าย

3.2 การดำเนินการที่ผ่านมา มองกลุ่มเป้าหมายที่เดือดร้อนเป็นสำคัญ โดยเน้นไปที่ทิศทางที่คิดว่าน่าจะเป็น โดยไม่ได้มองตรงจุดที่เริ่มต้นของปัญหาที่แท้จริง

3.3 แนวทางการแก้ไขปัญหา การย้อนกลับไปมองจุดเริ่มต้นของปัญหาที่เกิดขึ้น ว่าเกิดมาจากปัญหาอะไร และจะต้องนำปัญหานั้นมาแก้เพื่อให้ปัญหานั้นหมดไป ก็คือการลงไปที่กลุ่มเป้าหมาย และประเด็นความเดือดร้อนของประชาชนเป็นหลักที่จะแก้ไขให้ปัญหานั้นหมดไปและตรงตามความเดือดร้อนของประชาชน

ส่วนที่ 2

ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา

ส่วนที่ 2 ยุทธศาสตร์เพื่อการพัฒนา

1. แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580)

วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

คติพจน์ประจำชาติ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”

ประกอบด้วย 6 ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 ด้านความมั่นคง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ 6 ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

ยุทธศาสตร์ชาติ : กรอบการพัฒนาระยะยาว

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์

“ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว

ด้วยการพัฒนาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุข

และตอบสนองต่อการบรรลุ

ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต

สร้างรายได้ระดับสูงเป็นประเทศพัฒนาแล้ว และสร้าง

ความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและ

เป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ

1.1 สถานการณ์ แนวโน้ม วิสัยทัศน์และเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ

1.1.1 บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยนับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 1 เป็นต้นมา ได้ส่งผลให้ประเทศมีการพัฒนาในทุกมิติทั้งในด้านเศรษฐกิจที่ประเทศไทยได้รับการยกระดับ เป็นประเทศในกลุ่มบนของกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลาง ในด้านสังคมที่มีการพัฒนาคุณภาพชีวิต ของประชาชนส่งผลให้ประเทศไทยหลุดพ้นจากการเป็นประเทศยากจน และในด้านสิ่งแวดล้อม ที่ประเทศไทยมีข้อได้เปรียบในหลากหลายหลายเชิงนิเวศ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังมีความท้าทาย ต่อการพัฒนาที่สำคัญ อาทิอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจในปี 2560 ที่ร้อยละ 3.9 ถือว่าอยู่ใน ระดับต่ำกว่าศักยภาพ เมื่อเทียบกับร้อยละ 6.0 ต่อปี ในช่วงเวลาเกือบ 6 ทศวรรษที่ผ่านมา โดยมีสาเหตุ หลักจากการชะลอตัวของการลงทุนภายในประเทศและสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่ยังไม่ฟื้นตัวได้เต็มที่ โครงสร้างเศรษฐกิจไทยที่ยังไม่สามารถขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ ภาคบริการและภาคเกษตรมีผลผลิตการผลิตในระดับต่ำ ขาดการนำเทคโนโลยีเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพ ในการผลิต ประกอบกับแรงงานไทยยังมีปัญหาเรื่องคุณภาพและสมรรถนะที่ไม่สอดคล้อง กับความต้องการในการขับเคลื่อนการพัฒนาของประเทศ

นอกจากนั้น ศักยภาพและคุณภาพของประชากรไทยทุกช่วงวัยยังคงเป็นปัจจัยท้าทายสำคัญ ต่อการพัฒนาประเทศ แม้ว่าการเข้าถึงระบบบริการสาธารณะ การศึกษา บริการสาธารณสุข โครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ และการคุ้มครองทางสังคมอื่น ๆ ของคนไทยมีความครอบคลุมเพิ่มมากขึ้น แต่ยังคงมี ปัญหาเรื่องคุณภาพการให้บริการที่มีมาตรฐานแตกต่างกันระหว่างพื้นที่ ซึ่งเป็นหนึ่งในสาเหตุหลัก ที่ทำให้ประเทศไทยยังคงมีปัญหา ความเหลื่อมล้ำในหลายมิติขณะที่ปัญหาด้านความยากจนยังคงเป็น ประเด็นท้าทายในการยกระดับการพัฒนา ประเทศให้ประชาชนมีรายได้สูงขึ้นและแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำ อย่างยั่งยืน ขณะเดียวกันการวางกลยุทธ์ระยะ ยาวในการฟื้นฟูการใช้และการรักษาทรัพยากร อย่างบูรณาการเพื่อการพัฒนาประเทศที่ผ่านมายังขาดความ ชัดเจน ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศยังมีปัญหาการใช้อย่างสิ้นเปลืองและเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว

ทั้งนี้ปัญหาดังกล่าวข้างต้นมีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ การพัฒนาประเทศขาดความต่อเนื่องและความยืดหยุ่นในการตอบสนองต่อความต้องการและปัญหาของ ประชาชน ขณะที่ความมั่นคงภายในประเทศยังมีหลายประเด็นที่ต้องเสริมสร้างให้เกิดความเข้มแข็ง ลด ความขัดแย้งทางความคิดและอุดมการณ์ที่มีรากฐานมาจากความเหลื่อมล้ำ ความไม่เสมอภาค การขาดความเชื่อมั่น ในกระบวนการยุติธรรม และปัญหาการขาดเสถียรภาพทางการเมืองตลอดจนส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจให้เกิดความรักและความสามัคคี

ในขณะเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงานและวัยเด็กที่ลดลงและประชากรสูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ มีความท้าทายมากขึ้น ทั้งในส่วนของเสถียรภาพทางการเงินการคลังของประเทศในการจัดสวัสดิการเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่เพิ่มสูงขึ้น การลงทุนและการออม การเจริญเติบโต ทางเศรษฐกิจของประเทศ ความมั่นคงทางสังคม การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนซึ่งจะเป็นประเด็นท้าทายต่อการขับเคลื่อนประเทศไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว

1.1.2 ปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ

แม้ว่าประเทศไทยจะมีตำแหน่งที่ตั้งที่สามารถเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงในภูมิภาคและเป็นประตูสู่เอเชีย แต่การที่มีอาณาเขตติดกับประเทศเพื่อนบ้านหลายประเทศ ทำให้ปัญหาด้านเขตแดนกับ ประเทศเพื่อนบ้านยังคงเป็นความท้าทายด้านความมั่นคงในอนาคต นอกจากนี้ประเทศไทยยังคงต้องให้ ความสำคัญกับปัญหาด้านความมั่นคงอื่น ๆ ที่มีความซับซ้อน ละเอียดย่อย และมีความเชื่อมโยงกัน หลายมิติที่อาจเป็น ประเด็นท้าทายต่อการสร้างบรรยากาศความไว้วางใจระหว่างรัฐกับประชาชน และระหว่างประชาชนกับ ประชาชนซึ่งรวมถึงการสร้างสามัคคีของคนในชาติที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่ม ประชากรไทยที่มีแนวคิดและความเชื่อที่แตกต่างกันอย่างยั่งยืน

นอกจากนี้การขยายอิทธิพลและการเพิ่มบทบาทของประเทศมหาอำนาจ ที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบหลายขั้วอำนาจ หรือเกิดการย้ายขั้วอำนาจทางเศรษฐกิจ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อ เสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศในอนาคตขณะที่องค์กรที่ไม่ใช่รัฐอาทิงค์การระหว่างประเทศและ บรรษัทข้ามชาติจะมีบทบาทมากขึ้นในการกำหนดกฎ ระเบียบ ทิศทางความสัมพันธ์ และมาตรฐานสากลต่าง ๆ ทั้งในด้านความมั่นคง และเศรษฐกิจ รวมทั้งการรวมกลุ่มเศรษฐกิจ และการเปิดเสรีในภูมิภาคที่นำไปสู่ความ เชื่อมโยงในทุกระบบ อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านอาชญากรรมข้ามชาติและเศรษฐกิจนอกระบบ รวมทั้งปัญหา ยาเสพติด การค้ามนุษย์และการลักลอบเข้าเมือง

ในทางกลับกัน ความเปลี่ยนแปลงจากโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ และ เทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดจะก่อให้เกิดนวัตกรรมอย่างพลิกผัน อาทิเทคโนโลยี ปัญญาประดิษฐ์อินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ หุ่นยนต์และโดรน เทคโนโลยี พันธุกรรม สมัยใหม่และเทคโนโลยีทางการเงิน ซึ่งตัวอย่างแนวโน้มการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดด เหล่านี้คาดว่าจะ เป็นปัจจัยสนับสนุนหลักที่ช่วยทำให้เศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้ม ที่จะกลับมาขยายตัวได้เข้มแข็ง ขึ้น แนวโน้มสำคัญที่จำเป็นต้องมีการติดตามอย่างใกล้ชิด อาทิ การรวมกลุ่มทางการค้าและการลงทุนที่จะมี ความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น การแข่งขันที่คาดว่าจะรุนแรงขึ้นในการเพิ่มผลิตภาพและสร้างความหลากหลาย ของสินค้าและบริการที่ตอบโจทย์รูปแบบชีวิตใหม่ ๆ

นอกจากนั้น ประเทศไทยคาดว่าจะเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัยระดับสุดยอดในปี 2574 จะก่อให้เกิดโอกาสใหม่ๆ ในการตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคนสูงวัยที่จะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการคาดการณ์ว่าครอบครัวไทยจะมีขนาดเล็กลงและมีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น ประชากรในประเทศไทยจะมีช่วงอายุที่แตกต่างกันและจะมีกลุ่มคนช่วงอายุใหม่ๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ดังนั้น การเตรียมความพร้อมของประชากรให้มีคุณภาพ และการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการผลิตและการบริการของประเทศจะเป็นความท้าทายสำคัญในระยะต่อไป

ในขณะเดียวกัน โครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมสูงวัย อาจทำให้เกิดความต้องการแรงงานต่างชาติเพิ่มมากขึ้นเพื่อทดแทนจำนวนแรงงานไทยที่ลดลง ซึ่งปัจจัยด้านการเปิดเสรีในภูมิภาค และความก้าวหน้าของการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งในภูมิภาคจะทำให้การเคลื่อนย้ายแรงงานและการย้ายถิ่นมีความสะดวกมากขึ้น และเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายประชากรเข้าออก ประเทศเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มประชากรที่มีศักยภาพซึ่งมีแนวโน้มในการเคลื่อนย้ายไปเรียนหรือ ทำงานในทั่วทุกมุมโลก สูงขึ้น ทั้งนี้การย้ายถิ่นส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น จึงอาจจะเป็นไปได้ที่ประเทศไทยจะยังคงเป็นประเทศผู้รับของประชากรจากประเทศเพื่อนบ้าน ขณะที่ประชากรไทยโดยเฉพาะแรงงานทักษะอาจมีแรงจูงใจในการย้ายถิ่นไปยังประเทศที่มีระดับการพัฒนาที่ดีกว่า อาจทำให้การแย่งชิงแรงงานมีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งจะยิ่งทำให้เกิดความเสี่ยงต่อ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงของบริบทสังคมไทย

นอกจากนี้ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศคาดว่าจะมีความรุนแรงมากขึ้น ทั้งในเชิงความผันผวน ความถี่ และขอบเขตที่กว้างขวางมากขึ้น ซึ่งจะสร้างความเสียหายต่อชีวิต และทรัพย์สิน ระบบโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น ตลอดจนระบบผลิตทางการเกษตรที่สัมพันธ์ต่อเนื่อง กับความมั่นคงด้านอาหารและน้ำ ขณะที่ระบบนิเวศต่าง ๆ มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง และมีความเป็นไปได้ ค่อนข้างสูงในการสูญเสียความสามารถในการรองรับความต้องการของมนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อย่างไรก็ตามระดับความรุนแรงของผลกระทบอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกและความเสื่อมโทรม ของระบบนิเวศต่าง ๆ ดังกล่าวที่แต่ละประเทศจะต้องเผชิญจะมีความแตกต่างกัน ทำให้การเป็นสังคมสีเขียว การรักษาและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการจะได้รับความสำคัญ และความสนใจจากนานาประเทศ รวมทั้งประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือก รวมถึงการสร้างสมดุลความมั่นคงด้านพลังงานและอาหารมีแนวโน้มที่จะมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้น กฎระเบียบและข้อตกลงด้านสิ่งแวดล้อมจะมีความเข้มข้นและเข้มงวดขึ้น โดยกรอบการพัฒนา ตามข้อตกลงระหว่างประเทศต่าง ๆ ที่สำคัญ เช่น เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และบันทึกความตกลงปารีส จะได้รับการนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังมากยิ่งขึ้น

แนวโน้มเหล่านี้จะก่อให้เกิดความท้าทายต่อการพัฒนาประเทศในหลายมิติทั้งในส่วนของการจ้างงานและอาชีพ สาขการผลิตและบริการใหม่ๆ ความมั่นคงของประเทศอันเกิดจากภัยคุกคามและความเสี่ยงด้านอื่น ๆ ที่ซับซ้อนขึ้น อาชญากรรมไซเบอร์ รูปแบบการก่อสงครามที่ใช้เทคโนโลยี เป็นเครื่องมือการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีและรวดเร็วของผู้คน เงินทุน ข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้เทคโนโลยี และสินค้าและบริการ การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่รวดเร็วและคาดการณ์ได้ยาก การเกิดขึ้นของโรคระบาดและโรคอุบัติใหม่ที่จะส่งผลให้การเฝ้าระวังด้านการสาธารณสุขในประเทศ มีความสำคัญมากขึ้น อาจนำไปสู่ปัญหาความเหลื่อมล้ำที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นได้ หากไม่มีมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและรองรับผลกระทบต่าง ๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ซึ่งรวมถึงการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบพลิกผันที่จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากการเข้าถึงเทคโนโลยีโครงสร้างพื้นฐาน และองค์ความรู้สมัยใหม่มีระดับ ความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มประชากรต่าง ๆ โดยการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมดังกล่าว จะส่งผลต่อทั้งการจ้างงานและอาชีพที่จะมีรูปแบบและลักษณะงานที่เปลี่ยนไป มีความต้องการแรงงาน ที่มีสมรรถนะสูงเพิ่มมากขึ้น หลายอาชีพอาจหายไปจากตลาดงานในปัจจุบัน และบางอาชีพจะถูกทดแทน ด้วยระบบอัตโนมัติโดยเฉพาะอาชีพที่ต้องการทักษะระดับต่ำ ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อความมั่นคงและ คุณภาพชีวิตของประชาชนที่ปรับตัวไม่ทันหรือขาดความรู้และทักษะที่ทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป กระแสโลกาภิวัตน์ที่จะทำให้เกิดการพัฒนาขยายความเป็นเมือง วิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศที่อาจจะมีผลกระทบรุนแรงมากขึ้น ซึ่งปัจจัยทั้งหมดดังกล่าว จะส่งผลให้ปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำของประเทศมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น จากปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ ข้างต้น เห็นได้ว่าบริบทและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลง อย่างรวดเร็ว มีพลวัตสูง และมีความซับซ้อนหลากหลายมิติซึ่งจะส่งผลต่ออนาคตการพัฒนาประเทศ อย่างมาก ดังนั้น การพัฒนาประเทศจึงจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์การพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติและ ทุกด้าน การพัฒนาที่เกี่ยวข้อง มีความร่วมมือในลักษณะประชารัฐจากภาคส่วนต่าง ๆ ในรูปแบบของ หุ่นส่วนการพัฒนาที่เป็นการดำเนินงานอย่างบูรณาการ เนื่องจากทุกมิติการพัฒนามีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน โดยประเทศไทยจำเป็นต้องมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความรู้สมรรถนะ และทักษะ ที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ สามารถรู้เท่าทันและปรับตัวให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข มีอาชีพที่มั่นคง สร้างรายได้ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์และกติกาใหม่ ๆ และมาตรฐานที่สูงขึ้น โดยเฉพาะในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบ และปัจจัยส่งเสริมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกัน ทั้งในส่วนของระบบการเรียนรู้การสอน และการพัฒนาทักษะฝีมือที่สอดคล้องกันกับการพัฒนาของคนในแต่ละช่วงวัย ระบบบริการสาธารณะ โครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้ประเทศไทยสามารถ ยกระดับเป็นเจ้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมก้าวหน้าทันโลก จากการต่อยอดการพัฒนาบนพื้นฐานนโยบาย ไทยแลนด์ 4.0 ส่งผลให้เกิดการสร้างห่วงโซ่มูลค่าทางเศรษฐกิจในทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตร

และภาคบริการ กระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ และนำไปสู่การ เสริมสร้าง คุณภาพชีวิตของประชาชนทุกภาคส่วน นอกจากนี้ประเทศไทยต้องให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลความมั่นคง ด้านพลังงานและอาหาร การรักษาไว้ซึ่งความหลากหลายเชิงนิเวศ การส่งเสริมการดำเนินชีวิตและธุรกิจ และ การพัฒนา และขยายความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่องที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมกับการมีข้อกำหนด ของ รูปแบบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการใช้พื้นที่ที่ชัดเจน ขณะที่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และ ระบบโลจิสติกส์กฎหมาย ระบบภาษีต้องมีกลยุทธ์การพัฒนาที่สามารถอำนวยความสะดวก และส่งเสริมให้ ประเทศมีศักยภาพการแข่งขันที่สูงขึ้น และสามารถใช้จุดแข็งในเรื่องตำแหน่งที่ตั้ง ทางภูมิศาสตร์ของประเทศให้ เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศมากขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญของ การรวมกลุ่มความร่วมมือกับนานา ประเทศในระดับภูมิภาคและระดับโลก เพื่อกระชับและสร้าง สัมพันธไมตรีเสริมสร้างความสัมพันธ์ทางการทูต ซึ่งจะก่อให้เกิดการสร้างพลังทางเศรษฐกิจและรักษา ความมั่นคงของประเทศ โดยจำเป็นต้องสร้างความพร้อม ในการที่จะยกระดับมาตรฐานและมีการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกติกาสากลในด้านต่าง ๆ ขณะเดียวกัน ประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งให้มีการปฏิรูป ระบบราชการและการเมืองเพื่อให้เกิดการบริหารราชการที่ดีและมี เสถียรภาพทางการเมือง มีการ ส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจเพื่อให้เกิดความรัก ความสามัคคีและลดความ ขัดแย้งภายในประเทศ โดยที่นโยบายการพัฒนาต่าง ๆ จำเป็นต้องคำนึงถึงความ สอดคล้องกับโครงสร้าง และลักษณะพฤติกรรมของประชากรที่อาจจะมีความแตกต่างจากปัจจุบันมากขึ้น ดังนั้น ภายใต้เงื่อนไขโครงสร้างประชากร โครงสร้างเศรษฐกิจ สภาพสังคม สภาพภูมิอากาศ สิ่งแวดล้อม และ ปัจจัยการพัฒนาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการวางแผน การพัฒนาที่รอบคอบและ ครบคลุม อย่างไรก็ตาม หลายประเด็นพัฒนาเป็นเรื่องที่ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดการ ปรับตัวซึ่งจะต้องหยั่งรากลึกลงไปถึงการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้าง การขับเคลื่อนการพัฒนาให้ประเทศ เจริญก้าวหน้าไปในอนาคตจึงจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์ในระยะยาวที่ต้องบรรลุ พร้อมทั้งแนวยุทธศาสตร์หลัก ในด้านต่าง ๆ เพื่อเป็นกรอบในการขับเคลื่อนการพัฒนา อย่างบูรณาการบนพื้นฐานประชาธิปไตยยกระดับจุด แข็งและจุดเด่นของประเทศ และปรับปรุงแก้ไข จุดอ่อนและจุดด้อยต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ โดยยุทธศาสตร์ชาติ จะเป็นเป้าหมายใหญ่ในการขับเคลื่อน ประเทศ และถ่ายทอดไปสู่แผนในระดับอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติทั้ง ในระดับยุทธศาสตร์ภารกิจและพื้นที่ซึ่งรวมถึงพื้นที่พิเศษต่าง ๆ อาทิเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เขตพัฒนา พิเศษภาคตะวันออก เพื่อให้การพัฒนาประเทศสามารถดำเนินการได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และ ยั่งยืน

1.1.3 วิสัยทัศน์ประเทศไทย

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติอันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของ สถาบันหลักของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุข เป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ความเจริญเติบโตของชาติความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐาน ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษา ผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกัน อย่างสันติประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี

ความมั่นคง หมายถึง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศ และภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครัวเรือน และปัจเจกบุคคล และ มีความมั่นคงในทุกมิติทั้งมิติทางการทหาร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่น ประเทศมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สถาบันชาติศาสนา พระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ของประชาชน มีระบบการเมืองที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล สังคมมีความปรองดองและความสามัคคีสามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชน มีความเข้มแข็ง ครอบครัว มีความอบอุ่น ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียง กับการดำรงชีวิต มีการออมสำหรับวัยเกษียณ ความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

ความมั่งคั่ง หมายถึง ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืนจนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรมีความอยู่ดีมีสุขได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น และมีการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วน มีคุณภาพชีวิตตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติไม่มีประชาชนที่อยู่ในภาวะความยากจน เศรษฐกิจในประเทศมีความเข้มแข็ง ขณะเดียวกันต้องมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่าง ๆ ทั้งในตลาดโลกและตลาดภายในประเทศเพื่อให้สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ ตลอดจนมีการสร้างฐานเศรษฐกิจและสังคมแห่งอนาคตเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการพัฒนา ที่เปลี่ยนแปลงไป และประเทศไทยมีบทบาทที่สำคัญในเวทีโลก และมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ และการค้าอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย เป็นจุดสำคัญของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ เพื่อให้เป็นพลังในการพัฒนา นอกจากนี้ ยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่องไปได้ได้แก่ ทุนมนุษย์ทุนทางปัญญาทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความยั่งยืน หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชนให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการใช้การรักษา และการฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ไม่ใช่ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดีไม่สร้างมลภาวะ ต่อสิ่งแวดล้อม จนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภค เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมี ความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความ เอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม รัฐบาลมี นโยบายที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืน และให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วน ในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน

“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”

วิสัยทัศน์ประเทศไทย 2580

โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศคือ “ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน” โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาค้นในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดีเก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาส และความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติประกอบด้วย

- 1) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- 2) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- 3) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- 4) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- 5) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อมและความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติ
- 6) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

1.1.4 ประเด็นยุทธศาสตร์ชาติ

เพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับการพัฒนาให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และเป้าหมายการพัฒนาประเทศข้างต้น จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศ ระยะยาว ที่จะทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัย ภายในและภายนอกประเทศในทุกมิติทุกรูปแบบและทุกระดับ ภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการของประเทศได้รับการพัฒนายกระดับไปสู่การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการสร้างมูลค่าเพิ่ม และพัฒนากลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจใหม่ที่จะสร้างและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันของประเทศ เพื่อยกระดับฐานรายได้ของประชาชนในภาพรวมและกระจายผลประโยชน์ไปสู่ภาคส่วนต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม คนไทยได้รับการพัฒนาให้เป็นคนดีเก่ง มีวินัย คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวม และมีศักยภาพในการคิดวิเคราะห์สามารถ “รู้รับ ปรับใช้” เทคโนโลยีใหม่ได้อย่างต่อเนื่อง สามารถเข้าถึง บริการพื้นฐาน ระบบสวัสดิการ และกระบวนการยุติธรรมได้อย่างเท่าเทียมกัน โดยไม่มีใครถูกทิ้งไว้ข้างหลัง

การพัฒนาประเทศในช่วงระยะเวลาของยุทธศาสตร์ชาติจะมุ่งเน้นการสร้างสมดุลระหว่างการพัฒนาความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในรูปแบบ “ประชารัฐ” โดยประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพ ทรัพยากรมนุษย์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยแต่ละยุทธศาสตร์มีเป้าหมายและประเด็นการพัฒนาดังนี้

1.1.4.1 ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการภาวะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคงปลอดภัย เกราะ อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติสังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยีและระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคาม และภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต ใช้กลไกการแก้ไขปัญหาแบบบูรณาการ ทั้งกับส่วนราชการ ภาคเอกชน ประชาสังคม และองค์กรที่ไม่ใช่รัฐ รวมถึงประเทศเพื่อนบ้าน และมีมิตรประเทศทั่วโลกบนพื้นฐานของหลักธรรมาภิบาล เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ให้สามารถขับเคลื่อนไปได้ตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนด

1.1.4.2 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน มีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งเน้นการยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติบนพื้นฐานแนวคิด 3 ประการ ได้แก่ (1) “ต่อยอดอดีต” โดยมองกลับไปที่รากเหง้าทางเศรษฐกิจ อัตลักษณ์วัฒนธรรม ประเพณีวิถีชีวิต และจุดเด่นทางทรัพยากรธรรมชาติที่หลากหลาย รวมทั้งความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบของประเทศ ในด้านอื่น ๆ นำมาประยุกต์ผสมผสานกับเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของ เศรษฐกิจและสังคมโลกสมัยใหม่ (2) “ปรับปัจจุบัน” เพื่อปูทางสู่อนาคต ผ่านการพัฒนาโครงสร้าง พื้นฐานของประเทศในมิติต่าง ๆ ทั้งโครงข่ายระบบคมนาคมและขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและดิจิทัล และการปรับปรุงสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการอนาคต และ (3) “สร้างคุณค่าใหม่ในอนาคต” ด้วยการเพิ่มศักยภาพของผู้ประกอบการ พัฒนาคนรุ่นใหม่ รวมถึงปรับรูปแบบธุรกิจ เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของตลาดผสมผสานกับยุทธศาสตร์ที่รองรับ อนาคต บนพื้นฐานของการต่อยอดอดีตและปรับปัจจุบัน พร้อมทั้งการส่งเสริมและสนับสนุนจากภาครัฐ ให้ประเทศไทยสามารถสร้างฐานรายได้และการจ้างงานใหม่ ขยายโอกาสทางการค้าและการลงทุน ในเวทีโลก ควบคู่ไปกับการยกระดับรายได้และการกินดีอยู่ดีรวมถึงการเพิ่มขึ้นของคนชั้นกลาง และลดความเหลื่อมล้ำของคนในประเทศได้ในคราวเดียวกัน

1.1.4.3 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อพัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดีเก่ง และมีคุณภาพ โดยคนไทยมีความพร้อมทั้งกายใจ สติปัญญา มีพัฒนาการที่รอบด้านและมีสุขภาวะที่ดีในทุกช่วงวัย มีจิตสาธารณะรับผิดชอบต่อสังคมและผู้อื่น มียัสน์อดออม โอบอ้อมอารีมีวินัย รักษาศีลธรรม และเป็นพลเมืองดีของชาติมีหลักคิดที่ถูกต้อง มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 มีทักษะสื่อสาร ภาษาอังกฤษและภาษาที่สาม และอนุรักษ์ภาษาท้องถิ่น มีนิสัยรักการเรียนรู้และการพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต สู่การเป็นคนไทยที่มีทักษะสูงเป็นนวัตกรรม นวัตกรรม ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่และอื่น ๆ โดยมีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเอง

1.1.4.4 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม มีเป้าหมายการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับการดึงเอาพลังของภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งภาคเอกชน ประชาสังคม ชุมชน ท้องถิ่น มาร่วมขับเคลื่อน โดยการสนับสนุนการรวมตัวของประชาชนในการร่วมคิดร่วมทำ เพื่อส่วนรวม การกระจายอำนาจและความรับผิดชอบไปสู่กลไกบริหารราชการแผ่นดินในระดับท้องถิ่น การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการจัดการตนเอง และการเตรียมความพร้อมของประชากรไทย ทั้งในมิติสุขภาพ เศรษฐกิจ สังคม และสภาพแวดล้อมให้เป็นประชากรที่มีคุณภาพ สามารถพึ่งตนเอง และทำประโยชน์แก่ครอบครัว ชุมชน และสังคมให้นานที่สุด โดยรัฐให้หลักประกันการเข้าถึงบริการและสวัสดิการที่มีคุณภาพอย่างเป็นธรรมและทั่วถึง

1.1.4.5 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในทุกมิติ ทั้งด้านสังคม เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม ธรรมาภิบาล และความเป็นหุ้นส่วนความร่วมมือระหว่างกัน ทั้งภายในและภายนอกประเทศอย่างบูรณาการ ใช้พื้นที่เป็นตัวตั้งในการกำหนดกลยุทธ์และแผนงาน และการให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องได้เข้ามามีส่วนร่วมในแบบทางตรงให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้โดยเป็น การดำเนินการบนพื้นฐานการเติบโตร่วมกัน ไม่ว่าจะเป็นทางเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต โดยให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลทั้ง ๓ ด้าน อันจะนำไปสู่ความยั่งยืนเพื่อคนรุ่นต่อไปอย่างแท้จริง

1.1.4.6 ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญเพื่อปรับเปลี่ยนภาครัฐที่ยึดหลัก “ภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชน และประโยชน์ส่วนรวม” โดยภาครัฐต้องมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ แยกแยะบทบาท หน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่ในการกำกับหรือในการให้บริการในระบบเศรษฐกิจที่มีการแข่งขัน มีสมรรถนะสูง ยึดหลักธรรมาภิบาล ปรับวัฒนธรรมการทำงานให้มุ่งผลสัมฤทธิ์และผลประโยชน์ส่วนรวม มีความทันสมัย และพร้อมที่จะปรับตัวให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การนำนวัตกรรม เทคโนโลยีข้อมูลขนาดใหญ่ ระบบการทำงานที่เป็นดิจิทัลเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างคุ้มค่า และปฏิบัติงานเทียบได้กับมาตรฐานสากล รวมทั้งมีลักษณะเปิดกว้าง เชื่อมโยงถึงกันและเปิดโอกาสให้ ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และ โปร่งใส โดยทุกภาคส่วนในสังคมต้องร่วมกันปลูกฝังค่านิยมความซื่อสัตย์สุจริต ความมัธยัสถ์และสร้าง จิตสำนึกในการปฏิเสธไม่ยอมรับการทุจริตประพฤติดมิชอบอย่างสิ้นเชิง นอกจากนี้ กฎหมายต้องมีความ ชัดเจน มีเพียงเท่าที่จำเป็น มีความทันสมัย มีความเป็นสากล มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การลด ความเหลื่อมล้ำและเอื้อต่อการพัฒนา โดยกระบวนการยุติธรรมมีการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เป็นธรรมไม่เลือกปฏิบัติและการอำนวยความยุติธรรมตามหลักนิติธรรม

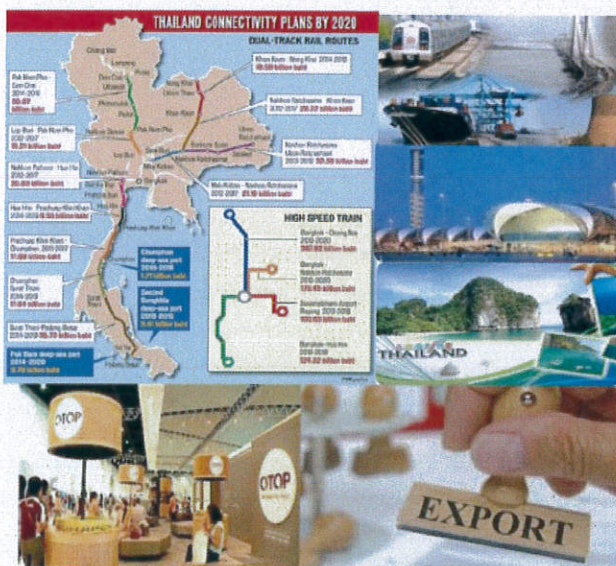
กรอบแนวทางที่สำคัญของยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี

1.ด้านความมั่นคง

- (1) เสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักและการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
- (2) ปฏิรูปกลไกการบริหารประเทศและพัฒนาความมั่นคงทางการเมือง จัดคอร์รัปชัน สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม
- (3) การรักษาความมั่นคงภายในและความสงบเรียบร้อยภายใน ตลอดจนการบริหารจัดการความมั่นคงชายแดนและชายฝั่งทะเล
- (4) การพัฒนาระบบ กลไก มาตรการและความร่วมมือระหว่างประเทศทุกระดับ และรักษาคุณภาพความสัมพันธ์กับประเทศมหาอำนาจ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงรูปแบบใหม่
- (5) การพัฒนาเสริมสร้างศักยภาพการเฝ้าระวังป้องกันประเทศ การรักษาความสงบเรียบร้อยภายในประเทศ สร้างความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านและมิตรประเทศ
- (6) การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติและระบบบริหารจัดการภัยพิบัติ รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม
- (7) การปรับกระบวนการทำงานของกลไกที่เกี่ยวข้องจากแนวตั้งสู่แนวนอนมากขึ้น

กรอบแนวทางที่สำคัญของยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี

2.ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

- (1) การพัฒนาสมรรถนะทางเศรษฐกิจ ส่งเสริมการค้า การลงทุน พัฒนาสู่ชาติการค้า
- (2) การพัฒนาภาคการผลิตและบริการ เสริมสร้างฐานการผลิตเข้มแข็ง ยั่งยืน และส่งเสริมเกษตรกรรายย่อยสู่เกษตรกรยั่งยืนเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (3) การพัฒนาผู้ประกอบการและเศรษฐกิจชุมชน พัฒนาทักษะผู้ประกอบการ ยกระดับผลิตภาพแรงงานและพัฒนา SMEs สู่สากล
- (4) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและเมือง พัฒนาเขตเศรษฐกิจพิเศษชายแดน และพัฒนาระบบเมืองศูนย์กลางความเจริญ
- (5) การลงทุนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการขนส่ง ความมั่นคงและพลังงาน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และการวิจัยและพัฒนา
- (6) การเชื่อมโยงกับภูมิภาคและเศรษฐกิจโลก สร้างความเป็นหุ้นส่วน การพัฒนากับนานาชาติ ส่งเสริมให้ไทยเป็นฐานของการประกอบธุรกิจ ฯลฯ

กรอบแนวทางที่สำคัญของยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี

3.ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน

- (1) พัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
- (2) การยกระดับการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง
- (3) ปลุกฝังระเบียบวินัย คุณธรรม จริยธรรม ค่านิยมที่พึงประสงค์
- (4) การสร้างเสริมให้คนมีสุขภาวะที่ดี
- (5) การสร้างความอยู่ดีมีสุขของครอบครัวไทย

4.ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาค และเท่าเทียมกันทางสังคม

- (1) สร้างความมั่นคงและการลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคม
- (2) พัฒนาระบบบริการและระบบบริหารจัดการสุขภาพ
- (3) มีสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีวิตในสังคมสูงวัย
- (4) สร้างความเข้มแข็งของสถาบันทางสังคม ทนทางวัฒนธรรมและความเข้มแข็งของชุมชน
- (5) พัฒนาการสื่อสารมวลชนให้เป็นกลไกในการสนับสนุนการพัฒนา

กรอบแนวทางที่สำคัญของยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี

5.ด้านการสร้างการเติบโตบน คุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- (1) จัดระบบอนุรักษ์ พื้นฟูและป้องกันการทำลายทรัพยากรธรรมชาติ
- (2) วางระบบบริหารจัดการน้ำให้มีประสิทธิภาพทั้ง 25 ลุ่มน้ำ เน้นการปรับระบบการบริหารจัดการอุทกภัยอย่างบูรณาการ
- (3) การพัฒนาและใช้พลังงานที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (4) การพัฒนาเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศและเมืองที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
- (5) การร่วมลดปัญหาโลกร้อนและปรับตัวให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- (6) การใช้เครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์และนโยบายการคลังเพื่อสิ่งแวดล้อม

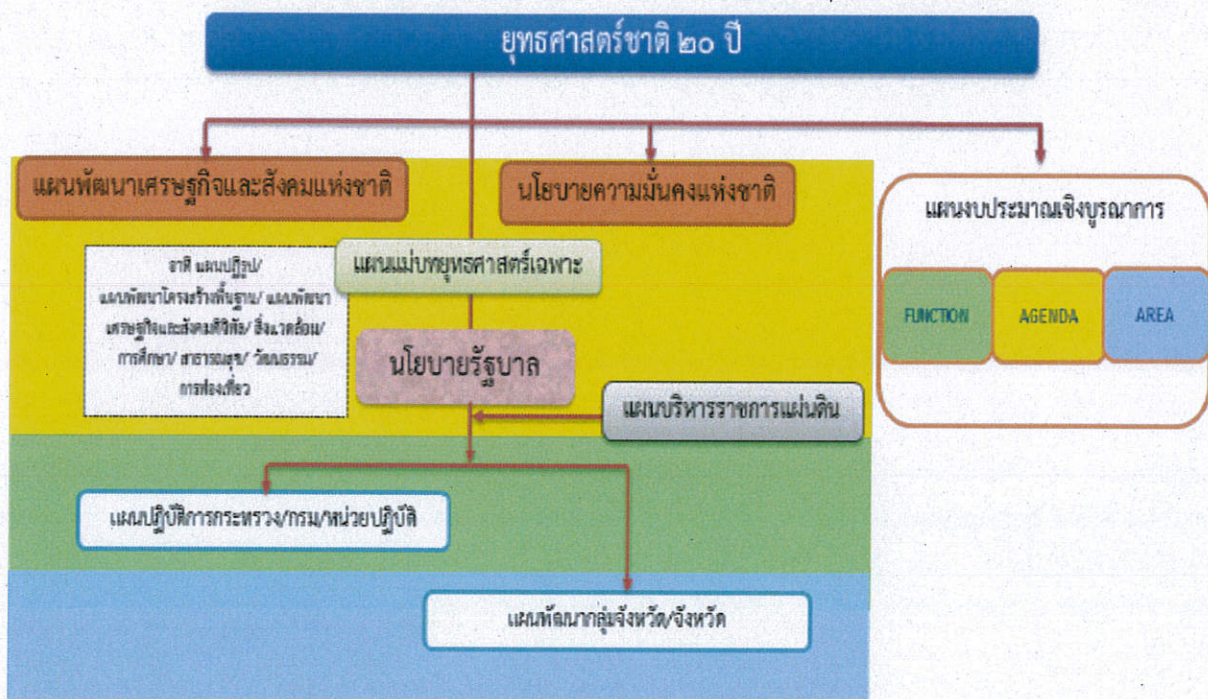
กรอบแนวทางที่สำคัญของยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี

6.ด้านการปรับสมดุลและพัฒนา ระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

- (1) การปรับปรุงโครงสร้าง บทบาท การกิจของหน่วยงาน ภาครัฐ ให้มีขนาดที่เหมาะสม
- (2) การวางระบบบริหารราชการแบบบูรณาการ
- (3) การพัฒนาระบบบริหารจัดการกำลังคนและพัฒนา บุคลากรภาครัฐ
- (4) การต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ
- (5) การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบต่าง ๆ
- (6) ให้ทันสมัย เป็นธรรมและเป็นสากล
- (7) พัฒนาระบบการให้บริการประชาชนของหน่วยงานภาครัฐ
- (8) ปรับปรุงการบริหารจัดการรายได้และรายจ่ายของภาครัฐ

ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ชาติกับแผนในระดับต่างๆ

2. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564)

2.1 กรอบวิสัยทัศน์และเป้าหมาย

ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 – 2564) ประเทศไทยจะยังคงประสบภาวะแวดล้อมและบริบทของการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ อาทิ กระแสการเปิดเศรษฐกิจเสรี ความท้าทายของเทคโนโลยีใหม่ ๆ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเกิดภัยธรรมชาติที่รุนแรง ประกอบกับสถานการณ์ด้านต่างๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศในปัจจุบันที่ยังคงประสบปัญหาในหลายด้าน เช่น ปัญหาผลิตภาพการผลิตความสามารถในการแข่งขัน คุณภาพการศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางสังคม เป็นต้น ทำให้การพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 12 จึงจำเป็นต้องยึดกรอบแนวคิดและหลักการในการวางแผนที่สำคัญ ดังนี้

- (1) การน้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- (2) คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม
- (3) การสนับสนุนและส่งเสริมแนวคิดการปฏิรูปประเทศ และ
- (4) การพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

2.2 สถานะของประเทศ

2.2.1 ด้านเศรษฐกิจ

2.2.1.1 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 เริ่มแสดงให้เห็นถึงข้อจำกัดในการขยายตัวทางเศรษฐกิจ แม้ว่าเศรษฐกิจของไทยในระยะที่ผ่านมา (ยกเว้นช่วงวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ปี 2540-2541) จะขยายตัวได้ดีเฉลี่ยประมาณร้อยละ 5 ต่อปี จนทำให้รายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP Per Capita) ในปี 2557 มาอยู่ที่ประมาณ 196,240 บาท หรือประมาณ 6,041 ดอลลาร์ สรอ. ต่อคนต่อปี ซึ่งทำให้ประเทศไทยได้ขยับฐานะขึ้นมาเป็นประเทศรายได้ปานกลางชั้นสูง (Upper Middle Income Country) แต่ในระยะ 8 ปีที่ผ่านมา การขยายตัวทางเศรษฐกิจชะลอตัวลงและมีความผันผวน โดยขยายตัวเฉลี่ยเพียงร้อยละ 3.2 ชะลอจากร้อยละ 5.7 ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 9 ซึ่งต่ำกว่าศักยภาพของระบบเศรษฐกิจและต่ำกว่าระดับที่จะทำให้ประเทศไทยหลุดจากอันดับประเทศรายได้ปานกลางในระยะเวลาดังกล่าว โดยสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งมาจากการชะลอตัวของการลงทุนโดยรวมอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จาก สัดส่วนการลงทุนรวมต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ลดจากร้อยละ 41.3 ในช่วงปี 2534 – 2539 เป็นร้อยละ 25.5 ในช่วงปี 2543 – 2557 นอกจากนี้ เมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค จะพบว่าอัตราการขยายตัวของการลงทุนของไทยโดยเฉลี่ยในช่วงปี 2543 – 2557 อยู่ที่ประมาณร้อยละ 4.9 ต่ำกว่าสิงคโปร์และมาเลเซียซึ่งมีระดับการพัฒนาที่สูงกว่าไทย

2.2.1.2 การปรับโครงสร้างการผลิตสู่ประเทศรายได้ปานกลางชั้นสูง แต่ความสามารถในการแข่งขันเริ่มลดลง โครงสร้างการผลิตของไทยได้เปลี่ยนผ่านจากภาคเกษตรไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น (สัดส่วนของภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการในปี 2553 ที่ระดับร้อยละ 9.9 25.4 และ 64.7 เป็นร้อยละ 7.2 28.5 และ 64.3 ในปี 2557 ตามลำดับ) โดยภาคอุตสาหกรรมได้มีการสั่งสมองค์ความรู้และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีการพัฒนาจากอุตสาหกรรมขั้นปฐมภายใต้การบริหารจัดการของเงินทุนต่างชาติมาเป็นอุตสาหกรรมพื้นฐาน (Supporting Industry) และอุตสาหกรรมที่มีเทคโนโลยีสูงขึ้นภายใต้เครือข่ายของบริษัทแม่ในต่างชาติและของนักลงทุนไทยที่มีสัดส่วนสูงขึ้น จนประเทศไทยกลายเป็นประเทศรายได้ปานกลางชั้นสูง ขณะเดียวกันก็มีการเคลื่อนย้ายแรงงานจากภาคเกษตรไปยังภาคอุตสาหกรรมและบริการที่มีประสิทธิภาพการผลิตสูงกว่า ทำให้ผลิตภาพแรงงานในระยะที่ผ่านมายังเพิ่มในระดับที่น่าพอใจแต่การชะลอตัวของกำลังแรงงานและการเพิ่มผลิตภาพการผลิตของกำลังแรงงานเป็นไปอย่างล่าช้า ประกอบกับผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตรวม (Total Factor Productivity : TFP) ที่ลดลงทำให้ความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศในระยะหลังลดลงซึ่งสะท้อนมาที่ปริมาณการส่งออกรวมขยายตัวช้าลงจากร้อยละ 9.7 ต่อปีในช่วงแผนพัฒนา ฉบับที่ 9 (พ.ศ. 2545-2549) เป็นเฉลี่ยร้อยละ 1.1 ในช่วง 3 ปี ของแผนพัฒนา ฉบับที่ 11 (พ.ศ. 2555-2557)

2.2.1.3 ผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตรวม (TFP) ยังคงอยู่ในระดับต่ำทำให้ขาดพลังในการขับเคลื่อนการขยายตัวทางเศรษฐกิจให้หลุดพ้นจากการเป็นประเทศรายได้ปานกลาง ซึ่งต้องอาศัยการผลิตที่มีเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตที่เป็นของตนเองมากขึ้น แม้ว่าการขยายตัวของผลิตภาพการผลิตรวมในช่วงก่อนแผนพัฒนา ฉบับที่ 10 จะอยู่ในระดับที่น่าพอใจก็ตาม แต่มีแนวโน้มลดลงในระยะ 8 ปี ที่ผ่านมาและยังมีความล่าช้าเมื่อเทียบกับประเทศที่เริ่มพัฒนาประเทศในช่วงเวลาเดียวกันและสามารถยกระดับการพัฒนาประเทศเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูงในช่วงก่อนหน้านี้ ทั้งนี้การขยายตัวของผลิตภาพการผลิตรวม ลดลงจากร้อยละ 3.32 ในช่วงแผนพัฒนา ฉบับที่ 9 เป็นร้อยละ 2.05 ในช่วงครึ่งแรกของแผนพัฒนา ฉบับที่ 11 ทำให้ประเทศไทยจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตเพิ่มการลงทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบเศรษฐกิจ และเพิ่มแรงขับเคลื่อนจากผลิตภาพการผลิตของปัจจัยแรงงาน

2.2.1.4 การลดลงของความแข็งแกร่งด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ จะเป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้าง การรองรับเงื่อนไขในระบบเศรษฐกิจโลก และการดำเนินนโยบายและการบริหารจัดการเศรษฐกิจในอนาคต แม้ว่าเศรษฐกิจไทยจะประสบปัญหาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจรุนแรงถึงสองครั้งในปี 2524 และ 2540 แต่การให้ความสำคัญกับการรักษาวินัยทางการเงินและการคลังทำให้เสถียรภาพของเศรษฐกิจไทยอยู่ในเกณฑ์ที่แข็งแกร่ง โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับประเทศที่มีระดับการพัฒนาในระดับใกล้เคียงกันอย่างไรก็ตาม เสถียรภาพทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นจุดแข็งของเศรษฐกิจไทยและเอื้ออำนวยต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจมาอย่างต่อเนื่องเริ่มมีสัญญาณที่จะเป็นข้อจำกัดต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะยาวมากขึ้น

โดยเฉพาะหนี้สาธารณะซึ่งเพิ่มขึ้นจากเฉลี่ยร้อยละ 37.9 ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 เป็นร้อยละ 42.2 ในช่วง 3 ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ซึ่งชี้ให้เห็นว่าแม้จะอยู่ภายใต้กรอบวินัยทางการคลังแต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากผลของการดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะสั้นในระยะที่ผ่านมาและจะเป็นข้อจำกัดต่อการใช้มาตรการทางการคลังในการกระตุ้นเศรษฐกิจและการพัฒนาศักยภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะต่อไป

2.2.1.5 อันดับความสามารถในการแข่งขันโดยรวม ยังปรับตัวดีขึ้นไม่มากนัก เนื่องจากต่างประเทศมีพลังการขับเคลื่อนมากกว่าไทย และประเทศไทยอยู่ในสถานการณ์การแข่งขันที่อยู่ตรงกลางระหว่างประเทศที่มีความได้เปรียบด้านต้นทุนแรงงานและการผลิต และประเทศที่มีความก้าวหน้าและความสามารถในการแข่งขันทางนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ โดยในปี พ.ศ. 2557 WEF (World Economic Forum) ได้จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยเป็นอันดับที่ 31 จาก 144 ประเทศ และในปี พ.ศ. 2557 IMD (International Institute for Management Development) ได้จัดอันดับไว้ที่ 30 จาก 61 ประเทศชั้นนำ ในขณะที่ผลการวิจัยประเทศที่มีความสะดวกในการเข้าไปประกอบธุรกิจประจำปี 2558 หรือ Ease of Doing Business 2015 ซึ่งดำเนินการโดยธนาคารโลกนั้นประเทศไทยได้รับการจัดให้อยู่ในอันดับที่ 26 จาก 189 ประเทศทั่วโลก

2.2.1.6 สถานการณ์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมของประเทศ ได้รับการยกระดับดีขึ้นจากการผลักดันของหน่วยงานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม และเชื่อมโยงให้เกิดความมั่นใจของภาคธุรกิจเอกชน แต่ยังคงอยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศที่มีรายได้สูง โดยในปี 2557 อันดับความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์อยู่ที่ 47 และด้านเทคโนโลยีที่ 44 จาก 61 ประเทศที่จัดอันดับโดย IMD ลดลงเมื่อเทียบกับอันดับที่ 37 และ 43 ตามลำดับในปี 2551 และตลอดช่วงระยะเวลา 14 ปีที่ผ่านมา (2543-2556) ค่าเฉลี่ยการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาต่อ GDP ยังคงอยู่ในระดับร้อยละ 0.17 ต่อ GDP โดยในปี 2556 (ข้อมูลล่าสุด) ประเทศไทยมีการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 0.48 ต่อ GDP โดยเป็นการลงทุนวิจัยและพัฒนาจากภาครัฐประมาณร้อยละ 53 และจากภาคเอกชนประมาณร้อยละ 47 ขณะที่ประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย มีค่าใช้จ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนาอยู่ที่ร้อยละ 4.03, 3.35, 2.79, และ 2.27 ต่อ GDP ในปี 2555 ตามลำดับ ขณะเดียวกันบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศไทยยังมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการส่งเสริมการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมในระดับก้าวหน้า โดยในปี 2556 บุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนา มีจำนวน 11 คนต่อประชากร 10,000 คน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศพัฒนาแล้ว ส่วนใหญ่จะอยู่ที่ระดับ 20-30 คนต่อประชากร 10,000 คน

2.2.1.7 สถานการณ์ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ยังคงมีปัญหาในหลายๆ ด้าน ประกอบด้วยรูปแบบการขนส่งยังไม่สามารถปรับเปลี่ยนจากทางถนนเป็นทางน้ำและทางรางได้ตามเป้าหมายและยังขาดการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ การบริหารจัดการกิจการประปายังขาดเอกภาพ การให้บริการน้ำประปายังกระจุกในเขตนครหลวงและเขตเมืองหลักในภูมิภาค และมีแหล่งน้ำดิบไม่เพียงพอ การให้บริการ ICT ยังไม่ทั่วถึง กระจุกตัวอยู่ในเมือง และมีราคาค่อนข้างสูง ประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อย และยังคงเผชิญกับความเสี่ยงด้านความมั่นคงทั้งในระยะสั้นและระยะยาว นอกจากนี้ การส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและการพัฒนานวัตกรรมด้านพลังงานและ ICT อยู่ในระดับต่ำและมีข้อจำกัด ยังไม่สามารถพัฒนาต่อยอดในเชิงพาณิชย์ได้อย่างเป็นรูปธรรมนอกจากนี้ ด้านบุคลากรและการบริหารจัดการ รวมทั้งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านโครงสร้างพื้นฐานยังขาดประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา การทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ การรักษาความปลอดภัย และข้อจำกัดต่อการทำธุรกิจใหม่ และการประกอบกิจการในต่างประเทศ ตลอดจนบุคลากรด้านโลจิสติกส์ยังขาดความรู้และทักษะเฉพาะด้านที่ตรงต่อความต้องการของอุตสาหกรรม เช่น ความรู้ด้านภาษา ความรู้ด้านเทคโนโลยี และความรู้ในการดำเนินธุรกิจต่างประเทศ เป็นต้น

2.2.2 ด้านสังคม

2.2.2.1 โครงสร้างประชากร เปลี่ยนแปลงเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัย แต่ยังคงมีปัญหาทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพของประชากรในทุกช่วงวัย เนื่องจากปัจจัยหลักๆ ได้แก่

(1) ประชากรวัยเด็กของไทยมีจำนวนลดลงอย่างรวดเร็ว มีพัฒนาการไม่สมวัยและการตั้งครรภ์ในกลุ่มวัยรุ่นที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อัตราการเจริญพันธุ์รวมลดลงจาก 6.3 คน ในช่วงปี 2507-2508 เป็น 1.62 คน ในช่วงปี 2548-2558 และคาดว่าจะในปี 2583 จะลดลงเหลือเพียง 1.3 คน

(2) กำลังแรงงานมีแนวโน้มลดลง และแรงงานกว่าร้อยละ 30 เป็นประชากรกลุ่มเจนเอเรชั่น Y (Gen Y)* ขณะที่ผลิตภาพแรงงานยังเพิ่มขึ้นช้า ซึ่งจะเพิ่มข้อจำกัดต่อการพัฒนาในระยะต่อไป กำลังแรงงานของไทยมีจำนวน 38.9 ล้านคนในช่วงปี 2555-2557 และเริ่มลดลงร้อยละ 0.1 ในปี 2556 และร้อยละ 0.2 ในปี 2557 ขณะที่ผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.2 ต่อปีในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (ปี 2548-2557) แต่ยังต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้าน เช่น มาเลเซีย 1 เท่าตัว และสิงคโปร์ 5 เท่าตัว และกำลังแรงงานกว่าร้อยละ 65.1 มีการศึกษาระดับมัธยมต้นและต่ำกว่า นอกจากนี้ กำลังแรงงานกลุ่มเจนเอเรชั่นวาย ซึ่งมีจำนวนร้อยละ 27 ของประชากรในปี 2553 มีลักษณะความเป็นปัจเจกสูง ไม่ให้ความสำคัญกับการมีครอบครัว ส่งผลต่อรูปแบบการประกอบอาชีพและอัตราการเจริญพันธุ์รวมของประเทศในอนาคต

(3) กลุ่มผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลายมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น สะท้อนถึงภาระค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพที่เพิ่มมากขึ้น ขณะที่ผู้สูงอายุจำนวนมากยังมีรายได้ไม่เพียงพอในการยังชีพ ผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก 10.3 ล้านคน (ร้อยละ 16.2) ในปี 2558 เป็น 20.5 ล้านคน (ร้อยละ 32.1) ในปี 2583 การเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลายจะส่งผลต่อภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลที่เพิ่มสูงขึ้น แม้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานเพิ่มขึ้น แต่มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย เนื่องจากการออมน้อย และแหล่งรายได้หลักร้อยละ 78.5 ของรายได้ทั้งหมดมาจากการเกื้อหนุนของบุตร

2.2.2.2 ครั้วเรือนไทยโดยเฉลี่ย มีขนาดลดลงและรูปแบบของครอบครัวยุคเปลี่ยนไป มีหลากหลายรูปแบบมากขึ้น อัตราการเจริญพันธุ์ที่ลดลงส่งผลให้ขนาดครัวเรือนไทยโดยเฉลี่ยลดลงจาก 3.6 คน ในปี 2543 เหลือ 3 คน ในปี 2556 โดยครัวเรือนเดี่ยว ครัวเรือน 1 รุ่น และครัวเรือนแกว่งกลางมีการขยายตัวมากที่สุดในช่วงปี 2543-2556 ส่งผลให้ความสัมพันธ์ทางสังคมและครอบครัวยุคเปลี่ยนไปทำให้ครอบครัวเสี่ยงต่อการล่มสลาย

2.2.2.3 คนไทยยังมีปัญหาเชิงคุณภาพ ทั้งด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และคุณธรรมจริยธรรม โดยคนไทยมีอายุคาดเฉลี่ยสูงขึ้น อายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดของคนไทย ปี 2557 เพศชาย 71.3 ปี เพศหญิง 78.2 ปี แต่เสียชีวิตก่อนวัยอันควรจากโรคและการบาดเจ็บ เนื่องจากโรคไม่ติดต่อและอุบัติเหตุ อย่างไรก็ตาม คนไทยได้รับโอกาสทางการศึกษาสูงขึ้น จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรวัยแรงงานอายุ 15.59 ปี เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยช่วงปี 2551-2556 มีการศึกษาเฉลี่ย 7.9 ปี ขณะที่คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ สะท้อนได้จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นพื้นฐาน (O-NET) ในปี 2556 มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 นอกจากนี้ คนไทยส่วนใหญ่มีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยผลการวิจัยและการสำรวจต่างๆ พบว่าปัญหาสำคัญที่สุด คือ ความซื่อสัตย์สุจริต และการทุจริตคอร์รัปชัน โดยเห็นว่าต้องส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทยเร่งด่วน

2.2.2.4 สถานการณ์ความยากจน มีแนวโน้มลดลง แต่ยังคงมีความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ สัดส่วนคนจนลดลงอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ 42 ในปี 2543 เหลือร้อยละ 10.9 ในปี 2556 แต่ความยากจนยังกระจุกตัวหนาแน่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ ขณะที่ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้มีแนวโน้มดีขึ้นเล็กน้อย ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ด้านรายได้ลดลงจาก 0.484 ในปี 2554 เหลือ 0.465 ในปี 2556 อย่างไรก็ตามความแตกต่างของรายได้ระหว่างกลุ่มคนรวยที่สุดกับกลุ่มคนจนที่สุดแตกต่างกันถึง 34.9 เท่า ในปี 2556 โดยกลุ่มคนรวยที่สุดร้อยละ 10 ถือครองรายได้สูงถึงร้อยละ 36.8 ของรายได้ทั้งหมด ขณะที่กลุ่มคนจนที่สุดร้อยละ 10 ถือครองรายได้เพียงร้อยละ 1.1 สาเหตุพื้นฐานที่สำคัญจากโครงสร้างเศรษฐกิจที่ไม่สมดุล ส่งผลให้การกระจายประโยชน์ของการพัฒนาไปยังกลุ่มคนต่าง ๆ ในสังคมไม่ทั่วถึง

2.2.2.5 ความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มคน ยังคงเป็นปัญหาสำคัญของสังคมไทยอันเนื่องมาจาก

(1) ความเหลื่อมล้ำด้านสินทรัพย์ทั้งด้านการเงินและการถือครองที่ดินยังคงกระจุกตัวอยู่ในกลุ่มคนเพียงส่วนน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการถือครองที่ดินโดยกลุ่มผู้ถือครองที่ดินร้อยละ 20 มีการถือครองที่ดินมากที่สุดมีสัดส่วนการถือครองที่ดินสูงกว่ากลุ่มผู้ถือครองที่ดินร้อยละ 20 ที่มีการถือครองที่ดินน้อยที่สุด 325.7 เท่า เนื่องจากปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดิน และการขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่ดินว่างเปล่าของภาครัฐ

(2) เด็กยากจนยังเข้าไม่ถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขณะที่โอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในระดับปริญญาตรียังมีความแตกต่างกันตามฐานะของกลุ่มประชากร ระหว่างเขตเมือง-ชนบทและระหว่างภูมิภาค มีปัจจัยหลักมาจากปัญหาเรื่องค่าครองชีพและการเดินทางไปศึกษา โดยกลุ่มประชากรร้อยละ 10 ที่มีฐานะความเป็นอยู่ดีที่สุดมีโอกาสเข้าถึงการศึกษาระดับปริญญาตรีมากกว่ากลุ่มประชากรร้อยละ 10 ที่มีฐานะความเป็นอยู่ต่ำที่สุดประมาณ 19.1 เท่า นักศึกษาในเขตเมืองมีโอกาสสูงกว่านักศึกษาในเขตชนบทประมาณ 2.2 เท่า

(3) คุณภาพการให้บริการสาธารณสุขยังคงมีความเหลื่อมล้ำกันระหว่างภูมิภาค โดยเฉพาะการกระจายทรัพยากรทางการแพทย์และสาธารณสุข อาทิ จากการสำรวจทรัพยากรสาธารณสุขในปี 2556 พบว่า อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากรระหว่างกรุงเทพฯ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่างกันถึง 3.6 เท่า

(4) ความเหลื่อมล้ำการเข้าถึงการคุ้มครองทางสังคมของแรงงาน แรงงานอิสระเข้าถึงการคุ้มครองมากขึ้น จากการเข้าถึงการประกันตนตามมาตรา 50 ที่เพิ่มขึ้นจาก 1.29 ล้านคน ในปี 2555 เป็น 2.471 ล้านคน ในปี 2557 ทำให้แรงงานในระบบมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 42.4 ในปี 2557 อย่างไรก็ตาม แรงงานในระบบได้รับค่าจ้างเฉลี่ยสูงกว่าแรงงานนอกระบบประมาณ 2.1 เท่า ในปี 2556

(5) ความเหลื่อมล้ำด้านกระบวนการยุติธรรม เนื่องจากประชาชนไม่เข้าใจกฎหมาย เข้าไม่ถึงกระบวนการยุติธรรม และหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมขาดการบูรณาการในการทำงาน นอกจากนี้ ผู้มีรายได้น้อยมักไม่ได้รับความเป็นธรรม ไม่สามารถต่อสู้คดีจากการที่ไม่สามารถรับภาระค่าใช้จ่ายในกระบวนการยุติธรรมและต้องใช้ระยะเวลายาวนาน

2.2.2.6 คนไทยมีความมั่นคงทางสังคมมากขึ้น จากการที่คนไทยกว่าร้อยละ 99.9 ได้รับความคุ้มครองทางด้านสุขภาพ โดยอยู่ภายใต้ระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้าร้อยละ 73.8 ระบบประกันสังคมร้อยละ 16.7 และระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจร้อยละ 7.1 ขณะที่ กลุ่มผู้ด้อยโอกาสมียุทธศาสตร์หลักประกันทางรายได้มั่นคงขึ้นและมีความครอบคลุมมากขึ้น โดยในปี 2558 ผู้สูงอายุได้รับการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้นเป็นแบบขั้นบันไดตามช่วงอายุ 8.3 ล้านบาท จากผู้สูงอายุทั่วประเทศ 10.4 ล้านบาท ส่วนผู้พิการได้รับเบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้นเป็น 800 บาท ครอบคลุมผู้พิการร้อยละ 98.5 และรัฐให้เงินอุดหนุนแก่เด็กด้อยโอกาสที่อยู่ในครอบครัวยากจนให้ได้รับการเลี้ยงดูที่มีคุณภาพภายใต้โครงการอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดอย่างไรก็ตาม สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยยังไม่ครอบคลุมกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและผู้ยากไร้ แม้ว่ารัฐจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยภายใต้โครงการต่างๆ แต่ปัจจุบันกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและรายได้ปานกลางยังไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยถึง 4,544,926 ครัวเรือน อย่างไรก็ตาม รัฐเริ่มให้ความสำคัญกับการพัฒนาที่อยู่อาศัยแก่ผู้สูงอายุโดยเฉพาะผู้ที่มีรายได้น้อยและผู้ยากไร้

2.2.2.7 วัฒนธรรมอันดีงามของไทยเริ่มเสื่อมถอยและสังคมไทยมีแนวโน้มเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมมากขึ้น อาทิ การให้คุณค่ากับความสนุกสนาน และความสะดวกสบาย ละเลยเรื่องวินัย มีความเห็นแก่ตัว ไม่รู้จักเสียสละ ไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และขาดความรับผิดชอบ นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มการเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม โดยเฉพาะการเข้ามาของแรงงานต่างชาติที่ก่อให้เกิดการนำเอาวัฒนธรรมต้นทางผสมผสานกับวัฒนธรรมท้องถิ่น

2.2.2.8 ความเข้มแข็งของชุมชนมีแนวโน้มที่ดีขึ้น ชุมชนสามารถแก้ปัญหาและสนองตอบความต้องการของชุมชนด้วยตนเองได้ดีขึ้น โดยมีกระบวนการจัดทำแผนชุมชนที่ครอบคลุมทุกพื้นที่ และบูรณาการเป็นแผนตำบลเพื่อเชื่อมโยงกับแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แผนพัฒนาอำเภอ และแผนพัฒนาจังหวัดเพื่อให้ได้รับการสนับสนุนทั้งในด้านองค์ความรู้และงบประมาณในกิจกรรมที่เกินความสามารถของชุมชน มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเพิ่มขึ้นจาก 142,632 แห่งในปี 2555 เป็น 152,377 แห่ง ในปี 2556 ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มธุรกิจชุมชนและอาชีพ ร้อยละ 32.51 ขององค์กรทั้งหมด และองค์กรการเงิน ร้อยละ 26.77

2.2.2.9 ความไม่ยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่างกัน ส่งผลให้เกิดความขัดแย้งในสังคม ในช่วงระยะเวลากว่า 10 ปีที่ผ่านมา ความขัดแย้งในเชิงความคิดเห็นทางการเมืองของกลุ่มต่างๆ ที่มีความรุนแรงมากขึ้น นำไปสู่ความสูญเสียต่อชีวิต ทรัพย์สิน และส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม

2.2.3 ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.2.3.1 ทรัพยากรธรรมชาติส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้ในการพัฒนาจำนวนมาก ก่อให้เกิดความเสื่อมโทรมอย่างต่อเนื่องและเกิดปัญหาความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติมากขึ้น

(1) พื้นที่ป่าไม้ลดลง เนื่องจากจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้น ทำให้ความต้องการใช้ที่ดินเพื่อการผลิตทางการเกษตร การอยู่อาศัย และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย พื้นที่ป่าไม้จึงถูกบุกรุกทำลายมากขึ้น โดยพื้นที่ป่าไม้ลดลงจาก 171.02 ล้านไร่ หรือร้อยละ 53.33 ของพื้นที่ทั้งหมดของประเทศ ในปี 2504 เป็น 102 ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 31.6 ในปี 2556

(2) ทรัพยากรดินเสื่อมโทรม ทำให้ความหลากหลายทางชีวภาพถูกคุกคาม ทรัพยากรดินและที่ดินมีปัญหาความเสื่อมโทรมของดินจากการใช้ประโยชน์ที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ดินเกษตรกรรมเสื่อมคุณภาพ การชะล้างพังทลายของดิน นอกจากนี้ ยังมีปัญหาพื้นที่สูงชันหรือพื้นที่ภูเขา ซึ่งมีข้อจำกัดในการนำไปใช้ประโยชน์ การใช้ทรัพยากรที่ดินของประเทศไทยยังไม่มีประสิทธิภาพและขาดการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การบริหารจัดการที่ดินมีปัญหาความไม่เป็นธรรมและการกระจายสิทธิการถือครองที่ดิน ความหลากหลายทางชีวภาพกำลังตกอยู่ภายใต้ภาวะถูกคุกคาม โดยมีสาเหตุมาจากการสูญเสียระบบนิเวศป่าไม้อย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน

(3) ป่าชายเลนและระบบนิเวศชายฝั่งถูกทำลาย และมีการเปลี่ยนสภาพไปใช้ประโยชน์อื่น ๆ จำนวนมาก เช่น การเพาะเลี้ยงชายฝั่ง โดยเฉพาะการทำนากุ้ง การขยายตัวของเมืองและอุตสาหกรรม ทำให้พื้นที่ป่าชายเลนลดลงจากปี 2504 ที่มีพื้นที่ป่าชายเลนกว่า 2.3 ล้านไร่ เหลือเพียง 1.5 ล้านไร่ ในปี 2552 คิดเป็นการลดลงร้อยละ 34.8 ทำให้รัฐเริ่มมีนโยบายปกป้องป่าชายเลนอย่างจริงจัง โดยไม่อนุญาตการต่อสัมปทานบัตรทั้งหมดตั้งแต่ปี 2534 และห้ามการใช้ประโยชน์อื่นๆ ใดๆ ไร่ก็ตาม ในระหว่างปี 2549-2554 พบว่าป่าชายเลนมีสภาพดีขึ้น ในปี 2554 ผลผลิตประมงทะเลมีปริมาณเพียง 1.61 ล้านตัน ลดลงจากปี 2549 ที่มีปริมาณ 2.42 ล้านตัน ในขณะที่พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งของประเทศไทยยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่องจากปริมาณความต้องการสัตว์น้ำที่เพิ่มมากขึ้น

(4) การผลิตพลังงานในประเทศไม่เพียงพอกับความต้องการ แต่ประสิทธิภาพการใช้พลังงานดีขึ้น ความต้องการใช้พลังงานของประเทศเพิ่มขึ้นตลอด 30 ปีที่ผ่านมาแต่การผลิตพลังงานเชิงพาณิชย์เพื่อการบริโภคภายในประเทศไม่เพียงพอกับความต้องการ ทำให้ต้องนำเข้าจากต่างประเทศเพิ่มขึ้นโดยในปี 2555 ต้องนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 6 อยู่ที่ระดับ 1.08 ล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 54 ของความต้องการใช้ในปี 2555 และคิดเป็นร้อยละ 12.5 ของ GDP โดยน้ำมันดิบมีการนำเข้าสูงที่สุดคิดเป็นร้อยละ 76 ของการนำเข้าพลังงานทั้งหมด ขณะที่การใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ขั้นต้นในปี 2555 เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.8 อยู่ที่ระดับ 1.981 พันบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน ทั้งนี้ ประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศไทยมีแนวโน้มดีขึ้น โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นของการใช้พลังงานต่ำกว่าอัตราขยายตัวของ GDP โดยในปี 2555 การเพิ่มขึ้นของ GDP ร้อยละ 1 ขณะที่มีการใช้พลังงานเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 0.6

(5) ทรัพยากรน้ำยังมีส่วนที่ไม่สามารถจัดสรรได้ตามความต้องการ ประเทศไทยประกอบด้วย 25 กลุ่มน้ำหลัก น้ำท่าตามธรรมชาติมีปริมาณรวม 285,227 ล้านลูกบาศก์เมตร ขณะที่การพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำในประเทศมีความจุคิดเป็นร้อยละ 28 ของปริมาณน้ำตามธรรมชาติ มีแอ่งน้ำบาดาลทั้งหมด 27 แอ่งน้ำบาดาลมีปริมาณการกักเก็บในชั้นน้ำบาดาลรวมประมาณ 1.13 ล้านล้านลูกบาศก์เมตร มีศักยภาพที่จะพัฒนาขึ้นมาใช้ได้ โดยไม่กระทบต่อปริมาณน้ำบาดาลที่มีอยู่ได้รวมปีละ 68,200 ล้านลูกบาศก์เมตร อย่างไรก็ตาม การพัฒนา น้ำบาดาลขึ้นมาใช้ มีข้อจำกัดในเรื่องของความคุ้มทุนเนื่องจากมีค่าใช้จ่ายในการสูบน้ำ และการดำเนินการสำรวจสูง ขณะที่ภาพรวมความต้องการใช้น้ำในประเทศ ในปี 2557 มีจำนวนประมาณ 151,750 ล้านลูกบาศก์เมตร โดยที่ศักยภาพของการเข้าถึงแหล่งน้ำของภาคส่วนต่างๆ มีจำนวน 102,140 ล้านลูกบาศก์เมตร และยังไม่สามารถจัดสรรน้ำตามความต้องการได้อีกประมาณ 49,610 ล้านลูกบาศก์เมตร

2.2.3.2 ปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้น ตามการขยายตัวของเศรษฐกิจและชุมชนเมือง

(1) ปัญหาขยะมูลฝอยยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ แนวโน้มอัตราการเกิดขยะมูลฝอยเฉลี่ยต่อคนต่อวันเพิ่มสูงขึ้นจาก 1.04 กิโลกรัม/คน/วัน ในปี 2553 เป็น 1.11 กิโลกรัม/คน/วัน ในปี 2557 สถานที่กำจัดขยะแบบถูกต้องตามหลักวิชาการมีเพียงร้อยละ 19 และมีการนำมูลฝอยกลับไปใช้ประโยชน์เพียงร้อยละ 18 ทำให้มีปริมาณขยะสะสมตกค้างเพิ่มสูงขึ้นถึง 19.9 ล้านตัน ในปี 2556 ของเสียอันตราย ในปี 2557 มีประมาณ 2.69 ล้านตัน โดยขยะอิเล็กทรอนิกส์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ต่อปี เนื่องจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ในอนาคตอาจต้องประสบปัญหาการกำจัดซากของเสียเหล่านี้ หากภาครัฐไม่มีมาตรการหรือมีกฎหมายควบคุมการรีไซเคิลขยะอย่างครบวงจร ขณะที่การจัดการของเสียอันตรายจากภาคอุตสาหกรรมสามารถจัดการได้ประมาณร้อยละ 70 โดยภาคอุตสาหกรรมมีการนำของเสียอันตรายกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่มากขึ้น แต่ยังพบการลักลอบทิ้งกากอุตสาหกรรมในหลายพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากต้นทุนในการกำจัดสูง

(2) มลพิษทางอากาศยังเกินมาตรฐานหลายแห่ง แต่มีแนวโน้มดีขึ้น ในปี 2557 พบสารมลพิษทางอากาศเกินค่ามาตรฐานในหลายพื้นที่ของประเทศ และที่เป็นปัญหาสำคัญได้แก่ฝุ่นละออง ก๊าซโอโซน และสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) โดยมีพื้นที่วิกฤติในเขตพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง ที่ยังคงประสบปัญหาสารอินทรีย์ระเหยง่าย ในขณะที่พื้นที่อื่น เช่น กรุงเทพฯ ปทุมธานี เชียงใหม่ ขอนแก่น พบสารเบนซินเกินค่ามาตรฐาน แต่ส่วนใหญ่มีปริมาณลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งได้รับผลดีจากการปรับปรุงมาตรฐานน้ำมันเชื้อเพลิงเมื่อต้นปี 2557 ทั้งนี้ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร การที่ปัญหาฝุ่นละอองและเบนซินมีปริมาณลดลง ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการปรับปรุงมาตรฐานน้ำมันเชื้อเพลิงจาก EURO 3 เป็น EURO 4 ตั้งแต่ปี 2555 และการปรับปรุงระบบขนส่งสาธารณะและทางจักรยาน การเข้มงวดกับการตรวจจับรถควันดำ อย่างไรก็ตาม ปัญหามลพิษทางอากาศในพื้นที่มาจากสาเหตุหลักคือปริมาณรถยนต์จำนวนมากสำหรับมลพิษจากหมอกควัน ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบนพบว่าสถานการณ์ดีขึ้นเป็นลำดับ โดยความร่วมมือและการทำงานระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และประชาชนดีขึ้น

(3) คุณภาพน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มลดลง สถานการณ์คุณภาพน้ำในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. 2548-2557) มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง โดยแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มลดลงส่วนแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์พอใช้และเสื่อมโทรมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สาเหตุสำคัญมาจากการชะหน้าดินที่มีปฏิกิริยาค้างจากการเกษตร และการปศุสัตว์ และการระบายน้ำเสียจากชุมชน ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน มีจำนวน ไม่เพียงพอต่อการบำบัดน้ำเสียที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวและการเจริญเติบโตของชุมชน โดยปัจจุบัน มีปริมาณน้ำเสียจากชุมชน 10.3 ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวัน ขณะที่ระบบบำบัดน้ำเสียรองรับน้ำเสียที่เกิดขึ้นได้เพียง ร้อยละ 31

(4) ประเทศไทยปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพิ่มขึ้น แต่อัตราการเติบโตลดลงปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากสาขาพลังงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตามปริมาณความต้องการใช้พลังงานที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ จากรายงานแห่งชาติฉบับที่ 2 การจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย ระบุว่าประเทศไทยมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในปี 2533 ปริมาณ 229.08 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า และเพิ่มเป็น 265.9 ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ในปี 2547 โดยปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.3 ต่อปี อย่างไรก็ตาม อัตราการเติบโตลดลงในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา ทั้งนี้เนื่องจากมาตรการการลดก๊าซเรือนกระจกต่างๆ ที่มีการดำเนินงานเพิ่มมากขึ้นในประเทศ ประกอบกับการกักเก็บก๊าซเรือนกระจกในภาคป่าไม้และการใช้ประโยชน์ที่ดินมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น ร้อยละ 1.1 จึงส่งผลให้ภาคดังกล่าวเป็นภาคที่มีความสำคัญมากในการเพิ่มการดูดซับและช่วยลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยรวมของประเทศ

2.2.3.3 ภัยพิบัติทางธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทกภัยเกิดขึ้นบ่อยครั้งและมีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและวิถีการดำรงชีวิตของคนไทย ทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง วาตภัย และดินถล่ม สร้างความเสียหายนับเป็นมูลค่ากว่าหมื่นล้านบาท อันเป็นผลกระทบมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติทางธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทกภัยมีแนวโน้มและความถี่มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและวิถีการดำรงชีวิตของคนไทยเป็นประจำทุกปีในมิติของจำนวนประชากรเสี่ยงภัยจะพบว่าภัยแล้งเป็นภัยธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อประชากรเป็นจำนวนมากกว่าภัยประเภทอื่นๆ ในขณะที่น้ำท่วมเป็นภัยธรรมชาติที่ส่งผลให้ประเทศไทยถูกจัดอยู่ในลำดับประเทศที่มีความเสี่ยงต่อน้ำท่วมของโลก

2.2.4 ด้านการบริหารจัดการและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนา

2.2.4.1 ด้านธรรมาภิบาล

(1) ประเทศไทยจะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วนจากการประเมินผ่านดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ซึ่งว่า สังคมไทยในภาพรวมมีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอยู่ในระดับปานกลางในปี 2556 แต่ต้องค้ำประกันด้านสังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาลอยู่ในระดับที่ต้องเร่งแก้ไข สถานการณ์ดังกล่าว ถือเป็นความจำเป็นของประเทศไทยที่จะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วน เนื่องจากสถานการณ์วิกฤตคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลของสังคมไทยหลักธรรมาภิบาลตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ.2552 มีอย่างน้อย 6 ประการคือ (1) หลักนิติธรรม (2) หลักคุณธรรม (3) หลักความโปร่งใส (4) หลักความมีส่วนร่วม (5) หลักความรับผิดชอบ (6) หลักความคุ้มค่า ขณะนี้ ได้มีการสะสมตัวและลุกลามสู่ทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาคการเมืองทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นที่มีการซื้อสิทธิ์ ขายเสียง มีการทุจริตเพื่อให้ได้รับการเลือกตั้ง มีผลประโยชน์ส่วนตนทับซ้อนกับผลประโยชน์รัฐหน่วยงานภาครัฐ มีระบบการบริหารงานที่ไม่เป็นธรรมาภิบาล มีการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ หาผลประโยชน์ให้ตนเองและพวกพ้อง ภาคธุรกิจบางส่วนมีการร่วมมือกับนักการเมืองและข้าราชการ กระทำการทุจริตเพื่อให้ได้งานจากภาครัฐ ปิดงานอย่างรวดเร็ว ผูกขาดทางธุรกิจ หลีกเลียงภาษี ขาดความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ภาคประชาชนมีแนวโน้มยอมรับการทุจริตต่างๆ ที่ตนเองได้รับประโยชน์มากขึ้น สถาบันทางศาสนาบางส่วนประพฤติดุศีลคุณธรรมและจริยธรรมเสียเอง มีปัญหาการบริหารจัดการทรัพย์สินของส่วนรวม ขาดความโปร่งใส ปลอมให้คนบางกลุ่มใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือแสวงหาประโยชน์ สื่อบลชนหลายสำนักวางตัวไม่เป็นกลาง ไม่แสดงบทบาทในการต่อต้านการทุจริตหรือปิดข้อเท็จจริงรับผลประโยชน์จากกลุ่มนายทุนและนักธุรกิจการเมืองจนไม่สามารถรักษาจริยธรรมหรือจรรยาบรรณของวิชาชีพได้

(2) ภาคเอกชนมีการประเมินหลักบรรษัทภิบาล ตั้งแต่ปี 2544 โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (Thai Institute of Directors : IOD) ได้สำรวจการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง พบว่า บริษัทจดทะเบียนที่มีธรรมาภิบาลมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 72% ในปี 2557 ถือว่าอยู่ในระดับดีเมื่อเทียบกับปี 2545 ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 52% และมีคะแนนเฉลี่ยลดลงเมื่อเทียบกับปี 2554 ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 77% แสดงให้เห็นว่าบริษัทจดทะเบียนไทยให้ความสำคัญในการ

พัฒนาการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อโอกาสในการเติบโตอย่างยั่งยืนและสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศสู่การยอมรับในระดับสากล

2.2.4.2 ด้านการบริหารจัดการภาครัฐและการกระจายอำนาจ

(1) การบริหารจัดการภาครัฐมีการปรับปรุงตามยุคสมัย พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ได้จัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินแบ่งออกเป็น 3 ส่วนได้แก่ บริหารราชการส่วนกลาง บริหารราชการส่วนภูมิภาค และบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่ใช้หลักการกระจายอำนาจที่ส่วนกลางได้มอบอำนาจระดับหนึ่งให้ประชาชนในท้องถิ่นไปดำเนินการปกครองตนเองอย่างอิสระโดยไม่ขัดต่อกฎหมายของประเทศ ทั้งสามส่วนนี้อยู่ในการควบคุมและบริหารงานของคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบบริหารราชการแผ่นดิน รวมไปถึงการกำหนดนโยบายเพื่อให้ข้าราชการนำไปปฏิบัติ ทั้งนี้การปฏิรูประบบราชการที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในโครงสร้างของหน่วยราชการเกิดขึ้นจากพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. 2545 มีการกำหนดส่วนราชการไว้เป็น 20 กระทรวง และส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง

(2) การกระจายอำนาจเกิดผลสำเร็จหลายด้านแต่ยังมีปัญหาที่ต้องแก้ไขการกระจายอำนาจให้แก่ อบต. ในระยะที่ผ่านมาได้ดำเนินการตามแนวทางของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 และ 2550 และตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฉบับที่ 1 และฉบับที่ 2 นอกจากนั้น มีการใช้งบประมาณเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการถ่ายโอนภารกิจ หน้าที่และเพิ่มรายได้ในการดำเนินงานของ อบต. โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2543 สัดส่วนของรายได้ของท้องถิ่นต่อรายได้รัฐบาลคิดเป็นร้อยละ 13.31 เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ 25.17 ในปีงบประมาณ 2550 และร้อยละ 28.21 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 มีการถ่ายโอนภารกิจไปแล้วตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อบต. ฉบับที่ 1 จำนวน 185 ภารกิจจากภารกิจที่จะต้องถ่ายโอน 124 ภารกิจและถ่ายโอนภารกิจตามแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ 2 จำนวน 75 งาน/กิจกรรม จาก 114 งาน/กิจกรรม และถ่ายโอนบุคลากรจากส่วนกลางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 9,850 คน แบ่งเป็นข้าราชการ 1,378 คน บุคลากรทางการศึกษา 5,295 คน ข้าราชการกระทรวงสาธารณสุขซึ่งประจำอยู่ที่สถานอนามัย จำนวน 79 คน และลูกจ้างประจำ 3,089 คน อย่างไรก็ตามยังมีปัญหาที่ต้องการการแก้ไข เช่น การทับซ้อนของอำนาจหน้าที่และเขตพื้นที่ระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดและเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้การจัดบริการสาธารณะให้กับประชาชนยังขาดความสมดุล ปัญหาการซื้อเสียงทำให้การเลือกตั้งระดับท้องถิ่นขาดความชอบธรรม และปัญหาการขาดแคลนรายได้ของ อบต. ซึ่งรายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองในภาพรวมมีสัดส่วนเพียงร้อยละ 9.90 ของรายได้รัฐบาลในปีงบประมาณ พ.ศ. 2549 และเพิ่มเป็นร้อยละ 10.65 ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ท้องถิ่นจำเป็นต้องพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ 38.52 และร้อยละ 39.46 ตามลำดับ ส่งผลให้ อบต. ในพื้นที่ที่มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจหนาแน่น เช่น การเป็นแหล่งที่ตั้งของอุตสาหกรรม การค้า การบริการ การเป็นพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก การจัดบริการสาธารณะรองรับการเติบโตของเมืองและการเพิ่มขึ้นของประชากรแฝงและแรงงานต่างด้าวได้อย่างมีขอบเขตจำกัด

2.2.4.3 ด้านการทุจริตคอร์รัปชัน

ไทยกำลังประสบปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างมาก พัฒนาการของการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงจากในอดีตที่มีรูปแบบการทุจริตจัดซื้อจัดจ้าง รับสินบนซึ่งสามารถตรวจสอบหาหลักฐานจับผิดมาลงโทษได้ เนื่องจากมีความซับซ้อนไม่มากเท่ากับการทุจริตคอร์รัปชันในปัจจุบันที่ประเทศไทยมีความเสียหายจากการทุจริตคอร์รัปชันขนาดใหญ่ที่สูงเป็นแสนล้านบาท อันเนื่องจากการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนซึ่งเป็นรูปแบบใหม่ที่เกิดมากขึ้นในช่วงที่รัฐเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจและการหาประโยชน์จากธุรกิจในโลกสมัยใหม่ มีความซับซ้อนเพิ่มขึ้นและในปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐหรือภาคเอกชน และมาตรการต่างๆ ที่ออกมา รวมทั้งกฎหมายเกี่ยวกับการทุจริตและการตรวจสอบจากองค์กรต่างๆ ยังไม่สามารถที่จะเข้าไปแก้ไขปัญหาลำบากนี้ได้ ดังปรากฏตามดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (Corruption Perception Index : CPI) พ.ศ.2557 ขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ พบว่าประเทศไทยได้ 38 คะแนนจากคะแนนเต็ม 100 คะแนน อยู่อันดับที่ 75 จากการจัดอันดับทั้งหมด 175 ประเทศทั่วโลก จะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีคะแนนดีขึ้นเล็กน้อยเทียบกับปี 2556 ที่ได้ 75 คะแนน อยู่อันดับ 102 โดยเมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียน พบว่า ประเทศไทยมีคะแนนเท่ากับประเทศฟิลิปปินส์ ส่วนประเทศสิงคโปร์สูงถึง 74 คะแนน และมาเลเซียได้ 52 คะแนน (คะแนนมากหมายถึงมีคอร์รัปชันน้อย)

นโยบายรัฐบาลของรัฐบาลปัจจุบัน (คสช.)

เจตนารมณ์ : เพื่อยุติความขัดแย้งของคนในชาติ ขับเคลื่อนเศรษฐกิจและฟื้นฟูความเชื่อมั่นภายใต้ระบบบริหารนิติบัญญัติ และตุลาการ เป็นการใช้พระราชอำนาจของพระมหากษัตริย์ผ่านกระบวนการดังกล่าวซึ่งเดิมรัฐบาลปกติได้ใช้อำนาจนั้น โดยมีสถาบันพระมหากษัตริย์อยู่เหนือความขัดแย้งทั้งปวงตลอดจนสร้างความเชื่อมั่นให้กับต่างประเทศ องค์กรระหว่างประเทศ ในเวทีนานาชาติ บนพื้นฐานของการรักษาผลประโยชน์ชาติ และสร้างความมั่นใจในการลงทุน การประกอบกิจการต่างๆ ของชาวต่างประเทศในประเทศไทย สร้างเสถียรภาพในทุกมิติทั้งด้านการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เพื่อเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปสู่การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขอย่างสมบูรณ์และยั่งยืน โดยได้รับความเชื่อมั่นจากทุกฝ่าย ประสานแนวคิด แสวงจุดร่วมของผู้ที่มีความเห็นแตกต่าง โดยมุ่งผลประโยชน์ของชาติเป็นหลักยกระดับการศึกษา สร้างมาตรฐานของการดำรงชีวิตของประชาชนในสังคมไทยตามแนวทางปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ภายใต้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข อย่างยั่งยืนตลอดไป

นโยบายในการบริหารราชการ

1. ยึดระเบียบ คำสั่ง ข้อบังคับ กฎหมาย

ในการบริหารราชการแผ่นดินในระบบปกติให้มากที่สุด โดยให้ข้าราชการทุกฝ่ายร่วมในการขับเคลื่อนหน้าด้วยการติดตาม กำกับดูแล ประเมินผล ร่วมกันกับคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ซึ่งได้จัดหัวหน้าฝ่ายในแต่ละกลุ่มงานลงไปติดตามในนามของหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เพื่อให้เกิดความโปร่งใส ตรวจสอบได้มีประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์ สู่พี่น้องประชาชนคนไทย ทุกภาคส่วน โดยข้าราชการประจำทุกคนต้องยึดเป็นหน้าที่ ความรับผิดชอบ และให้ความร่วมมืออย่างเต็มที่

2. ด้านเศรษฐกิจและการใช้จ่ายงบประมาณ

ดำเนินการไม่เกินกรอบงบประมาณปี 2557 ที่ได้ผ่านความเห็นชอบและจัดสรรไว้แล้วของรัฐบาลที่ผ่านมา ทั้งนี้ มีความจำเป็นต้องทบทวนในบางโครงการที่เป็นปัญหา เพื่อให้ทุกภาคส่วนเกิดความเข้าใจที่ชัดเจน และให้เร่งรัดจัดทำงบประมาณปี 2558 ใหม่ให้ทันการใช้จ่ายตามปีงบประมาณในเดือนตุลาคม 2557 โดยยึดกรอบวินัยทางการเงินการคลังที่กำหนดไว้ และไม่เป็นการสร้างหนี้สาธารณะจนเกินขีดความสามารถของประเทศในการใช้คืนหนี้ การใช้จ่ายงบประมาณในห้วงนี้ ให้ใช้จ่ายด้วยความระมัดระวัง ไม่ให้มีการเสนอหรือริเริ่มแผนงาน/โครงการใหม่ หรือโครงการลงทุนขนาดใหญ่ที่ขาดความพร้อมแผนงาน และผลตอบแทนที่ชัดเจนเป็นการใช้งบประมาณประจำปีเป็นหลักในการเริ่มต้นโครงการ และบรรจุโครงการเหล่านั้นลงในระบบงบประมาณประจำปีต่อไป เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องในการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสร้างรายได้แก่ประชาชน

- ส่งเสริมระบบการค้าเสรี ปรับปรุงระบบภาษี การควบคุมสินค้าอุปโภคบริโภค อย่างเป็นธรรม เพื่อให้ผู้ประกอบการและประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด

- เร่งการแก้ไข ระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติราชการ และขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจแบบการค้าเสรีให้เป็นสากล เพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียนในปลายปี 2558

- เร่งดำเนินการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ โดยมุ่งเน้นประโยชน์แก่ประชาชนเป็นหลัก ทั้งนี้การขับเคลื่อนต้องอยู่ในกรอบของระเบียบและกฎเกณฑ์ที่มีความโปร่งใส ไม่ทุจริตคอร์รัปชัน ไม่ผูกขาด และมีความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย ทั้งผู้ประกอบการขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่

- ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งกองทุนร่วมระหว่างภาครัฐและเอกชนเพิ่มเติม เพื่อการนำมาใช้ในการลงทุนด้านระบบสาธารณูปโภค แหล่งน้ำ และกิจการสาธารณะอื่นๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการร่วมลงทุนกับรัฐบาล และเป็นการลดภาระค่าใช้จ่ายงบประมาณของรัฐบาล/เงินกู้

- ส่งเสริมให้มีตลาดกลางผลิตผลการเกษตร เพื่อลดการผูกขาดหรือระบบนายทุนที่ไม่เป็นธรรม โดยประชาชนมีส่วนร่วมในตลาดกลางเหล่านั้น โดยใช้แนวทางเช่นเดียวกันกับระบบสหกรณ์ ตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคประชาชนไปพร้อม ๆ กันทั้งในระดับหมู่บ้านท้องถิ่น และประเทศชาติอย่างยั่งยืน

3. ด้านความมั่นคง

- สร้างความมีเสถียรภาพ ความทัดเทียมกันของประชาคมอาเซียน สนับสนุนพลังอันยิ่งใหญ่ของอาเซียนให้สามารถทัดเทียมกับอารยประเทศให้ได้โดยเร็ว โดยประชาชนต้องมีส่วนร่วม ในการเฝ้าระวังดูแลความปลอดภัยร่วมกับเจ้าหน้าที่ด้านความมั่นคงในทุกพื้นที่ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดอันตรายต่อชีวิต และทรัพย์สินของทุกคนโดยรวม

- สร้างทัศนคติและความเข้าใจถึงความสำคัญกับงานด้านความมั่นคงของประเทศ สถาบันการศึกษาต่างๆ มีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังความรับผิดชอบต่อสังคม การเฝ้าระวังป้องกันความรักความสามัคคีเพื่อเป็นพลังอำนาจในการดูแลความสงบสุขและความปลอดภัยให้แก่ประเทศชาติและประชาชนอย่างยั่งยืน

4. ด้านการต่างประเทศ

- ประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ เตรียมการเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ในปี 2558 ให้ชาวต่างชาติมีความเชื่อมั่นในทุกระบบของการบริหารทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาสังคมของประเทศไทย ที่เป็นมาตรฐานสากลและได้รับการยอมรับในสังคมโลก

- พิจารณาส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ส่งเสริมการลงทุนจากต่างประเทศ พร้อมไปกับการสร้างความเข้มแข็งภายในประเทศในทุกมิติ ทั้งในด้านเทคโนโลยีการประกอบการอื่นๆ การเข้ามาลงทุนต้องมีการถ่ายทอดเทคโนโลยี และใช้สิ่งอุปกรณ์ส่วนประกอบที่ผลิตภายในประเทศไทยที่ได้มาตรฐาน วัตถุดิบไทยที่มีคุณภาพ เพื่อเพิ่มมูลค่าและเป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยและคนไทยอย่างแท้จริง

- แก้ไขปัญหาข้อขัดข้องต่าง ๆ ในทุกประเด็น เพื่อให้มีความก้าวหน้ามากยิ่งขึ้น ในด้านความสัมพันธ์ ระหว่างประเทศ ส่งเสริมกิจการการลงทุน แหล่งทุนจากภายนอก โดยมีการตรวจสอบ เพื่อมิให้เป็นการเอื้อประโยชน์ต่อผู้ใด โดยให้มีการแข่งขันอย่างเสรี และจะต้องดูแลสนับสนุนผู้ประกอบการที่เป็นคนไทยเป็นพิเศษ เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับคนไทย ให้สามารถแข่งขันกับนักลงทุนต่างประเทศได้ทั้งนี้ ต้องมีข้อระมัดระวังไม่ให้เกิดการผูกขาดในส่วนที่เป็นโครงสร้างพื้นฐาน ที่สำคัญต่อความมั่นคงของประเทศ เช่น ระบบสาธารณูปโภคการสื่อสาร พลังงาน เป็นต้น

5. ด้านสังคมจิตวิทยา

- สร้างความเข้มแข็ง ปลูกฝังทัศนคติความเป็นไทย ซึ่งมีจารีตประเพณี ประวัติศาสตร์อันงดงาม นำภาคภูมิใจ มีศีลธรรม คุณธรรม เพื่อให้สังคมไทยมีความเข้มแข็ง เสียสละ เฝ้าระวัง อยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ สามัคคี สำนึกในความเป็นคนไทยด้วยกัน ถึงแม้จะมีความคิดเห็นแตกต่าง ต้องคลี่คลายด้วยสันติวิธี

- เคารพกฎหมาย รักษาระเบียบวินัยเหมือนกับประเทศที่พัฒนาแล้วซึ่งเจ้าหน้าที่ไม่มีความจำเป็นต้องบังคับใช้กฎหมายมากนัก เจ้าหน้าที่จะต้องไม่ใช้กฎหมายมาสร้างเงื่อนไขที่ก่อให้เกิดความขัดแย้งมากกว่าสร้างความเป็นธรรม ดังนั้น หากประชาชนรักษาระเบียบวินัยของตนเอง ช่วยกันดูแลเฝ้าระวังในขั้นต้น ลดความขัดแย้ง จะส่งผลให้การบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ต่อประชาชนเป็นไปอย่างเคารพให้เกียรติซึ่งกันและกัน

- ให้มีการปลูกฝังและสร้างจิตสำนึกต่อต้านการทุจริต คอร์รัปชันต่อหน้าที่ การทำผิดกฎหมาย โดยชี้ให้เห็นถึงผลเสียของการกระทำความผิดกล่าว ซึ่งถือเป็นพฤติกรรมที่น่ารังเกียจ สังคมต้องช่วยกันปกป้องผลประโยชน์โดยรวม

6. ด้านกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

- ให้กระบวนการยุติธรรม/กฎหมายปกติสามารถดำเนินการได้ โดยได้รับความเชื่อถือจากทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

- ไม่ใช้กฎหมายเป็นเครื่องมือในการสร้างความขัดแย้งซึ่งกันและกัน

- ปรับปรุงแก้ไขส่วนงานต่าง ๆ ของกระบวนการยุติธรรมให้เข้มแข็ง เทียบตรง เป็นธรรมและตรวจสอบได้ เป็นต้น

7. ด้านการศึกษา

- การศึกษาเป็นพื้นฐานในการนำพาประเทศไทยก้าวหน้าอย่างยั่งยืน จึงจำเป็นที่จะต้องส่งเสริมและยกระดับการศึกษา ในทุกช่วงวัย ให้ทุกส่วนบูรณาการการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ไม่แยกงานด้านการศึกษาจนทำให้ไม่มีแนวทางที่ชัดเจนในการพัฒนาศักยภาพมนุษย์ของประเทศ

- การพัฒนาครู/บุคลากรทางการศึกษา เทคโนโลยีในการศึกษาสู่ความทันสมัย โดยมีเด็ก เยาวชนนักเรียน นักศึกษา เป็นศูนย์กลาง การเปลี่ยนแปลงใดๆ ในระบบการศึกษาต้องตอบโจทย์ให้ได้ว่าการกระทำนั้นๆ เด็กหรือผู้เข้ารับการศึกษามิได้รับประโยชน์อะไร

- สร้างสรรค์วิธีการ ทำให้เยาวชนไทยมีจิตสำนึกความรักชาติ ผลประโยชน์ของชาติ เทิดทูนสถาบันพระมหากษัตริย์ เรียนรู้ภูมิโง่ในประวัติศาสตร์ ความเป็นมาของบรรพบุรุษไทยและประเทศไทยในอดีตมีความสำนึกในการตอบแทนคุณของแผ่นดิน ไม่ใช่ก้าวไปข้างหน้าแล้วทิ้งสิ่งดี ๆ ที่ผ่านมามาอย่างสิ้นเชิง

- ให้ฝ่ายความมั่นคงมีโอกาสดูแลความร่วมมือในทุกสถาบันการศึกษา เพื่อสร้างความมีระเบียบวินัยเข้มแข็ง แข็งแรง ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ และอื่นๆ เพื่อเป็นพลังอำนาจของชาติ ในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

8. การพัฒนาระบบราชการ

- ให้ข้าราชการทุกคนมีความพึงพอใจ มีเกียรติยศ ศักดิ์ศรี มีรายได้ที่เพียงพอต่อการดำรงเกียรติเพื่อที่จะได้ปฏิบัติตนเป็นข้าราชการที่ดีในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อุทิศตัวเพื่อ ทำหน้าที่ บำบัดทุกข์ บำรุงสุขเพื่อประโยชน์สุขของสังคมโดยรวม และเพื่อประชาชนอย่างแท้จริง

- ส่งเสริมระบบคุณธรรมในการพิจารณาแต่งตั้งและโยกย้ายบุคลากรภาครัฐ โดยปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย กฎ ระเบียบ คำสั่ง คำชี้แจง ให้ทันสมัยและให้มีระบบป้องกันการคัดสรรแต่งตั้งในระบบอุปถัมภ์ที่ไม่เป็นธรรม โดยไม่ให้ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดหรือผู้ใดเข้ามาครอบงำข้าราชการหรือระบบราชการอีกต่อไป

- ให้ข้าราชการการเมือง บริหารราชการโดยไม่ก้าวก่ายหรือมีอิทธิพลกับข้าราชการประจำอีกต่อไป ยกเว้นในเรื่อง ที่เกี่ยวข้องกับระเบียบวินัยทางการปกครองบังคับบัญชาที่ถูกต้องชอบธรรม

9. การพัฒนาอาชีพและรายได้

- ให้มีการยกระดับ/พัฒนาในทุกกลุ่ม มีเงินทุนสนับสนุนทั้งจากรัฐบาล ภาคเอกชน ธุรกิจทั้งขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และขนาดเล็ก ต้องได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง เพื่อให้มีการกระจายรายได้ในทุกระดับและลดความเหลื่อมล้ำของสังคม

- ให้สถาบันการศึกษาของรัฐ ผลิตช่างฝีมือ แรงงาน ที่มีคุณภาพ รวมทั้งการพัฒนาระบบคุณวุฒิวิชาชีพเพื่อเข้าสู่ตลาดแรงงาน ได้ทันที ลดอัตราการว่างงาน โดยมีสัดส่วนที่เพียงพอกับการศึกษาในระดับอุดมศึกษา/การผลิตนักวิชาการในสาขาอื่น ๆ

10. การวิจัยและพัฒนา

- จัดสรรงบประมาณให้เพียงพอ และเน้นการปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยพัฒนาต่อยอดจากสิ่งที่ต้องซื้อจากต่างประเทศเป็นหลัก เพื่อให้เกิดงานในประเทศ มีสินค้าส่งออก โดยใช้วัตถุดิบภายในประเทศ เพื่อเพิ่มมูลค่ารายได้ต่อเกษตรกร เช่น ปาล์ม ยาง พืชพลังงาน ฯลฯ นอกเหนือจากการปลูกข้าวหรือผลิตผลพืชหลักอื่นๆ ซึ่งปัจจุบันมีมูลค่าลดลง มีการแข่งขันสูง

- ส่งเสริมให้มีการร่วมลงทุนจากต่างประเทศทั้งในการวิจัยและพัฒนาการผลิตภายในประเทศ เป็นหลักในลักษณะการร่วมลงทุนในทุกขั้นตอน ตั้งแต่การวิจัยพัฒนาสู่กระบวนการผลิตและจำหน่ายเป็นสินค้าส่งออกของประเทศไทย ให้สามารถแข่งขันกับต่างประเทศได้ในสินค้าทุกประเภทที่มีความจำเป็นทั้งในด้านการดำรงชีวิต รวมทั้งอุปกรณ์ที่ทันสมัยและเทคโนโลยีระดับสูง

11. การเตรียมการเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ปี 2558

- ให้มีการบูรณาการการเตรียมการเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน ทั้ง 3 เสาหลัก อันได้แก่ ด้านการเมืองและความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ และด้านสังคมและวัฒนธรรม ทุกส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะต้องมีการประสานงานการดำเนินการให้สอดคล้องกัน มุ่งเน้นผลประโยชน์ของชาติเป็นหลัก และความร่วมมือตามกรอบข้อตกลงต่าง ๆ ที่ประเทศไทยได้ให้สัตยาบันไว้แล้ว

- ให้ความสำคัญกับการพัฒนากลไกและเครื่องมือที่ครอบคลุมและมีประสิทธิภาพในการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศ ตลอดจนการแก้ไขปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติ เช่น การก่อการร้าย ปัญหา ยาเสพติด และอาชญากรรมข้ามชาติ เป็นต้น

12. ความปรองดองสมานฉันท์

- สร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม เพื่อให้สังคมไทยยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่าง โดยไม่จำเป็นต้องแตกแยก แบ่งฝ่าย ยึดหลักนิติรัฐควบคู่กับหลักรัฐศาสตร์ ในการบริหารจัดการความขัดแย้ง ความเท่าเทียมและเป็นธรรม จะต้องไม่มีการละเลยการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบอย่างเหมาะสม

- ใช้หลักวิชาการสากลในการจัดการกับความขัดแย้ง มีองค์กรหรือกระบวนการ ที่ชัดเจนในการดำเนินการ ด้วยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ดำรงเป้าหมายในการลดความเหลื่อมล้ำ และสร้างความเป็นธรรมเพื่อให้สังคมไทยมีความสามัคคี และสันติสุขที่ยั่งยืน

13. การปฏิรูป

ปฏิรูปโครงสร้างเชิงอำนาจ ระบบการเมือง และการบริหารจัดการภาครัฐในทุกระดับ ทั้งในระดับประเทศ ภูมิภาค และระดับท้องถิ่น โดยมีความมุ่งหมายเพื่อให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และประชาชนได้รับประโยชน์จากการปฏิรูปอย่างแท้จริง การบริหารจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส เป็นธรรม ไม่มีการทุจริต คอร์รัปชัน มีการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นและประชาชนในพื้นที่มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ จะดำเนินการโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

14. การเลือกตั้ง

การปรับปรุงระบบการเลือกตั้ง ให้มีความสุจริต เที่ยงธรรม สะท้อนถึงความต้องการ ที่แท้จริงของประชาชน โดยครอบคลุมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพรรคการเมือง กระบวนการคัดสรรผู้สมัคร กระบวนการตรวจสอบการเลือกตั้ง ฯลฯ ทุกภาคส่วน จะมีส่วนร่วมในการปรับปรุงระบบ การเลือกตั้ง ทั้งนี้ เป็นไปตามธรรมนูญการปกครองที่จะได้ประกาศให้ทราบต่อไปทั้งหมดที่กล่าวมา คือเจตนารมณ์และนโยบายในด้านต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นและต้องดำเนินการในสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าไม่สามารถดำเนินการได้ในระยะเวลาอันสั้น แต่ก็เห็นเจตนารมณ์อันแน่วแน่ที่จะสร้างสรรค์ ดูแลประโยชน์ให้กับคนไทยและประเทศไทยในช่วงการเปลี่ยนผ่านที่สำคัญนี้ขอเวลาและโอกาสให้เราได้เริ่มต้น ขอให้อดทน ขอกำลังใจจากทุกภาคส่วน และจากประชาชนคนไทยทุกคนในการที่จะร่วมกันปฏิรูปเพื่อเปลี่ยนผ่านประเทศไทยสู่ระบอบประชาธิปไตย

กำหนดนโยบาย 11 ด้าน ดังนี้

1. การปกป้องและเชิดชูสถาบันพระมหากษัตริย์

สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นองค์ประกอบสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตยตามประเพณีการปกครองของไทยจึงถือเป็นหน้าที่สำคัญยิ่ง ในอันที่จะเชิดชูสถาบันนี้ไว้ด้วยความจงรักภักดีและปกป้องรักษาพระบรมเดชานุภาพ โดยจะใช้มาตรการทางกฎหมาย มาตรการทางสังคมจิตวิทยาและมาตรการทางระบบสื่อสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการดำเนินการกับผู้กระทำความผิด ยามใจหรือประสงค์ร้ายมุ่งสั่นคลอนสถาบันหลักของชาติโดยไม่คำนึงถึงความรู้สำนึกและความผูกพันภักดีของคนอีกเป็นจำนวนมาก ตลอดจนเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องและเป็นจริงเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์และพระราชกรณียกิจเพื่อประชาชน ทั้งจะสนับสนุน โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ส่งเสริมให้เจ้าหน้าที่ สถานศึกษา ตลอดจนหน่วยงานของรัฐ เรียนรู้เข้าใจหลักการทรงงาน สามารถนำหลักดังกล่าวมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการและการพัฒนาตลอดจนเร่งขยายผลตามโครงการและแบบอย่างที่ดีที่ทรงวางรากฐานไว้ให้แพร่หลายเป็นที่ประจักษ์และเกิดประโยชน์ สร้างความสมบูรณ์พูนสุขแก่ประชาชนในที่สุด

2. การรักษาความมั่นคงของรัฐและการต่างประเทศ

2.1 ในระยะเร่งด่วน รัฐบาลให้ความสำคัญต่อการเตรียมความพร้อมสู่ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียนในกิจการ 5 ด้าน ได้แก่

- การบริหารจัดการชายแดน
- การสร้างความมั่นคงทางทะเล
- การแก้ไขปัญหาอาชญากรรมข้ามชาติ
- การสร้างความไว้วางใจกับประเทศเพื่อนบ้าน
- การเสริมสร้างศักยภาพในการปฏิบัติการทางทหารร่วมกันของอาเซียน

2.2 เร่งแก้ไขปัญหาการใช้ความรุนแรงในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยนำยุทธศาสตร์เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนามาใช้ตามแนวทางกลยุธยมิตรแบบสันติวิธี ส่งเสริมการพูดคุย สร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมตามหลักนิติธรรมและหลักสิทธิมนุษยชน ควบคู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน เพิ่มระดับปฏิสัมพันธ์กับต่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศที่อาจช่วยคลี่คลายปัญหาได้

2.3 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพและระบบป้องกันประเทศให้ทันสมัย มีความพร้อมในการรักษาอธิปไตย และผลประโยชน์ของชาติ ปลอดภัยจากการคุกคามทุกรูปแบบ ส่งเสริมและพัฒนาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีการป้องกันประเทศ ตลอดจนการวิจัยและพัฒนา การถ่ายทอดเทคโนโลยี เพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเอง สามารถบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชนในอุตสาหกรรมป้องกันประเทศได้ พร้อมทั้งนำศักยภาพของกองทัพในยามปกติมาสนับสนุนการพัฒนาประเทศ การป้องกันบรรเทาสาธารณภัย การรักษาทรัพยากรธรรมชาติ และการรักษาความมั่นคงภายในโดยมุ่งระดมสรรพกำลังจากทุกภาคส่วนทั้งในระดับชุมชน ท้องถิ่น ภูมิภาค และนานาชาติ

2.4 เสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีกับนานาประเทศ บนหลักการที่ว่านโยบายการต่างประเทศเป็นส่วนประกอบสำคัญของนโยบายองค์รวมทั้งหมดในการบริหารราชการแผ่นดิน ไม่ว่าในด้านการเมือง เศรษฐกิจหรือสังคม โดยจะนำกลไกทางการทูตแบบบูรณาการมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

3. การลดความเหลื่อมล้ำของสังคม และการสร้างโอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐ

3.1 ในระยะเฉพาะหน้าจะเร่งสร้างโอกาสอาชีพและการมีรายได้ที่มั่นคงแก่ผู้ที่เข้าสู่ตลาดแรงงานรวมทั้งสตรี ผู้ด้อยโอกาส และแรงงานข้ามชาติที่ถูกกฎหมาย พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพแรงงาน โดยให้แรงงานทั้งระบบมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานในทุกระดับอย่างมีมาตรฐาน ทั้งจะเชื่อมโยงข้อมูลและการดำเนินการระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชน เพื่อให้ตรงกับความต้องการของพื้นที่และของประเทศส่งเสริมให้แรงงานนอกระบบเข้าสู่ระบบที่ถูกกฎหมายมากขึ้น

3.2 ป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์รวมถึงปัญหาผู้หลบหนีเข้าเมือง การทารุณกรรมต่อแรงงานข้ามชาติ การท่องเที่ยวที่เน้นบริการทางเพศและเด็ก และปัญหาคนขอทานโดยการปรับปรุงกฎหมาย ข้อบังคับที่จำเป็นและเพิ่มความเข้มงวดในการระงับตรวจสอบ

3.3 ในระยะต่อไปจะพัฒนาระบบการคุ้มครองทางสังคม ระบบการออมและระบบสวัสดิการ ชุมชนให้มีประสิทธิภาพและมีความยั่งยืนมากยิ่งขึ้นรวมทั้งการดูแลให้มีระบบการกักขังที่เป็นธรรม และการสงเคราะห์ผู้ยากไร้ตามอัตภาพ พัฒนาศักยภาพ กลุ่มครอบครัวและพิทักษ์สิทธิ จัดสวัสดิการช่วยเหลือและพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้ด้อยโอกาส ผู้พิการ ผู้สูงอายุ สตรี และเด็ก

3.4 เตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตและการมีงานหรือกิจกรรมที่เหมาะสม เพื่อสร้างสรรค์และไม่ก่อภาระต่อสังคม ในอนาคตโดยจัดเตรียมระบบการดูแลในบ้าน สถานพักฟื้น และโรงพยาบาล ที่เป็นความร่วมมือของภาครัฐภาคเอกชน ชุมชน และครอบครัว รวมทั้งพัฒนาระบบการเงิน การคลังสำหรับการดูแลผู้สูงอายุ

3.5 เตรียมความพร้อมเข้าสู่สังคมที่มีความหลากหลาย เนื่องจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โดยสร้างความเข้มแข็งและความพร้อมแก่แรงงานไทยและร่วมพัฒนาระบบความคุ้มครองทางสังคมของแรงงานอาเซียน

3.6 จัดระเบียบสังคมสร้างมาตรฐานด้านคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาลให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐและประชาชนทั่วไป โดยใช้ค่านิยมหลัก 12 ประการ ตามนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ได้ประกาศไว้แล้ว

3.7 แก้ไขปัญหาการไร้ที่ดินทำกินของเกษตรกรและการรุกรานเขตป่าสงวน โดยการกระจายสิทธิการถือครองให้แก่ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ที่ไม่ได้รุกราน และออกมาตรการป้องกันการเปลี่ยนมือไปอยู่ในครอบครองของผู้ที่มีใช้เกษตรกร ใช้เทคโนโลยีดาวเทียมสำรวจและวิธีการแผนที่ทันสมัย แก้ไขปัญหาเขตที่ดินทับซ้อนและแนวเขตพื้นที่ป่าที่ไม่ชัดเจน อันก่อให้เกิดข้อขัดแย้งระหว่างประชาชนกับเจ้าหน้าที่รัฐ

4. การศึกษาและเรียนรู้ การทะนุบำรุงศาสนา ศิลปและวัฒนธรรม

4.1 จัดให้มีการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้โดยให้ความสำคัญทั้งการศึกษาในระบบและการศึกษาทางเลือกไปพร้อมกัน เพื่อสร้างคุณภาพของคนไทยให้สามารถเรียนรู้ พัฒนาค้นคว้าได้เต็มตามศักยภาพเป็นคนดี มีคุณธรรม สร้างเสริมคุณภาพการเรียนรู้ โดยเน้นการเรียนรู้ ลดความเหลื่อมล้ำ และพัฒนากำลังคนให้เป็นที่ต้องการเหมาะสมกับพื้นที่ ทั้งในด้านการเกษตร อุตสาหกรรม และธุรกิจบริการ

4.2 ในระยะเฉพาะหน้าจะปรับเปลี่ยนการจัดสรรงบประมาณสนับสนุนการศึกษาให้สอดคล้องกับความจำเป็นของผู้เรียนและลักษณะพื้นที่ของสถานศึกษา จัดระบบการสนับสนุนให้เยาวชนและประชาชนมีสิทธิเลือกใช้บริการการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกโรงเรียน

4.3 ให้องค์กรภาคประชาสังคม ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชนทั่วไป มีโอกาสร่วมจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและทั่วถึง และร่วมในการปฏิรูปการศึกษาและการเรียนรู้

4.4 พัฒนาส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อให้สามารถมีความรู้และทักษะใหม่ที่สามารถ ประกอบอาชีพได้หลากหลายตามแนวโน้มการจ้างงานในอนาคต ปรับกระบวนการเรียนรู้และหลักสูตรให้ เชื่อมโยงกับภูมิสังคม โดยบูรณาการความรู้และคุณธรรม เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้ ทักษะ การใฝ่เรียนรู้การแก้ปัญหา การรับฟังความเห็นผู้อื่น การมีคุณธรรม จริยธรรม และความเป็นพลเมืองดี โดยเน้น ความร่วมมือระหว่างผู้เกี่ยวข้องทั้งในและนอกโรงเรียน

4.5 ส่งเสริมอาชีวศึกษาและการศึกษาระดับวิทยาลัยชุมชน เพื่อสร้างแรงงานที่มีทักษะ โดยเฉพาะในท้องถิ่นที่มีความต้องการแรงงาน และพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาให้เชื่อมโยงกับมาตรฐานวิชาชีพ

4.6 พัฒนาระบบการผลิตและพัฒนาครูที่มีคุณภาพและมีจิตวิญญาณของความเป็นครู เน้นครูผู้สอนให้มีความดีตรงตามวิชาที่สอน นำเทคโนโลยีสารสนเทศและเครื่องมือที่เหมาะสมมาใช้ในการเรียนการสอน

4.7 ทะนุบำรุงและอุปถัมภ์พระพุทธศาสนาและศาสนาอื่น ๆ สนับสนุนให้องค์กรทางศาสนา มีบทบาทสำคัญในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ตลอดจนพัฒนาคุณภาพชีวิตสร้างสันติสุขและความปรองดอง สมานฉันท์ในสังคมไทยอย่างยั่งยืน และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมตามความพร้อม

4.8 อนุรักษ์ ฟื้นฟู และเผยแพร่มรดกทางวัฒนธรรม ภาษาไทยและภาษาถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งความหลากหลายของศิลปวัฒนธรรมไทย เพื่อการเรียนรู้สร้างความภาคภูมิใจในประวัติศาสตร์และความเป็นไทย

4.9 สนับสนุนการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ วัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้านและวัฒนธรรมสากลและการสร้างสรรค์งานศิลปะและวัฒนธรรมที่เป็นสากล เพื่อเตรียมเข้าสู่สากลวัฒนธรรมของประชาคม อาเซียนและการเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมโลก

4.10 ปลูกฝังค่านิยมและจิตสำนึกที่ดี รวมทั้งสนับสนุนการผลิตสื่อคุณภาพเพื่อเปิดพื้นที่ สาธารณะให้เยาวชนและประชาชนได้มีโอกาสแสดงออกอย่างสร้างสรรค์

5. การยกระดับคุณภาพบริการด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน

5.1 วางรากฐานระบบหลักประกันสุขภาพ ครอบคลุมประชากรในทุกภาคส่วน อย่างมีคุณภาพ โดยไม่มีความเหลื่อมล้ำของคุณภาพบริการในแต่ละระบบ และบูรณาการข้อมูลระหว่างทุกระบบหลักประกัน สุขภาพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ

5.2 พัฒนาระบบบริการสุขภาพ โดยเน้นการป้องกัน สร้างกลไกการจัดการสุขภาพ ปรับระบบ การจ้างงาน การกระจายบุคลากรและทรัพยากรสาธารณสุขให้เหมาะสมกับท้องถิ่น ภาคเอกชนมีส่วนร่วม ในการจ้างบุคลากรเพื่อจัดบริการสาธารณสุขโดย รัฐเป็นผู้กำกับดูแล โดยส่งเสริมการร่วมลงทุนและการใช้ ทรัพยากรและบุคลากรร่วมกันโดยมีข้อตกลงที่รัดกุมและเป็นประโยชน์ต่อทุกฝ่าย

5.3 เสริมความเข้มแข็งของระบบเฝ้าระวังโรคระบาด โดยเฉพาะโรคอุบัติใหม่ และโรคอุบัติซ้ำ โดยมีเครือข่ายหน่วยเฝ้าระวัง หน่วยตรวจวินิจฉัยโรค และหน่วยที่สามารถตัดสินใจเชิงนโยบายในการสกัดกั้นการแพร่กระจายได้อย่างทันที่

5.4 ป้องกันและแก้ไขปัญหาการเกิดอุบัติเหตุในการจราจร อันนำไปสู่การบาดเจ็บและเสียชีวิตโดยการร่วมมือระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ในการตรวจจับเพื่อป้องกัน การรายงานและการดูแลผู้บาดเจ็บ

5.5 ส่งเสริมการกีฬาเพื่อสุขภาพ ใช้กีฬาเป็นสื่อในการพัฒนาลักษณะนิสัยเยาวชนให้มีน้ำใจนักกีฬา มีวินัย ปฏิบัติตามกฎกติกาการกีฬา และมีความสามัคคี อีกทั้งพัฒนานักกีฬาให้มีศักยภาพสามารถแข่งขันในระดับนานาชาติจนสร้างชื่อเสียงแก่ประเทศชาติ

5.6 ประสานการทำงานระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ในสังคม เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครม.ในวัยรุ่น และปัญหาด้านการแพทย์และจริยธรรมของการอุ้มบุญการปลูกถ่ายอวัยวะและสเต็มเซลล์ โดยจัดให้มีมาตรการและกฎหมายที่รัดกุม เหมาะสมกับประเด็นที่เป็นปัญหาใหม่ของสังคม

5.7 พัฒนาขีดความสามารถในการวิจัยด้านวิทยาศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข โดยจัดให้มีบุคลากรและเครื่องมือที่ทันสมัย และให้มีความร่วมมือทั้งระหว่างหน่วยงานภายในประเทศและหน่วยงานต่างประเทศโดยเฉพาะในการป้องกันและรักษา

6. การเพิ่มศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ

ความไม่สงบทางการเมือง มีผลให้เศรษฐกิจชะลอตัวลงอย่างมาก แม้จะดำเนินการกระตุ้นเศรษฐกิจจนเริ่มฟื้นตัว แต่ยังไม่ขยายตัวเต็มตามศักยภาพ ระบบเศรษฐกิจของไทยยังมีจุดอ่อนที่จะต้องแก้ไขปรับปรุงหลายเรื่อง เพื่อสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจให้สามารถขยายตัวอย่างต่อเนื่องและมั่นคง ตั้งแต่การจัดเก็บภาษี ซึ่งยังไม่เพียงพอต่อการบริหารและพัฒนาประเทศอย่างเต็มศักยภาพ ปัญหาหนี้ภาครัฐ การใช้พลังงานอย่างฟุ่มเฟือย ตลอดจนปัญหาการใช้น้ำในภาคเกษตรและภาคอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจ รัฐบาลจะดำเนินนโยบายเศรษฐกิจเป็น 3 ระยะ คือ ระยะเร่งด่วนที่ต้องดำเนินการทันที ระยะต่อไปที่ต้องแก้ไข ปัญหาพื้นฐานที่ค้างคาอยู่ และระยะยาวที่ต้องวางรากฐานเพื่อความเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง

7. การส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสในประชาคมอาเซียน

การรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนซึ่งจะมีผลใช้บังคับอย่างเต็มที่ ณ สิ้นปี 2558 จะเกิดประโยชน์แก่ประเทศไทยเป็นอย่างมาก หากประเทศไทยเตรียมการในเรื่องต่าง ๆ ให้พร้อม การเร่งดำเนินการเตรียมความพร้อมทั้งในเรื่องความเชื่อมโยงด้านระบบการขนส่งและโลจิสติกส์ ด้านกฎระเบียบ การอำนวยความสะดวกทางการค้า การพัฒนาด้านชายแดน และการเตรียมการด้านทรัพยากรมนุษย์ จะส่งเสริมบทบาทและการใช้โอกาสของประเทศไทยในประชาคมอาเซียนให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชนชาวไทย ร่วมกับประชาชนอาเซียน

8. การพัฒนาและส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม

8.1 สนับสนุนการเพิ่มค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาของประเทศเพื่อบ่มเพาะไปสู่งานวิจัยที่ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 1 ของรายได้ประชาชาติและมีสัดส่วนรัฐต่อเอกชน 30 : 70 ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ทั้งนี้ เพื่อให้ประเทศมีความสามารถในการแข่งขันและมีความก้าวหน้าทัดเทียมกับประเทศอื่นที่มีระดับการพัฒนาใกล้เคียงกัน และจัดระบบบริหารงานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมให้มีเอกภาพและประสิทธิภาพ โดยให้ความเชื่อมโยงกับภาคเอกชน

8.2 เร่งเสริมสร้างสังคมนวัตกรรม โดยส่งเสริมระบบการเรียนการสอนที่เชื่อมโยงระหว่างวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิศวกรรมศาสตร์ และคณิตศาสตร์ การผลิตกำลังคนในสาขาที่ขาดแคลน การเชื่อมโยงระหว่างการเรียนรู้กับการทำงาน

8.3 ปฏิรูประบบการให้สิ่งจูงใจ ระเบียบ และกฎหมายที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานวิจัยและพัฒนาไปต่อยอดหรือใช้ประโยชน์ รวมทั้งส่งเสริมการจัดทำแผนพัฒนาการวิจัยและพัฒนาในระดับภาคหรือกลุ่มจังหวัด เพื่อให้ตรงกับความต้องการของท้องถิ่น ผลักดันงานวิจัยและพัฒนาไปสู่การใช้ประโยชน์เชิงพาณิชย์ โดยส่งเสริมความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยหน่วยงานวิจัยของรัฐ และภาคเอกชน

8.4 ส่งเสริมโครงการลงทุนขนาดใหญ่ของประเทศ เช่น ด้านพลังงานสะอาด ระบบราง ยานยนต์ไฟฟ้า การจัดการน้ำและขยะ ใช้ประโยชน์จากผลการศึกษาวิจัย และพัฒนา และนวัตกรรมของไทย ตามความเหมาะสม

8.5 ปรับปรุงและจัดเตรียมให้มีโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ด้านการวิจัยและพัฒนา และด้านนวัตกรรมซึ่งเป็นโครงสร้างพื้นฐานทางปัญญาที่สำคัญในการต่อยอดสู่การใช้เชิงพาณิชย์ของภาคอุตสาหกรรมให้มีความพร้อม ทันสมัย และกระจายในพื้นที่ต่าง ๆ

9. การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร และการสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์กับการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

ในปัจจุบันมีการบุกรุกที่ดินของรัฐและตัดไม้ทำลายป่ามากขึ้น ทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพที่เคยอุดมสมบูรณ์ เช่น ป่าไม้ สัตว์ป่า พันธุ์พืช และแร่ธาตุถูกทำลายหรือนำไปใช้ประโยชน์ทางพาณิชย์โดยไม่ชอบด้วยกฎหมายเป็นอันมาก ทั้งปัญหาภาวะมลพิษโดยเฉพาะขยะประเภทต่างๆ ก็รุนแรงยิ่งขึ้น รัฐบาลจึงมีนโยบายจะรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติโดยสร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนในระดับพื้นที่ จะเร่งแก้ไขปัญหานี้ในพื้นที่มาบตาพุดซึ่งเป็นฐานอุตสาหกรรมหลักของประเทศอย่างต่อเนื่อง ครอบคลุมทุกมิติ ทั้งการลดและขจัดมลพิษ การฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การดูแลคุณภาพชีวิตประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากอุตสาหกรรม รวมทั้งการพัฒนาปรับปรุงขีดความสามารถโครงสร้างพื้นฐาน และการพัฒนาสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

10. การส่งเสริมการบริหารราชการแผ่นดินที่มีธรรมาภิบาลและการป้องกันปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในภาครัฐ

ระบบราชการเป็นระบบที่ใหญ่ ประกอบด้วยบุคลากร งบประมาณและอำนาจตามตัวบทกฎหมาย ตลอดจนดุลพินิจอันกว้างขวางของเจ้าหน้าที่ซึ่งสามารถให้คุณให้โทษให้ความสะดวก หรือเป็นอุปสรรคต่อการทำมาหากินและการดำรงชีวิตได้ แต่ในเวลาที่ผ่านมาระบบราชการและเจ้าหน้าที่บางส่วนกลายเป็นสาเหตุหนึ่งของความขัดแย้งในสังคมตั้งแต่ระดับท้องถิ่นจนถึงระดับประเทศ เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศเพราะติดขัดที่กฎระเบียบนานาประการ ซึ่งมีมาแต่อดีตและยังมิได้แก้ไขให้ทันกระแสความเปลี่ยนแปลงของโลก ทั้งยังไม่อาจใช้เป็นกลไกเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันกับนานาประเทศ เช่น เสียค่าใช้จ่ายสูง ใช้เวลามากมีการขออนุญาตซ้ำซ้อนใช้ระบบตรวจสอบที่ไม่จำเป็นจนเป็นภาระแก่ประชาชน บางครั้งมีการปล่อยปละละเลยสลับกับการเข้มงวดกวดขัน จัดระเบียบแบบไฟไหม้ฟาง มีการทุจริตคอร์รัปชัน สร้างความไม่เป็นธรรมและเสื่อมถอยในสังคม ไม่จูงใจให้นักลงทุนเข้ามาประกอบการในประเทศ ดังที่ปรากฏในผลการสำรวจหรือรายงานประจำปีของหน่วยงานต่างประเทศบางแห่งเกี่ยวกับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือและความสะดวกหรือยากง่ายในการทำธุรกิจในประเทศไทยมาแล้ว

11. การปรับปรุงกฎหมายและกระบวนการยุติธรรม

การยึดหลักนิติธรรมคือมีกฎหมายเป็นใหญ่ ไม่ใช่ตัวบุคคลหรือเจ้าหน้าที่ผู้ปกครอง หลักนิติธรรมจะเป็นที่ยอมรับนับถือได้มิใช่เพียงสักแต่ว่ามีกฎหมาย หากกฎหมายเหล่านั้นต้องสอดคล้องกับความเป็นจริงและความต้องการของประชาชน เป็นธรรม คุ่มครองสิทธิมนุษยชน มีกระบวนการยุติธรรมที่เข้าถึงได้ง่ายมีมาตรฐานตามหลักสากล ทันสมัยและเป็นธรรม มิฉะนั้นจะกลายเป็นสาเหตุแห่งความขัดแย้งและการโกรธแค้นซึ่งยังไม่สิ้นสุด รัฐบาลจึงมีนโยบายในเรื่องดังกล่าวดังนี้

1. ในระยะเฉพาะหน้า จะเร่งปรับปรุงประมวลกฎหมายหลักของประเทศและกฎหมายอื่น ๆ ที่ล้าสมัยไม่เป็นธรรม ไม่สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศ เป็นอุปสรรคต่อการบริหารราชการแผ่นดินการประกอบธุรกิจหรือไม่เอื้อต่อศักยภาพในการแข่งขัน ใช้กลไกของหน่วยงานเดิมที่มีอยู่และระดมผู้ทรงคุณวุฒิมาเป็นคณะกรรมการที่จะจัดตั้งขึ้นเฉพาะกิจเป็นผู้เร่งดำเนินการ

2. เพิ่มศักยภาพหน่วยงานที่มีหน้าที่ให้ความเห็นทางกฎหมายและจัดทำกฎหมายให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างรวดเร็ว ให้ความช่วยเหลือแก่ภาคเอกชนและประชาชนได้ตามหลักเกณฑ์ บุคลากรของหน่วยงานทางกฎหมายมีส่วนให้ความรู้ เสริมศักยภาพในทางกฎหมายมหาชน การดำเนินคดีปกครอง การยกร่างกฎหมายและการตีความกฎหมายแก่เจ้าหน้าที่ของรัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและเกื้อกูลการปฏิบัติราชการเพื่อประชาชน

3. ระยะต่อไป จะจัดตั้งองค์กรปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมที่ปราศจากการแทรกแซงของรัฐ

4. นำเทคโนโลยีที่ทันสมัยและความรู้ทางนิติวิทยาศาสตร์มาใช้เพื่อเร่งรัดการดำเนินคดีทุกขั้นตอนให้รวดเร็ว เกิดความเป็นธรรม และมีระบบฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงกันสามารถใช้ติดตามผลและนำไปใช้ในการปรับปรุงประสิทธิภาพของหน่วยงานและเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมได้

5. ปรับปรุงระบบการช่วยเหลือทางกฎหมายและค่าใช้จ่ายแก่ประชาชนที่ไม่ได้รับความเป็นธรรมโดยให้เข้าถึงความเป็นธรรมได้ง่าย รวดเร็ว ส่งเสริมกองทุนยุติธรรม เพื่อคุ้มครองช่วยเหลือคนจน ผู้ด้อยโอกาสผู้ถูก

ล่วงละเมิดสิทธิเสรีภาพ และเยยวยาผู้บริสุทธิ์หรือได้รับผลกระทบจากความไม่เป็นธรรม โดยเน้นความสุจริต และควมมีประสิทธิภาพของภาครัฐ

6. นำมาตรการทางการเงิน ภาษี และการป้องกันการฟอกเงินมาใช้ในการป้องกันและปราบปรามผู้มีอิทธิพลและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ทุจริตและประพฤติมิชอบ หรือกระทำความผิดเกี่ยวกับการค้ำนุชย์ แรงงานทาส การก่อการร้ายสากล ยาเสพติด และอาชญากรรมข้ามชาติ

ยุทธศาสตร์หลักที่ คสช. ยึดถือเป็นแนวทางในปัจจุบัน มีทั้งหมด 9 ด้าน ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมในสังคม
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาคนสู่สังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิตและยั่งยืน
3. ยุทธศาสตร์สร้างความเข้มแข็งภาคการเกษตร ความมั่นคงของอาหาร และพลังงาน
4. ยุทธศาสตร์การปรับโครงสร้างเศรษฐกิจสู่การเจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน
5. ยุทธศาสตร์การสร้างความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม
6. ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
7. ยุทธศาสตร์ในการปรับปรุง เปลี่ยนแปลงโครงสร้างการบริหารงานของรัฐวิสาหกิจ ให้เกิดประโยชน์กับประชาชน ในการให้บริการอย่างแท้จริง
8. ยุทธศาสตร์ในเรื่องการปรับปรุงระบบโทรคมนาคม เทคโนโลยีของชาติให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืนในอนาคตให้ทัดเทียมอาเซียน และประชาคมโลก

9. ยุทธศาสตร์ในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต คอร์รัปชันอย่างยั่งยืน

ค่านิยมหลักของคนไทย 12 ประการ ตามนโยบายของ คสช.

1. มีความรักชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์
2. ซื่อสัตย์ เสียสละ อดทน มีอุดมการณ์ในสิ่งที่ดีงามเพื่อส่วนรวม
3. กตัญญูต่อพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครูบาอาจารย์
4. ใฝ่หาความรู้ หมั่นศึกษาเล่าเรียนทั้งทางตรง และทางอ้อม
5. รักษาวัฒนธรรมประเพณีไทยอันงดงาม
6. มีศีลธรรม รักษาความสัตย์ หวังดีต่อผู้อื่น เผื่อแผ่และแบ่งปัน
7. เข้าใจเรียนรู้การเป็นประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่ถูกต้อง
8. มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย ผู้น้อยรู้จักการเคารพผู้ใหญ่
9. มีสติรู้ตัว รู้คิด รู้ทำ รู้ปฏิบัติตามพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว
10. รู้จักดำรงตนอยู่โดยใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามพระราชดำรัสของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รู้จักอดออมไว้ใช้เมื่อยามจำเป็น มีไว้พอกินพอใช้ ถ้าเหลือก็แจกจ่ายจำหน่ายและพร้อมที่จะขยายกิจการเมื่อมีความพร้อม เมื่อมีภูมิคุ้มกันที่ดี
11. มีความเข้มแข็งทั้งร่างกาย และจิตใจ ไม่ยอมแพ้ต่ออำนาจฝ่ายต่ำ หรือกิเลส มีความละอายเกรงกลัวต่อบาปตามหลักของศาสนา
12. คำนึงถึงผลประโยชน์ของส่วนรวม และของชาติมากกว่าผลประโยชน์ของตนเอง

1.5 THAILAND 4.0

ไทยแลนด์ 4.0 คืออะไร?

“ไทยแลนด์ 4.0” เป็นวิสัยทัศน์เชิงนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไทย หรือ **โมเดลพัฒนาเศรษฐกิจของรัฐบาล** ภายใต้การนำของพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่เข้ามาบริหารประเทศบนวิสัยทัศน์ที่ว่า **“มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน”** ที่มีภารกิจสำคัญในการขับเคลื่อนปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ เพื่อปรับแก้ จัดระบบ ปรับทิศทาง และสร้างหนทางพัฒนาประเทศให้เจริญ สามารถรับมือกับโอกาสและภัยคุกคามแบบใหม่ ๆ ที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วรุนแรงในศตวรรษที่ 21 ได้

เพื่อให้เข้าใจ **“ประเทศไทย 4.0”** ขอลำเรียงเพื่อให้เห็นภาพ คือ ประเทศไทยในอดีตที่ผ่านมามีการพัฒนาด้านเศรษฐกิจเป็นไปอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ ยุคแรก ขอเรียกว่า **“ประเทศไทย 1.0”** เน้นการเกษตรเป็นหลัก เช่น ผลิตและขาย พืชไร่ พืชสวน หมู หมา กา ไข่ เป็นต้น ยุคสอง ขอเรียกว่า **“ประเทศไทย 2.0”** เน้นอุตสาหกรรมแต่เป็นอุตสาหกรรมเบา เช่น การผลิตและขายรองเท้า เครื่องหนัง เครื่องดื่ม เครื่องประดับ เครื่องเขียน กระเป๋า เครื่องนุ่งห่ม เป็นต้น และปัจจุบัน (2559) จัดอยู่ในยุคที่สาม ขอเรียกว่า **“ประเทศไทย 3.0”** เป็นอุตสาหกรรมหนักและการส่งออก เช่น การผลิตและขาย ส่งออกเหล็กกล้า รถยนต์ กลั่นน้ำมัน แยกก๊าซธรรมชาติ ปูนซีเมนต์ เป็นต้น แต่ **ไทยในยุค 1.0 2.0 และ 3.0** รายได้ประเทศยังอยู่ในระดับปานกลาง อยู่อย่างนี้ไม่ได้ ต้องรีบพัฒนาเศรษฐกิจสร้างประเทศ จึงเป็นเหตุให้นำไปสู่ยุคที่สี่ ให้รหัสใหม่ว่า **“ประเทศไทย 4.0”** ให้เป็น**เศรษฐกิจใหม่** (New Engines of Growth) มีรายได้สูง โดยวางเป้าหมายให้เกิดภายใน 5-6 ปีนี้ คล้าย ๆ กับการวางภาพอนาคตทางเศรษฐกิจที่ชัดเจนของประเทศที่พัฒนา เช่น สหรัฐอเมริกา “A Nation of Makers” อังกฤษ “Design of Innovation” อินเดีย “Made in India” หรือ ประเทศเกาหลีใต้ที่วางโมเดลเศรษฐกิจในชื่อ “Creative Economy”

ไทยแลนด์ 4.0 มีลักษณะอย่างไร?

“ประเทศไทย 4.0” เป็นความมุ่งมั่นของนายกรัฐมนตรี ที่ต้องการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจ ไปสู่ “Value-Based Economy” หรือ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม” โดยมีฐานคิดหลัก คือ เปลี่ยนจากการผลิตสินค้า “โภคภัณฑ์” ไปสู่สินค้าเชิง “นวัตกรรม” .เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วยภาคอุตสาหกรรม ไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม และเปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้า ไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น

ดังนั้น **“ประเทศไทย 4.0”** จึงควรมีการเปลี่ยนวิธีการทำที่มีลักษณะสำคัญ คือ เปลี่ยนจากการเกษตรแบบดั้งเดิมในปัจจุบัน ไปสู่การเกษตรสมัยใหม่ ที่เน้นการบริหารจัดการและเทคโนโลยี (Smart Farming) โดยเกษตรกรต้องรายขึ้น และเป็นเกษตรกรแบบเป็นผู้ประกอบการ (Entrepreneur) เปลี่ยนจาก Traditional SMEs หรือ SMEs ที่มีอยู่และรัฐต้องให้ความช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลา ไปสู่การเป็น Smart Enterprises และ Startups บริษัทเกิดใหม่ที่มีศักยภาพสูง เปลี่ยนจาก Traditional Services ซึ่งมีการสร้างมูลค่าค่อนข้างต่ำ ไปสู่ High Value Services และเปลี่ยนจากแรงงานทักษะต่ำไปสู่แรงงานที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และทักษะสูง

ไทยแลนด์ 4.0 จะพัฒนาเรื่องใดบ้าง?

เพื่อให้เกิดผลจริงต้องมีการพัฒนาวิทยาการ ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการวิจัยและพัฒนา แล้วต่อยอดในกลุ่มเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมเป้าหมาย ดังนี้

1. **กลุ่มอาหาร เกษตร และเทคโนโลยีชีวภาพ** เช่น สร้างเส้นทางธุรกิจใหม่ (New Startups) ด้านเทคโนโลยีการเกษตร เทคโนโลยีอาหาร เป็นต้น
2. **กลุ่มสาธารณสุข สุขภาพ และเทคโนโลยีทางการแพทย์** เช่น พัฒนาเทคโนโลยีสุขภาพ เทคโนโลยีการแพทย์ สปา เป็นต้น
3. **กลุ่มเครื่องมือ อุปกรณ์อัจฉริยะ หุ่นยนต์ และระบบเครื่องกลที่ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ควบคุม** เช่น เทคโนโลยีหุ่นยนต์ เป็นต้น
4. **กลุ่มดิจิทัล เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมต่อและบังคับอุปกรณ์ต่างๆ ปัญญาประดิษฐ์และเทคโนโลยีสมองกลฝังตัว** เช่น เทคโนโลยีด้านการเงิน อุปกรณ์เชื่อมต่อออนไลน์โดยไม่ต้องใช้คน เทคโนโลยีการศึกษา อี-มาร์เก็ตเพลส อี-คอมเมิร์ซ เป็นต้น
5. **กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วัฒนธรรม และบริการที่มีมูลค่าสูง** เช่น เทคโนโลยีการออกแบบ ธุรกิจไลฟ์สไตล์ เทคโนโลยีการท่องเที่ยว การเพิ่มประสิทธิภาพการบริการ เป็นต้น

ไทยแลนด์ 4.0 จะพัฒนาอย่างไร?

การพัฒนาประเทศภายใต้โมเดล “ประเทศไทย 4.0” จะสำเร็จ ใช้แนวทาง “สานพลังประชารัฐ” เป็นตัวการขับเคลื่อน โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมของภาคเอกชน ภาคการเงินการธนาคาร ภาคประชาชน ภาคสถาบันการศึกษา มหาวิทยาลัยและสถาบันวิจัยต่างๆ ร่วมกันระดมความคิด ผนึกกำลังกันขับเคลื่อน ผ่านโครงการ บันทึกความร่วมมือ กิจกรรม หรือ งานวิจัยต่าง ๆ โดยการดำเนินงานของ “ประชารัฐ” กลุ่มต่างๆ อันได้แก่ กลุ่มที่ 1 การยกระดับนวัตกรรมและผลผลิตทางการปรับแก้กฎหมายและกลไกภาครัฐ พัฒนาคลัสเตอร์ภาคอุตสาหกรรมแห่งอนาคต และการดึงดูดการลงทุน และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน กลุ่มที่ 2 การพัฒนาการเกษตรสมัยใหม่และการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากและประชารัฐ กลุ่มที่ 3 การส่งเสริมการท่องเที่ยวและไมล์ การสร้างรายได้ และการกระตุ้นการใช้จ่ายภาครัฐ กลุ่มที่ 4 การศึกษาพื้นฐานและพัฒนาผู้นำ (โรงเรียนประชารัฐ) รวมทั้งการยกระดับคุณภาพวิชาชีพ และกลุ่มที่ 5 การส่งเสริมการส่งออกและการลงทุนในต่างประเทศ รวมทั้งการส่งเสริมกลุ่ม SMEs และผู้ประกอบการใหม่ (Start Up) ซึ่งแต่ละกลุ่มกำลังวางระบบและกำหนดแนวทางในการขับเคลื่อนนโยบายอย่างเข้มข้น

โดยสรุป กระบวนทัศน์ในการพัฒนาประเทศไทยได้ “ประเทศไทย 4.0” เป็นอีกนโยบายหนึ่งที่มีการวางรากฐานการพัฒนาประเทศในระยะยาว เป็นจุดเริ่มต้นในการขับเคลื่อนไปสู่การเป็นประเทศที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ตามวิสัยทัศน์รัฐบาล เป็นรูปแบบที่มีการผลักดันการปฏิรูปโครงสร้างเศรษฐกิจ การปฏิรูปการวิจัยและการพัฒนา และการปฏิรูปการศึกษาไปพร้อมๆ กัน เป็นการผนึกกำลังของทุกภาคส่วนภายใต้แนวคิด “ประชารัฐ” ที่ผนึกกำลังกับเครือข่ายพันธมิตรทางธุรกิจ การวิจัยพัฒนา และบุคลากรทั้งในและระดับโลก

นี่เป็นแนวคิดทิศทางการพัฒนาประเทศเพื่อก้าวเข้าสู่โมเดล “ประเทศไทย 4.0” ของรัฐบาลในปัจจุบัน จะเป็นได้จริงแค่ไหนไม่ใช่คอยติดตามอย่างเดียว แต่ต้องช่วยกันทุกฝ่าย คนละไม้คนละมือตามภารกิจโดยเฉพาะคนในวงการศึกษา

คิดว่าเป็นแสงสว่างจำที่เดียวที่จะทำให้ไทย หลุดพ้นจาก “ประเทศกำลังพัฒนา” กลายเป็น “ประเทศพัฒนาแล้ว” อย่างแท้จริงซักที

3. แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนายุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

3.1 แผนพัฒนาภาค

แผนพัฒนาภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2560 – 2565 ฉบับทบทวน

ยุทธศาสตร์การพัฒนา

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนากฎหมาย เป็นมหานครทันสมัยระดับโลกควบคู่กับการพัฒนา คุณภาพชีวิต และแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมเมือง

แนวทางการพัฒนา

- 1) เร่งพัฒนาระบบขนส่งมวลชนและระบบขนส่งสาธารณะ อาทิ รถไฟฟ้า รถเมล์ ฯลฯ เพื่อบรรเทาปัญหาจราจรและให้ประชาชนเข้าถึงบริการระบบขนส่งสาธารณะที่ สะดวกสบายและปลอดภัยในการเดินทาง
- 2) ก่อสร้างถนนวงแหวน โครงข่ายเส้นทางถนนที่ขาดความเชื่อมโยง (Missing Link) สะพาน ข้ามแม่น้ำเจ้าพระยา ฯลฯ เพื่อลดปัญหาความแออัดและคับคั่งของปริมาณการจราจรใน เขตเมือง ลดปัญหาคอขวด เป็นการเชื่อมต่อโครงข่ายการเดินทางเพื่ออำนวยความสะดวก ในการเข้าถึงและลดเวลาการ เดินทาง รวมทั้งสร้างความเชื่อมโยงระหว่างเมือง
- 3) จัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยใช้มาตรการผังเมืองควบคุมการใช้พื้นที่รวมทั้งคุ้มครอง แหล่งอนุรักษ์และทัศนียภาพเมือง ตลอดจนการจัดทัศนียภาพของเมืองให้สวยงามมีพื้นที่ สีเขียวและสวนสาธารณะ
- 4) พัฒนาระบบดูแลผู้สูงอายุ โดยส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรม ให้สอดคล้องต่อ ความต้องการและเอื้อต่อการใช้ชีวิต รวมทั้งพัฒนารูปแบบและคุณภาพการบริการสาธารณสุข ระดับปฐมภูมิและบริการดูแลระยะยาวสำหรับผู้สูงอายุ และออกแบบโครงสร้างพื้นฐานและ บริการต่างๆ ให้สามารถรองรับคนทุกกลุ่มในสังคมได้อย่างเท่าเทียมกัน (Universal Design) เพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุ และส่งเสริมให้คนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและบริการต่างๆ อย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน
- 5) ป้องกันและแก้ไขปัญหาขยะ น้ำเสีย น้ำท่วม และมลพิษทางอากาศ ในเขตพื้นที่ที่มีปัญหา ความรุนแรงและความเสียหายเป็นมูลค่าสูง โดยเฉพาะในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล
- 6) วางระบบป้องกันภัยอาชญากรรมและภัยก่อการร้ายในเขตกรุงเทพมหานคร และพื้นที่ต่อเนื่อง รวมทั้งพื้นที่ที่มีปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการจราจร และปัญหาความรุนแรงในสังคม โดยการใช้ เทคโนโลยี การบังคับใช้กฎหมาย การปลูกจิตสำนึกและเสริมสร้างความเป็น พลเมือง ตลอดจนสร้างเครือข่าย เฝ้าระวัง เพื่อดูแลรักษาความปลอดภัยในชีวิตและ ทรัพย์สินของประชาชน

- 7) พัฒนานครุงเทพมหานครเป็นเมืองน่าอยู่อัจฉริยะ โดยการจัดทำผังภูมิโนเวศเพื่อการ จัดการ พื้นที่และพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองที่มีความน่าอยู่ อัจฉริยะ และสามารถรองรับกิจกรรมทาง เศรษฐกิจ เป็นที่อยู่อาศัย ลดความเหลื่อมล้ำ และยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนใน พื้นที่ทุกกลุ่ม โดยยังคง รักษาอัตลักษณ์ของพื้นที่ ซึ่งระยะแรกดำเนินการที่บางซื่อเพื่อเป็น ต้นแบบพัฒนาพื้นที่รอบสถานีระบบขนส่งมวลชน และเมืองอัจฉริยะแห่งแรก (Smart City) ในไทย และภูมิภาคอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับนานาชาติและ สร้างความเชื่อมโยง เพื่อกระจายการท่องเที่ยวทั่วทั้งภาค

แนวทางการพัฒนา

- 1) พัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวระดับนานาชาติ อาทิ วัดพระศรีรัตนศาสดาราม ชายหาด ชะอำ-หัวหิน สนามกอล์ฟระดับโลกที่เพชรบุรี กาญจนบุรี และพระนครศรีอยุธยา ให้เป็น ฐานการกระจายรายได้และการสร้างงาน โดยยกระดับคุณภาพของธุรกิจบริการด้านการ ท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานระดับนานาชาติ และเป็นที่ประทับใจของนักท่องเที่ยว รวมทั้ง พัฒนาการท่องเที่ยวเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวชายฝั่งทะเลตะวันตกของภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดเพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ เชื่อมกับจังหวัดชุมพร และระนอง ของภาคใต้
- 2) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมรดกโลกพระนครศรีอยุธยาอย่างยั่งยืน โดยฟื้นฟู บูรณะ โบราณสถาน และเตรียมความพร้อมของเมืองให้สามารถรองรับภัยพิบัติ โดยเฉพาะ อุทกภัยได้ อย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) อนุรักษ์และพัฒนารักรัตนโกสินทร์และเมืองเก่า เพื่อรักษาอัตลักษณ์ของเมืองให้ เป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่สืบทอดความเจริญรุ่งเรืองด้านศิลปวัฒนธรรมอันยิ่งใหญ่ของชาติ ตลอดไป อาทิ พื้นที่เกาะรัตนโกสินทร์ในเขตกรุงเทพมหานคร เมืองเก่าเพชรบุรีเมืองเก่า กาญจนบุรี เมืองเก่าราชบุรี เมืองเก่าสุพรรณบุรี และเมืองเก่าลพบุรี
- 4) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ เช่น กลุ่มประวัติศาสตร์และศาสนา กาญจนบุรี- สุพรรณบุรี-พระนครศรีอยุธยา-อ่างทอง-สิงห์บุรี-ชัยนาท-ลพบุรี-สระบุรี-นครปฐม-ราชบุรี- เพชรบุรี กลุ่มคูแล สุขภาพด้วยแพทย์แผนไทย อาทิ นนทบุรี-สมุทรสาคร-นครปฐม- เพชรบุรี และกลุ่มท่องเที่ยวทางน้ำ อาทิ พระนครศรีอยุธยา-นนทบุรี-ปทุมธานี-อ่างทอง- สิงห์บุรี โดยปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวให้มีคุณค่าและ มูลค่าเพิ่ม มีความหลากหลาย และเชื่อมโยงการท่องเที่ยวระหว่างจังหวัดอย่างยั่งยืน รวมทั้งบริหารการท่องเที่ยวโดยคำนึงถึงขีดความสามารถในการรองรับ

- 5) เพิ่มมาตรฐานแหล่งท่องเที่ยวท้องถิ่นและแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน เช่น ตลาดสามชุก ตลาดน้ำอัมพวา ตลาดน้ำดำเนินสะดวก เกาะเกร็ด ท่องเที่ยวธรรมชาติสวนผึ้ง อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ฯลฯ โดยปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก กิจกรรมการท่องเที่ยว สินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล
- 6) พัฒนาการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวชุมชน แหล่งผลิตสินค้า OTOP และแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพื่อให้มีเส้นทางหรือเครือข่ายการคมนาคมที่สามารถเดินทางเข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยวได้อย่างสะดวกและปลอดภัย เป็นการขยายเส้นทางการท่องเที่ยวและกระจายรายได้สู่ชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมโดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี

และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้สามารถแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

- 1) นำผลการวิจัยและพัฒนาด้านการเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรมาใช้ ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เช่น นำผลการวิจัยและพัฒนาของสถาบันวิทยาศาสตร์ข้าวแห่งชาติมาใช้ในการพัฒนาการผลิตข้าวในพื้นที่ เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ เพิ่มศักยภาพและยกระดับคุณภาพข้าวซึ่งเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญของประเทศให้มีคุณภาพตรงตามความต้องการของตลาด เป็นต้น
- 2) พัฒนามาตรฐานฟาร์มเพื่อผลิตอาหารปลอดภัย (Food Safety) จากสินค้าเกษตรหลักของภาค ได้แก่ ข้าว พืชผัก มะพร้าว โคนม โคเนื้อ สุกร ไก่ เป็ด กุ้ง ปลา โดยเฉพาะในพื้นที่ที่เป็นแหล่งผลิตสำคัญ ได้แก่ จังหวัดชัยนาท สิงห์บุรี อ่างทอง ลพบุรี สระบุรี พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี ราชบุรี นครปฐม และประจวบคีรีขันธ์ เพื่อการส่งออกสินค้าเกษตรคุณภาพสูงที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคในตลาดเฉพาะและตลาดระดับบน
- 3) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีการเกษตรเพื่อยกระดับสู่ Smart Farmer และ Smart Farming โดยส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้ความสามารถในการใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยและพันธุ์ที่เหมาะสม รวมทั้งปรับปรุงระบบการบริหารจัดการตลาดให้มีประสิทธิภาพ
- 4) พัฒนาความอุดมสมบูรณ์ทรัพยากรประมงทะเล โดยเร่งรัดการอนุรักษ์ ปั่นฟู และการจัดการใช้ประโยชน์ทรัพยากรประมงและสิ่งแวดล้อมให้เป็นระบบเหมาะสม ควบคู่ไปกับการส่งเสริม และพัฒนาอาชีพ เช่น การส่งเสริมการวิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการและวิธีการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและสร้างมูลค่าเพิ่ม การส่งเสริม และพัฒนาการประมงพื้นบ้าน รวมทั้งการส่งเสริม และพัฒนารูขี้นกการประมง เป็นต้น ในพื้นที่ที่มีศักยภาพด้านการประมงและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำบริเวณชายฝั่ง รอบอ่าวไทย ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร และสมุทรปราการ
- 5) เพิ่มความสามารถการแข่งขันอุตสาหกรรมประมง (สมุทรสาคร) อุตสาหกรรม ก่อสร้าง (สระบุรี) อุตสาหกรรมยานยนต์และอิเล็กทรอนิกส์ (พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี สมุทรปราการ) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีที่สูงขึ้นและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- 6) พัฒนาทักษะแรงงานให้มีความรู้ขั้นสูง เพื่อยกระดับและปรับเปลี่ยนทักษะแรงงาน ให้ก้าวทันการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมสามารถรองรับอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
- 7) พัฒนากาญจนบุรี-ราชบุรี-เพชรบุรีตอนบนให้เป็นแหล่งอุตสาหกรรมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและปศุสัตว์ และกลุ่มอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มเชื่อมโยงกับแหล่งผลิตในเมียนมา โดยเพิ่มประสิทธิภาพระบบโลจิสติกส์เพื่อลดต้นทุนในการขนส่งสินค้า รวมทั้งยกระดับคุณภาพ สินค้าอุตสาหกรรมในพื้นที่ให้มีความทันสมัยและให้ได้มาตรฐานสากลไปสู่ตลาดอาเซียน
- 8) ส่งเสริมและสนับสนุนธุรกิจ SMEs และ Start Up โดยให้ความสำคัญกับ การเสริมสร้างองค์ความรู้ให้แก่ผู้ประกอบการในการดำเนินธุรกิจ อาทิ การนำงานวิจัยนวัตกรรมและเทคโนโลยีมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการใช้กลยุทธ์การตลาด ฯลฯ เพื่อให้สามารถเริ่มต้น ธุรกิจและเติบโตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 4 บริหารจัดการน้ำและทรัพยากรธรรมชาติเพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วม ภัยแล้ง และคงความสมดุลของระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา

- 1) พัฒนาแหล่งน้ำ และระบบกระจายน้ำในพื้นที่แล้งซ้ำซาก อาทิ จังหวัดกาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี และลพบุรี เพิ่มประสิทธิภาพระบบบริหารจัดการน้ำ โดยปรับปรุงและบำรุงรักษาแหล่งน้ำเดิม วางแผนจัดสรรน้ำเพื่อรองรับความต้องการใช้น้ำที่เพิ่มขึ้นจากการขยายตัวของกิจกรรม ทางเศรษฐกิจและชุมชนได้อย่างพอเพียงและมีเสถียรภาพ รวมทั้งจัดทำแหล่งเก็บกักน้ำขนาดเล็กกระจายในพื้นที่การเกษตรเพื่อบรรเทาและแก้ไขปัญหาน้ำขาดแคลนน้ำในช่วงฤดูแล้ง
- 2) ป้องกันและแก้ไขปัญหา น้ำท่วมพื้นที่เศรษฐกิจ ชุมชน แหล่งประวัติศาสตร์ โบราณสถาน และพื้นที่น้ำท่วมซ้ำซาก อาทิ จังหวัดชัยนาท อ่างทอง สิงห์บุรี พระนครศรีอยุธยา สมุทรสาคร นนทบุรี ปทุมธานี และสมุทรปราการ โดยเพิ่มแหล่งเก็บกักน้ำที่เป็นแก้มลิง ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชน ในพื้นที่เสี่ยงจัดตั้งกลุ่มเฝ้าระวังภัยน้ำท่วม
- 3) ป้องกันและแก้ไขปัญหาการทรุดตัวของแผ่นดิน รวมทั้งปัญหาการรुक้าของน้ำเค็ม ในเฉพาะเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล
- 4) หยุดยั้งการบุกรุกทำลายพื้นที่ป่าและส่งเสริมการฟื้นฟูป่าเสื่อมโทรม ในพื้นที่จังหวัด กาญจนบุรี เพชรบุรี และราชบุรี โดยการปลูกป่าเพิ่มเติม และเพิ่มมาตรการเฝ้าระวังและป้องกันการบุกรุก รุกป่า สนับสนุนสิทธิและบทบาทของชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการพื้นที่ป่าชุมชนไม่ให้เสื่อมโทรมลง

- 5) ขุดลอกลำน้ำเพื่อเพิ่มปริมาณการกักเก็บน้ำและใช้ในการขนส่ง อาทิ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำท่าจีน ฯลฯ และเพิ่มประสิทธิภาพการเดินเรือ และปรับปรุงท่าเรือโดยสารสาธารณะในแม่น้ำ และลำคลองสาขาที่สำคัญ อาทิ แม่น้ำเจ้าพระยา แม่น้ำป่าสัก และลำคลองสาขาในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล รวมทั้งฟื้นฟูคุณภาพน้ำแม่น้ำเจ้าพระยาและท่าจีนตอนล่างในพื้นที่ พระนครศรีอยุธยา ปทุมธานี นนทบุรี สมุทรปราการ นครปฐม และสมุทรสาคร
- 6) พื้นที่พื้นที่ชายฝั่งทะเลที่เสื่อมโทรม อาทิ ป่าโกงกางและแก๊ไขปัญหาการกัดเซาะชายฝั่งทะเลในเขตพื้นที่จังหวัดสมุทรปราการ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ โดยการจัดทำแนวป้องกันการกัดเซาะชายฝั่งด้วยวิธีการที่เหมาะสม เช่น ปลูกป่าชายเลน และการทำแนวไม้ไผ่กันคลื่น แก๊ไขปัญหามลพิษทางทะเลและชายฝั่ง โดยการบริหารจัดการขยะที่ลงสู่ทะเล และคราบน้ำมันในพื้นที่อ่าวไทยตอนใน

ยุทธศาสตร์ที่ 5 เปิดประตูการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว เชื่อมโยง เขตเศรษฐกิจพิเศษทวาย-ภาคกลาง-ระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก

แนวทางการพัฒนา

- 1) พัฒนาทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองและรถไฟ เชื่อมกรุงเทพ – กาญจนบุรี เพื่อเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนของภาคกับพื้นที่เศรษฐกิจหลักของประเทศให้สามารถเกื้อหนุนและติดต่อทางการพัฒนาระหว่างพื้นที่ได้โดยสะดวกและรวดเร็ว
- 2) เร่งพัฒนาพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนบ้านพุน้ำร้อน อำเภอเมืองกาญจนบุรี จังหวัดกาญจนบุรี ให้เป็นประตูเชื่อม Southern Economic Corridor จากท่าเรือทวาย-ท่าเรือแหลมฉบัง-ท่าเรือสีหนุวิลล์ ประเทศกัมพูชา-ท่าเรือวังเตา ประเทศเวียดนาม โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการเดินทางและขนส่ง เชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน
- 3) พัฒนามาตรฐานด้านชายแดนไทย-เมียนมา บ้านพุน้ำร้อน ด่านเจดีย์สามองค์ และด่านสิงขร เพื่อเชื่อมโยงการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว กับเมียนมา โดยจัดระเบียบการใช้ประโยชน์ที่ดินให้สอดคล้องกับการพัฒนาในอนาคต พร้อมทั้งปรับปรุงและพัฒนา ระบบโลจิสติกส์ ระบบสาธารณสุขปโภค และสาธารณสุขการ จุดบริการและสิ่งอำนวยความสะดวก บริเวณจุดผ่านแดน ตลอดจนระเบียบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง
- 4) พัฒนาเมืองและพื้นที่เศรษฐกิจของภาคกลางตามแนวแกนหลักการเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจพิเศษทวายกับ EEC โดยจัดเตรียมระบบสาธารณสุขปโภคและสาธารณสุขการรองรับการพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจ เพื่อให้เอื้อต่อการพัฒนาการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว เชื่อมโยงระหว่างไทยกับเมียนมา

ยุทธศาสตร์ที่ 6 พัฒนาความเชื่อมโยงเศรษฐกิจและสังคมกับทุกภาคเพื่อเสริมสร้างเสถียรภาพ
และลดความเหลื่อมล้ำภายในประเทศ

แนวทางการพัฒนา

- 1) เร่งดำเนินการแผนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการคมนาคมขนส่งที่เชื่อมโยงภาคกลาง กับภาคอื่นๆ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบขนส่งทางรางให้เป็นโครงข่ายหลักในการขนส่งของประเทศ และรองรับการเชื่อมโยงกับการขนส่งรูปแบบอื่นๆ เพื่อกระจายประโยชน์และโอกาสจากจุดความเจริญหลัก ของประเทศให้เชื่อมโยงไปยังพื้นที่ภาคอื่นๆ ซึ่งจะทำให้เกิดการกระตุ้นการพัฒนาและลดความเหลื่อมล้ำระหว่างภาค อาทิ (1) เชื่อมโยงภาคเหนือ ด้วยรถไฟความเร็วสูงกรุงเทพฯ-พิษณุโลก และรถไฟทางคู่ลพบุรี-ปากน้ำโพ (2) เชื่อมโยงภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้วยรถไฟความเร็วสูงกรุงเทพฯ-นครราชสีมา และทางหลวงพิเศษระหว่างเมืองบางปะอิน-นครราชสีมา (3) เชื่อมโยงภาคตะวันออกเฉียงเหนือด้วยรถไฟความเร็วสูง กรุงเทพฯ-ระยอง ทางหลวงพิเศษพัตยา-มาบตาพุด และรถไฟทางคู่ฉะเชิงเทรา-คลองสิบเก้า-แก่งคอย (4) เชื่อมโยงภาคใต้และภาคใต้ชายแดน ด้วยรถไฟความเร็วสูงกรุงเทพฯ-หัวหิน และรถไฟทางคู่ประจวบคีรีขันธ์-ชุมพร
- 2) พัฒนาพื้นที่โดยรอบสถานีขนส่งมวลชนในเมืองที่มีศักยภาพที่สำคัญ อาทิ กรุงเทพมหานคร และปริมณฑล พระนครศรีอยุธยา และบริเวณเมืองชายแดนที่มีศักยภาพ รวมทั้งบริเวณใกล้พื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน อาทิ เมืองพุน้ำร้อน โดยสนับสนุนให้มีการจัดทำโครงการนำร่องที่ใช้แนวทางการจัดรูปที่ดิน การผังเมืองควบคู่กับการพัฒนาเมืองแบบประหยัดพลังงาน

3.2 แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน (พ.ศ. 2562-2565) ฉบับทบทวน พ.ศ. 2564
(จังหวัดชัยนาท พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง)

วิสัยทัศน์ “ลุ่มน้ำแห่งประวัติศาสตร์ ศูนย์กลางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน”

ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์

ยุทธศาสตร์ที่ 1 เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การตลาด โดยใช้นวัตกรรมยกระดับสินค้าเกษตร
การแปรรูปอุตสาหกรรม และผู้ประกอบการ SME 4.0

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาและยกระดับแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมเที่ยว กิจกรรมท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์ชุมชน
และปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก ความปลอดภัยให้ได้มาตรฐานสากลเพื่อสร้าง
ความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ 3 บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ มลภาวะสิ่งแวดล้อมที่มีคุณภาพและสร้างมูลค่าเพิ่ม
จากผักตบชวา โดยใช้นวัตกรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบโครงข่ายคมนาคม Logistic พัฒนาสภาพแวดล้อม ชะลอผล
และการจัดการเมือง และชุมชนให้น่าอยู่

วัตถุประสงค์ : เป้าหมาย : ตัวชี้วัด : แนวทางการพัฒนา

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : เพิ่มความสามารถในการผลิตอาหารปลอดภัย ยกระดับผู้ประกอบการ SME
ทั้งภาคเกษตรอุตสาหกรรม เพื่อรองรับเศรษฐกิจ 4.0

วัตถุประสงค์

1. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ปศุสัตว์ และอาหารปลอดภัยด้วยเทคโนโลยี/
นวัตกรรมให้ได้มาตรฐาน
2. สร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตร ปศุสัตว์และอาหารปลอดภัยด้วยเทคโนโลยี/นวัตกรรม
3. ยกระดับสถานประกอบการและผู้ประกอบการ SME กลุ่มจังหวัดด้วยเทคโนโลยี/นวัตกรรม
เพื่อการแข่งขันทางการตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ

เป้าหมาย

1. เกษตรกรมีรายได้จากภาคเกษตรเพิ่มขึ้น
2. ผู้ประกอบการ SME ได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด

1. เกษตรกรมีรายได้จากภาคเกษตรเพิ่มขึ้นร้อยละ
2. จำนวนผู้ประกอบการ SME ได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

1. ยกระดับและเพิ่มประสิทธิภาพด้วยเทคโนโลยี/นวัตกรรม ด้านกระบวนการผลิต การแปรรูป การตลาดสำหรับสินค้าเกษตรและอาหารปลอดภัยที่ได้มาตรฐาน
2. ยกระดับศักยภาพการแข่งขันของสถานประกอบการและผู้ประกอบการ SME ภาคเกษตร อุตสาหกรรมตอบสนองตลาดผู้บริโภคอย่างกว้างขวาง

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : พื้นฟูและยกระดับแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมท่องเที่ยว ผลิตภัณฑ์ชุมชนและปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก ความปลอดภัย ตามมาตรฐานการท่องเที่ยว เพื่อสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว

วัตถุประสงค์

1. พื้นฟูและยกระดับแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้ได้มาตรฐานและมีความปลอดภัยเพื่อเพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจด้านการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน
2. พัฒนาและยกระดับสินค้า ผลิตภัณฑ์ชุมชน ธุรกิจบริการ ให้ได้มาตรฐานทางการตลาด ภายในและต่างประเทศ
3. เชื่อมโยงกิจกรรมการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด เพื่อสร้างรายได้เปรียบเทียบการแข่งขัน และสร้างรายได้จากการท่องเที่ยว

เป้าหมาย

1. แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมได้รับ การรับรองมาตรฐานที่กำหนด
2. ผลิตภัณฑ์ชุมชนและธุรกิจบริการได้รับการรับรอง มาตรฐานเพิ่มขึ้น
3. ส่งเสริมการตลาดเชิงรุกเพื่อสร้างการรับรู้ไปสู่ การเดินทางท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัด

ตัวชี้วัด

1. จำนวนแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมที่ ได้รับการรับรองมาตรฐานการท่องเที่ยว
2. ร้อยละของผลิตภัณฑ์ชุมชนได้รับการรับรองมาตรฐานเพิ่มขึ้น
3. ร้อยละของจำนวนนักท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น
4. ร้อยละของรายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

1. พื้นฟูและดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด
2. พัฒนาศักยภาพของผลิตภัณฑ์ชุมชนและธุรกิจบริการให้ได้รับการรับรองมาตรฐาน เพื่อการสร้างรายได้ที่ยั่งยืน
3. ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวที่ทันสมัยอย่างทั่วถึง

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำลุ่มน้ำเจ้าพระยา/ป่าสักในกลุ่มจังหวัด
ภาคกลางตอนบน อย่างสมดุลและยั่งยืน

วัตถุประสงค์

1. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา/ป่าสัก เพื่อป้องกันและแก้ไข
ปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง อย่างเป็นระบบเพื่อสร้างความสมดุลและยั่งยืน
2. รักษา อนุรักษ์ พื้นฟูระบบนิเวศ และคุณภาพสิ่งแวดล้อมทางน้ำของลุ่มน้ำเจ้าพระยา/ป่าสัก
ให้อยู่ในสภาวะที่เหมาะสมและยั่งยืน

เป้าหมาย

1. การบริหารจัดการน้ำในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา/ป่าสัก สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหา
อุทกภัยและภัยแล้ง อย่างเป็นระบบเพื่อสร้างความสมดุลและยั่งยืน
2. คุณภาพน้ำในลุ่มน้ำเจ้าพระยา/ป่าสักได้มาตรฐาน

ตัวชี้วัด

1. พื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากน้ำท่วมและการขาดแคลนน้ำลดลง เมื่อเทียบกับปีฐาน
2. ค่าดัชนีคุณภาพน้ำ (WQI) ของแม่น้ำเจ้าพระยา/ป่าสักในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน
เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับปีฐาน

แนวทางการพัฒนา

1. บริหารจัดการทรัพยากรน้ำแบบมีส่วนร่วมในกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบนอย่าง
มีประสิทธิภาพ
2. จัดการคุณภาพสิ่งแวดล้อมทางน้ำในลุ่มน้ำเจ้าพระยา/ป่าสัก ของกลุ่มจังหวัดภาคกลาง
ตอนบน ด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมทางน้ำอย่างยั่งยืน

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : พัฒนาระบบโครงข่ายคมนาคมโลจิสติกส์ ขนส่งมวลชน เพื่อส่งเสริม ด้านเศรษฐกิจ

วัตถุประสงค์

พัฒนาระบบโครงข่ายคมนาคมและสาธารณูปโภคที่เหมาะสมในการขนส่งและการกระจาย
สินค้าให้สะดวกรวดเร็ว เพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันตามแหล่งอุตสาหกรรม
เกษตรกรรม การท่องเที่ยว ของกลุ่มจังหวัดภาคกลางตอนบน

เป้าหมาย

ยกระดับโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคให้ เกิดประสิทธิภาพมากขึ้นรองรับการ
ขยายตัวของเมือง และชุมชน และระบบโลจิสติกส์

ตัวชี้วัด

สัดส่วนมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมสาขาขนส่ง สถานที่เก็บสินค้า และการคมนาคมต่อ
ผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด ทั้งหมดเพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา

1. ส่งเสริมการพัฒนาเส้นทางและรูปแบบการขนส่งเพื่อเชื่อมต่อระหว่างแหล่งผลิตสินค้ากับโครงข่ายคมนาคมหลักเพื่อลดต้นทุนการส่งสินค้าโดยรวม
2. บริหารจัดการโครงข่ายคมนาคมให้มีประสิทธิภาพและปลอดภัย

3.3 แผนพัฒนาจังหวัด

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสระบุรี (พ.ศ. 2561 – 2565)

ฉบับทบทวน เดือนธันวาคม 2562

วิสัยทัศน์ :

เมืองการค้าการลงทุนในอุตสาหกรรมสีเขียวระดับนานาชาติ สังคมแห่งความสุข

พันธกิจ :

1. นำภารกิจของรัฐและนโยบายของรัฐบาลไปปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์
2. ดูแลให้มีการปฏิบัติและบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย เพื่อให้เกิดความสงบเรียบร้อยและเป็นธรรมในสังคม
3. จัดให้มีการคุ้มครอง ป้องกัน ส่งเสริมและช่วยเหลือประชาชนและชุมชนที่ด้อยโอกาส เพื่อให้ได้รับความเป็นธรรมทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมในการดำรงชีวิตอย่างพอเพียง
4. จัดให้มีการบริการภาครัฐ เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างเสมอภาครวดเร็วและมีคุณภาพ
5. ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะรัฐมนตรี กระทรวง ทบวง กรมหรือหน่วยงานอื่นของรัฐมอบหมายหรือที่มีกฎหมายกำหนด

เป้าประสงค์ในภาพรวมของจังหวัดสระบุรี :

“มูลค่าการค้าการลงทุนอุตสาหกรรมสะอาดเพิ่มขึ้นเศรษฐกิจขยายตัวอย่างมีเสถียรภาพ และประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี” เพื่อให้บรรลุประสิทธิภาพตามยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสระบุรี มีเป้าประสงค์ภาพรวม ดังนี้

1. การลงทุนในอุตสาหกรรมที่สะอาดในจังหวัดเพิ่มขึ้น
2. ต่างประเทศให้ความเชื่อมั่นในสินค้าและบริการของจังหวัด
3. ประชาชนสามารถเข้าถึงการบริการสาธารณะได้อย่างทั่วถึง
4. ประชาชนอยู่ในสังคมปลอดภัยมีคุณภาพชีวิตและมีความสุข

ประเด็นยุทธศาสตร์ ประกอบไปด้วยจำนวน 4 ประเด็น ดังนี้

1. พัฒนาสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco Industrial Town)
2. ส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม การค้า การลงทุน การเกษตร การท่องเที่ยวและบริการสู่มาตรฐานสากล
3. เสริมสร้างความมั่นคงและสังคมคุณภาพตามวิถีภูมิปัญญาไทย
4. เพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริการสาธารณะ

ประเด็นการพัฒนาที่ 1 : พัฒนาสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ (Eco Industrial Town)

วัตถุประสงค์ : จังหวัดสระบุรีเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ น่ายุติ เดิมได้อย่างสมดุลและต่อเนื่อง

ตัวชี้วัด : จังหวัดสระบุรีเป็นเมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ น่ายุติ เดิมได้อย่างสมดุลและต่อเนื่อง

แนวทางการพัฒนา 1.1 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และระบบโลจิสติกส์ให้ได้มาตรฐาน

ตัวชี้วัด

- จำนวนการก่อสร้างเส้นทางคมนาคมที่ได้มาตรฐาน
- จำนวนการพัฒนาสาธารณะสถานในพื้นที่ชุมชน
- ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงน้ำประปา
- ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงไฟฟ้า
- ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึงอินเทอร์เน็ต

แนวทางการดำเนินการ

- พัฒนา/ปรับปรุงเส้นทางคมนาคม
- ขยาย/ปรับปรุงระบบสาธารณูปโภค
- พัฒนาสาธารณะสถานส่วนกลางเพื่อใช้ประโยชน์ในชุมชน

แนวทางการพัฒนา 1.2 ส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขการเป็นเมืองน่ายุติ

ตัวชี้วัด

- คุณภาพน้ำแม่น้ำป่าสัก (DO, BOD, WQI, NH3)
- ร้อยละของขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ
- ค่าคุณภาพอากาศ (AQI)
- เกณฑ์มาตรฐาน SO₂, NO₂, O₃
- ค่า PM₁₀ / ค่า PM_{2.5} • จำนวนพื้นที่ป่าไม้/พื้นที่สีเขียว
- จำนวนเรื่องร้องเรียนด้านปัญหามลพิษที่ได้รับแจ้งในพื้นที่

แนวทางการดำเนินการ

- การบริหารจัดการของเสีย
- ป้องกันและแก้ไขปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดความร่วมมืออนุรักษ์พื้นที่ทรัพยากรธรรมชาติ
- พัฒนาการจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืน

แนวทางการพัฒนา 1.3 ยกระดับการบริหารจัดการสู่เมืองอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ
ตัวชี้วัด

- จำนวนสถานประกอบการที่ผ่านเกณฑ์ Green Industry
- สัดส่วนการปล่อยก๊าซเรือนกระจกต่อคน
- ปริมาณการใช้พลังงานทดแทน

แนวทางการดำเนินการ

- ยกระดับการบริหารจัดการสู่เศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจ หมุนเวียน และเศรษฐกิจ สีเขียว (BCG Economy)
- กำกับดูแลการพัฒนาอย่างยั่งยืน
- ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่ม
- ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน
- บังคับใช้ตามผังเมือง และกฎหมายที่เกี่ยวข้อง

ประเด็นการพัฒนาที่ 2 : ส่งเสริมขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรม การค้า การลงทุน การเกษตร การท่องเที่ยวและบริการสู่มาตรฐานสากล

วัตถุประสงค์ : สินค้าและบริการได้รับการรับรองตามมาตรฐานสากล มีขีดความสามารถในการแข่งขัน และสร้างมูลค่าเพิ่มขึ้น

ตัวชี้วัด : อัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด (GPP) เพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนา 2.1 ส่งเสริมระบบการผลิต การแปรรูปสินค้าสู่ มาตรฐานสากล (ผลิตภัณฑ์ชุมชน สินค้า เกษตรปลอดภัย)

ตัวชี้วัด

- อัตราการขยายตัว GPP ภาคการเกษตรเพิ่มขึ้น
- ร้อยละของสินค้าและบริการที่ผ่านการรับรองมาตรฐานสินค้าสากล
- จำนวนผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่นที่ได้รับการรับรองมาตรฐาน
- ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของรายได้การจำหน่ายผลิตภัณฑ์ชุมชน
- จำนวนแรงงานที่ได้รับการพัฒนาฝีมือแรงงาน
- จำนวนเกษตรกร/ Young Smart Farmer/ SMEs / ผู้ประกอบการ ที่ได้รับการส่งเสริม/พัฒนา
- จำนวนแปลง/ฟาร์มที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน GAP
- จำนวนสถานประกอบการที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน GMP/ HACCP
- จำนวนแหล่งน้ำ/โครงสร้างพื้นฐานที่รับการพัฒนา

แนวทางการดำเนินการ

- การเพิ่มผลผลิต พัฒนาคุณภาพ และลดต้นทุน
- การเพิ่มขีดความสามารถผู้ประกอบการและฝีมือแรงงาน
- การแปรรูปและสร้างมูลค่าเพิ่ม
- การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำ และโครงสร้าง พื้นฐาน
รองรับภาคการเกษตร และอุตสาหกรรม

แนวทางการพัฒนา 2.2 พัฒนาระดับศักยภาพด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยวและบริการ ตัวชี้วัด

- อัตราการขยายตัว GPP ภาคอุตสาหกรรมและบริการ เพิ่มขึ้น
- ร้อยละที่เพิ่มขึ้นรายได้จากการท่องเที่ยว
- จำนวนโครงสร้างพื้นฐานเพื่อพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว เชิงเกษตร เชิงธรรมชาติ
และเชิงวัฒนธรรม

แนวทางการดำเนินการ

- การส่งเสริมและดึงดูดการค้าและการลงทุน
- วางยุทธศาสตร์/แผนการท่องเที่ยว
- พัฒนาระบบบริหารจัดการการท่องเที่ยว
- พัฒนาศักยภาพมัคคุเทศก์และบุคลากร
- พัฒนาปัจจัยพื้นฐานด้านท่องเที่ยว/ทรัพยากร
- พัฒนาแหล่งและกิจกรรมท่องเที่ยว
- พัฒนารัฐกิจบริการการท่องเที่ยว
- ศึกษาแนวทางการพัฒนา MICE

แนวทางการพัฒนา 2.3 ยกระดับการบริหารจัดการ การตลาด และการประชาสัมพันธ์เชิงรุก ตัวชี้วัด

- จำนวนช่องทางการตลาด/ประชาสัมพันธ์
- จำนวนกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการตลาด

แนวทางการดำเนินการ

- การบริหารจัดการสินค้า (Logistics Hub)
- เพิ่มขีดความสามารถด้านการตลาด
- การพัฒนาระบบการตลาด
- การสร้างบรรยากาศการลงทุน ประชาสัมพันธ์เชิญชวน จับคู่ธุรกิจ

ประเด็นการพัฒนาที่ 3 : เสริมสร้างความมั่นคงและสังคมคุณภาพตามวิถีมัชปาณัติไทย

วัตถุประสงค์ : ประชาชนอยู่ในสังคมปลอดภัยมีคุณภาพชีวิตและมีความสุข

ตัวชี้วัด : ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของดัชนีความก้าวหน้าของคน (Human Achievement Index : HAI)

แนวทางการพัฒนา 3.1 เสริมสร้างความมั่นคง และความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ตัวชี้วัด

- ร้อยละที่ลดลงของคดีอาชญากรรมและคดียาเสพติด
- ร้อยละที่ลดลงของจำนวนอุบัติเหตุช่วงเทศกาลสำคัญ
- อัตราผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุบนท้องถนนต่อประชากรแสนราย
- อัตราคดีกลุ่มความผิดเกี่ยวกับชีวิต ร่างกาย และเพศ
- อัตราคดีกลุ่มความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน
- จำนวนสถานประกอบกิจการผ่านโรงงานสีขาว / มยส.
- การจับกุมคดียาเสพติด
- จำนวนครั้งที่ออกตรวจจัดระเบียบแรงงานในพื้นที่เป้าหมาย
- จำนวนสถานประกอบการที่จ้างแรงงานต่างด้าวได้รับการตรวจ สภาพการจ้าง สภาพการทำงาน และการคุ้มครองด้านแรงงาน

แนวทางการดำเนินการ

- สร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- การบริหารจัดการแรงงานในพื้นที่
- การรักษาความสงบเรียบร้อย
- ป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
- สร้างภูมิคุ้มกันทางสังคม

แนวทางการพัฒนา 3.2 พัฒนาคุณภาพชีวิต ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ตัวชี้วัด

- ร้อยละที่เพิ่มขึ้นของครัวเรือนอบอุ่นตามเกณฑ์ที่ พ.ม. กำหนด
- ร้อยละของหมู่บ้านที่ผ่านเกณฑ์การจัดระดับหมู่บ้านเศรษฐกิจ พอเพียง
- สัดส่วนหนี้เสียต่อปริมาณการกู้ยืมเพื่อการเกษตร
- อัตราการว่างงาน
- จำนวนครัวเรือนยากจน
- ประชากรที่เจ็บป่วย (ผู้ป่วยใน)
- อัตราเจ็บป่วยด้วยโรคสำคัญ (เบาหวาน/ ความดันโลหิตสูง)
- ทารกแรกเกิดที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์
- อัตราการคลอดในมารดาอายุ 10-14 ปี / 15 – 19 ปี

แนวทางการดำเนินการ

- ส่งเสริมพัฒนาอาชีพ/รายได้
- ส่งเสริมการพัฒนาสุขภาพของประชาชน ทุกระดับวัย
- ส่งเสริมความอบอุ่นในครอบครัว
- ยกระดับประสิทธิภาพการให้บริการประชาชน

แนวทางการพัฒนา 3.3 เสริมสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่น ตัวชี้วัด

- ระดับคะแนนเฉลี่ยผลสอบ O-Net ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
- จำนวนนักเรียนด้อยโอกาส
- จำนวนครั้งในการจัดกิจกรรมด้านศาสนา ศิลปะ และวัฒนธรรม
- จำนวนองค์ความรู้/ภูมิปัญญาท้องถิ่น

แนวทางการดำเนินการ

- ลดปัญหาเด็กขาดโอกาสทางการศึกษา
- ยกระดับคุณภาพการศึกษา
- ส่งเสริมการเรียนรู้ของประชาชนทุกระดับวัย
- การสืบสานเรียนรู้วัฒนธรรมท้องถิ่น/ชุมชน

ประเด็นการพัฒนาที่ 4 : เพิ่มประสิทธิภาพระบบการบริการสาธารณะ

วัตถุประสงค์ : ประชาชนสามารถเข้าถึงบริการสาธารณะได้อย่างทั่วถึง

ตัวชี้วัด : ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการให้บริการสาธารณะของภาครัฐ

แนวทางการพัฒนา 4.1 ยกระดับการบริการสาธารณะ โดยยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตัวชี้วัด

- ร้อยละของจำนวนประชากรที่เข้าถึงบริการด้านสวัสดิการสังคม
- จำนวนกระบวนการที่ได้รับการปรับปรุง/เพิ่มประสิทธิภาพ/
ปรับเปลี่ยนให้เป็นดิจิทัล/นำนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้

แนวทางการดำเนินการ

- นำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ในการให้บริการประชาชน
- แผนแม่บทการพัฒนาเมืองอัจฉริยะ (Smart City)
- Internet ชุมชน
- พัฒนาระบบคิวในการให้บริการประชาชน
- พัฒนาระบบแจ้งเตือนภัยประชาชน
- พัฒนา Service Platform/ Application
- กำหนดพื้นที่เป้าหมายการเป็นเมืองอัจฉริยะ

**แนวทางการพัฒนา 4.2 พัฒนาสู่องค์กรที่มีขีดสมรรถนะสูง ภายใต้หลักธรรมาภิบาล
ตัวชี้วัด**

- ร้อยละที่ลดลงของจำนวนข้อร้องเรียนในการให้บริการสาธารณะ
- คะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (ITA)
- ร้อยละของเรื่องร้องเรียนที่ดำเนินการแล้วเสร็จของศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด/อำเภอ

แนวทางการดำเนินการ

- เพิ่มประสิทธิภาพและกลไกการทำงานแบบการบูรณาการ
- มาตรการการบังคับใช้กฎหมาย/ผังเมืองที่มีประสิทธิภาพ
- พัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐ
- เพิ่มประสิทธิภาพศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด/อำเภอ/Mobile Unit
- การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร/ การสร้างการรับรู้สู่ชุมชน
- การมีส่วนร่วมในทุกระดับ
- การพัฒนาบุคลากรให้มีสมรรถนะสูง

**แนวทางการพัฒนา 4.3 พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เชื่อมโยงบริการสาธารณะที่มีประสิทธิภาพ
ตัวชี้วัด**

- จำนวนฐานข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการของจังหวัด

แนวทางการดำเนินการ

- พัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ
- พัฒนาระบบ MIS/ GIS
- พัฒนา City Data Platform

4. ยุทธศาสตร์การพัฒนางานการบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี (พ.ศ. 2566 – 2570)

(-ร่าง-)

ยุทธศาสตร์การพัฒนางานการบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี (พ.ศ. 2566 – 2570)

วิสัยทัศน์ “ สาธารณูปโภคมาตรฐาน ชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ”

พันธกิจ

1. เสริมสร้างความน่าอยู่ของจังหวัดสระบุรี
2. ส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีความเป็นอยู่ที่ดี สู่การเป็นชุมชนเข้มแข็ง
3. ส่งเสริมการศึกษา สืบสานวัฒนธรรมประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น
4. ส่งเสริม สนับสนุนให้ประชาชนดำรงชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

การพัฒนาที่ยั่งยืนเป็นแนวคิดที่มีความสำคัญ เนื่องจากการพัฒนาที่สามารถตอบสนองความต้องการของประชากรในรุ่นปัจจุบัน โดยไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อประชากรในรุ่นต่อ ๆ ไปในอนาคต ซึ่งเป้าหมายของการพัฒนาอย่างยั่งยืน คือ การพัฒนาที่ทำให้เกิดดุลยภาพของมิติต่าง ๆ ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อสร้างเสริมความอยู่ดีมีสุขของประชาชนตลอดไป ดังนั้นจุดมุ่งหมายของการทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี จึงเน้นให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่าง ๆ โดยยึดหลักปฏิบัติ ดังนี้

1. สนับสนุนให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพื่อการพัฒนาในทุกมิติที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในระดับท้องถิ่น
2. สนับสนุนการทำงานร่วมกันระหว่างภาคส่วนต่างๆ ในการพิจารณายุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และการดำเนินการเพื่อไปสู่เป้าหมายของการพัฒนาที่ยั่งยืน

เพื่อให้การดำเนินการพัฒนาไปสู่เป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องควรมีบทบาท ดังนี้

1. องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี
 - กำหนดทิศทางการพัฒนา
 - จัดสรรทรัพยากร
 - วางกลไก ปรับปรุง แก้ไขกฎหมาย กฎเกณฑ์ ระเบียบ ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่
 - สร้างโอกาสให้ภาคส่วนต่างๆ เข้ามามีส่วนร่วมอย่างกว้างขวาง
2. ประชาสังคม/ประชาคม
 - สร้างความตระหนักรู้ ยึดถือคุณค่าและมีเป้าหมายร่วมกัน
 - สร้างกระบวนการเรียนรู้ การทำงานร่วมกัน สร้างภาคี เครือข่าย
3. องค์การวิชาการ
 - สร้างองค์ความรู้ พัฒนากระบวนการเรียนรู้
 - ถ่ายทอด แลกเปลี่ยน พัฒนางค์กรความรู้แก่สาธารณะ

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี

เพื่อนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี จึงกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์หลักในการดำเนินงาน 4 ด้าน พร้อมเป้าประสงค์ในแต่ละยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์ด้านโครงสร้างพื้นฐาน

เป้าประสงค์

เพื่อสร้างและซ่อมบำรุงโครงสร้างพื้นฐานในเขตจังหวัดสระบุรีให้มีความพร้อมเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ด้านอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านการคมนาคมขนส่งและสาธารณูปโภคต่างๆ

แนวทางการพัฒนา

1.1 พัฒนาระบบสาธารณูปโภค

2. ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต

เป้าประสงค์

เพื่อเสริมสร้างให้ประชาชนในจังหวัดสระบุรีมีคุณภาพชีวิตที่ดี โดยการพัฒนาาระบบการศึกษา ระบบการสาธารณสุข การดูแลเด็ก ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ใช้แรงงาน ตลอดจนการพัฒนาอาชีพ โดยการน้อมนำแนวพระราชดำริเกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงอันสามารถนำรายได้มาสู่ชาวสระบุรีอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่จังหวัดสระบุรีมีความรู้สึกมั่นคงปลอดภัยในการดำรงชีวิต และทรัพย์สินอาชญากรรมในพื้นที่ลดลง ปัญหาเสพติด อบายมุขได้รับการกำจัดอย่างจริงจัง

เพื่อรักษาควบคุมคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน ประชาชนอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ปราศจากมลภาวะ คุณภาพน้ำ อากาศ เสียงได้รับการจัดการอย่างเป็นระบบและจริงจัง และมีการบริหารจัดการขยะอย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนา

2.1 ส่งเสริมพัฒนาอาชีพสู่ความเป็นอยู่อย่างยั่งยืน

2.2 พัฒนาชุมชนน่าอยู่

2.3 เสริมสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

2.4 เสริมสร้างบริหารจัดการและอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.5 ส่งเสริมปรับปรุงพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

3. ยุทธศาสตร์ด้านการส่งเสริมการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรม

เป้าประสงค์

เพื่อส่งเสริมการศึกษาทุกระบบของจังหวัดสระบุรี สามารถเอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพบุคลากรในพื้นที่อย่างทั่วถึง มีการเสริมสร้างจิตสำนึกในด้านศาสนา ประเพณี วัฒนธรรมให้ซึมซับเข้าสู่จิตใจของประชาชน

เพื่อส่งเสริมการลงทุน พาณิชยกรรม และการท่องเที่ยวของจังหวัดสระบุรี โดยการประชาสัมพันธ์ และการนำเสนอข้อมูลในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจและสร้างรายได้ให้กับประชาชน เพื่อกำหนดชีวิตที่มีคุณภาพ

เพื่อส่งเสริม และอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณี ภูมิปัญญาของจังหวัดสระบุรีให้ดำรงอยู่ ตลอดจน
สร้างจิตสำนึกและความตระหนักถึงคุณค่าให้เกิดขึ้นในหมู่ประชาชนจังหวัดสระบุรี

แนวทางการพัฒนา

๓.๑ ส่งเสริมสนับสนุนด้านการศึกษา

3.2 ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น

4. ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาองค์กรและบุคลากรสู่การบริหารจัดการที่ดี

เป้าประสงค์

เพื่อเสริมสร้างระบบบริหารจัดการองค์กรที่มีประสิทธิภาพ สามารถให้บริการแก่ประชาชนได้
อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ตลอดจนเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท้องถิ่นของ
ตนเอง

แนวทางการพัฒนา

4.1 ส่งเสริมพัฒนาศักยภาพและประสิทธิภาพบุคลากร

4.2 ส่งเสริมบริหารงานองค์กร

4.3 ส่งเสริมมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ

5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสระบุรี (พ.ศ. 2566 - 2570)

วิสัยทัศน์ “สนับสนุน ตอบสนองนโยบายของรัฐ บนพื้นฐานของความเข้าใจในปัญหา
และศักยภาพของท้องถิ่น พร้อมบูรณาการจัดการร่วมกัน”

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาคุณภาพชีวิต

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมการพัฒนาเกษตรทฤษฎีใหม่

กลยุทธ์ที่ 2 ส่งเสริมและการจัดสวัสดิการสังคม

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมการบริการด้านสาธารณสุขและการเสริมสร้างสุขภาวะของประชาชน

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ

กลยุทธ์ที่ 5 เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน สังคม และเศรษฐกิจ

กลยุทธ์ที่ 6 เพิ่มศักยภาพและพัฒนาอาชีพของประชาชน

กลยุทธ์ที่ 7 ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 8 พัฒนาศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้านการเกษตร

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ 1 อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ 2 สร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์ที่ 3 จัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

กลยุทธ์ที่ 4 ป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรม

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การส่งเสริมอนุรักษ์และฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น

กลยุทธ์ที่ 1 ส่งเสริมอนุรักษ์ ฟื้นฟูและเผยแพร่ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น

กลยุทธ์ที่ 2 สร้างจิตสำนึกและความตระหนักถึงคุณค่าและความสำคัญของศิลปวัฒนธรรมประจำถิ่น
ขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น

กลยุทธ์ที่ 3 ส่งเสริมศาสนา พัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม

ยุทธศาสตร์ที่ 4 การพัฒนาองค์กรและบุคลากรสู่การบริหารจัดการที่ดี

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาศักยภาพและประสิทธิภาพบุคลากรของท้องถิ่น

กลยุทธ์ที่ 2 พัฒนาระบบบริหารองค์กร

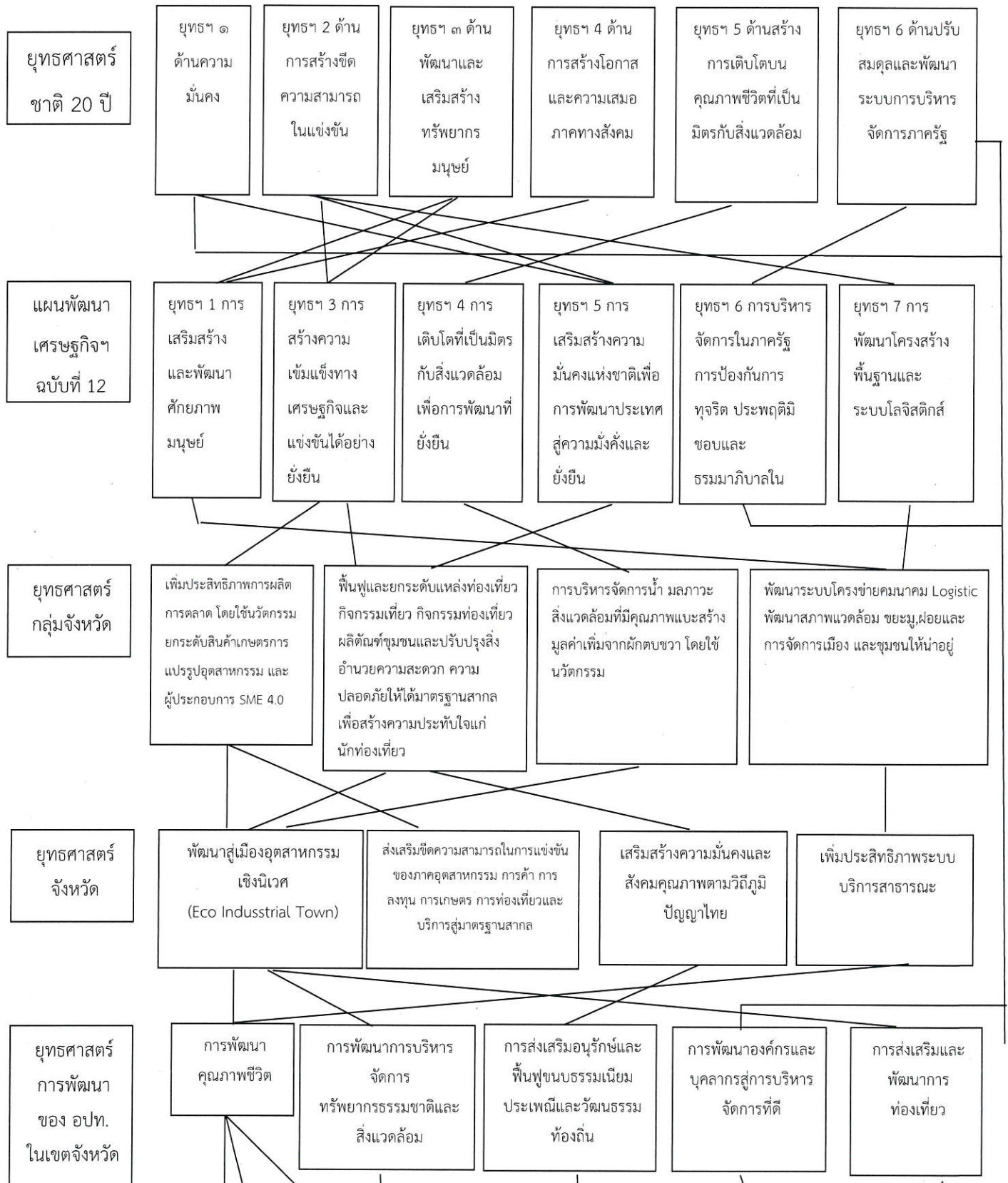
กลยุทธ์ที่ 3 การส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตยและกระบวนการประชาสังคม

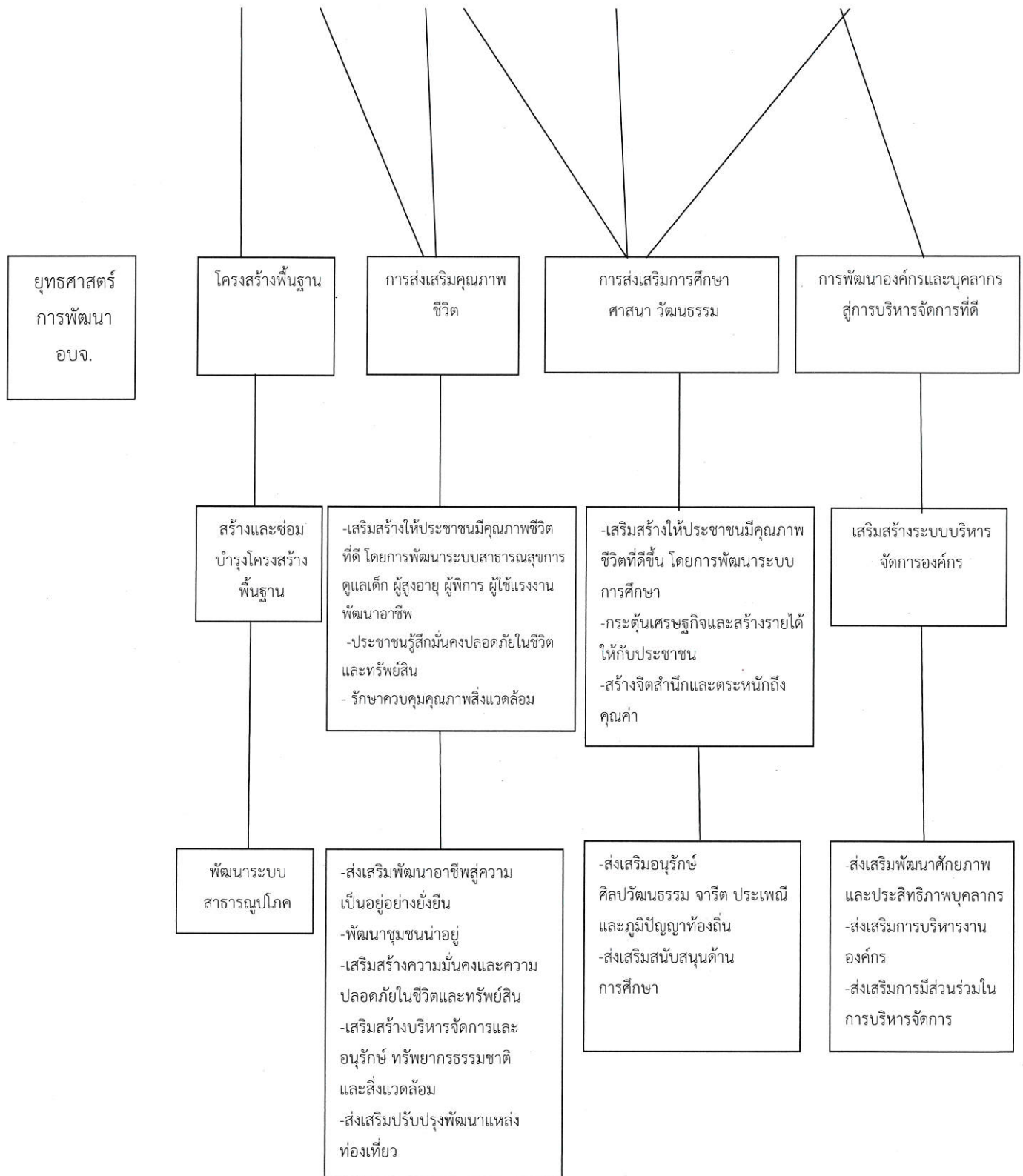
ยุทธศาสตร์ที่ 5 การส่งเสริมและพัฒนากองทุนท้องถิ่น

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ โดยบูรณาการทุกภาคส่วน

6. ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์

6.1 ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสระบุรี (พ.ศ. 2566 – 2570)

6.2 แผนผังยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสระบุรี

(พ.ศ. 2566 – 2570)

6.3 ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสระบุรี

(พ.ศ. 2566 – 2570)

1. ยุทธศาสตร์ (strategic) การพัฒนาคุณภาพชีวิต

1) เป้าประสงค์ (target)

เป้าประสงค์ (target)	ตัวชี้วัดเป้าประสงค์ (target indicators)
สร้าง ช่อมบำรุงโครงสร้างพื้นฐาน	-ระบบสาธารณูปโภคได้มาตรฐาน
ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	-ประชาชนมีความพึงพอใจต่อโครงการต่างๆ ร้อยละ 80 ขึ้นไป
ประชาชนรู้สึกมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	

2) กลยุทธ์

เป้าประสงค์ (target)	กลยุทธ์ (Strategy)	ตัวชี้วัดกลยุทธ์ (Strategy indicators)
สร้าง ช่อมบำรุงโครงสร้างพื้นฐาน	-ส่งเสริมการพัฒนาเกษตรทฤษฎีใหม่	-ผู้เข้ารับอบรมมีความเข้าใจในหัวข้อ
ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	-ส่งเสริมและการจัดสวัสดิการสังคม	อบรมผ่านเกณฑ์ประเมิน ร้อยละ 80
ประชาชนรู้สึกมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	-ส่งเสริมการบริการด้านสาธารณสุขและการ-เสริมสร้าง สุขภาวะของประชาชน	-ประชาชนมีความพึงพอใจต่อโครงการ ต่างๆ ร้อยละ 80 ขึ้นไป
	-พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ	
	-เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน สังคม และเศรษฐกิจ	
	-เพิ่มศักยภาพและพัฒนาอาชีพของประชาชน	
	-ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษา	
	-พัฒนาศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้าน การเกษตร	

3) ค่าเป้าหมาย

เป้าประสงค์ (target)	ค่าเป้าหมาย (goal)	กลยุทธ์ (Strategy)	ตัวชี้วัดค่าเป้าหมาย (goal indicators)
สร้าง ช่อมบำรุงโครงสร้างพื้นฐาน	-สร้าง ช่อม ระบบ สาธารณูปโภค จำนวน 200 โครงการ	-ส่งเสริมการพัฒนาเกษตรทฤษฎีใหม่	-สร้าง ช่อม ระบบสาธารณูปโภค จำนวน 50 โครงการ/ปี
ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น	-อบรมให้ความรู้ด้านการเกษตร	-ส่งเสริมและการจัดสวัสดิการสังคม	-อบรมให้ความรู้ด้านการเกษตร ภาพรวมทั้งจังหวัด จำนวน 2 โครงการ/ปี
ประชาชนรู้สึกมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	ภาพรวมทั้งจังหวัด จำนวน 8 โครงการ	-ส่งเสริมการบริการด้านสาธารณสุขและการ-เสริมสร้าง สุขภาวะของประชาชน	-อบรมให้ความรู้ด้านสาธารณสุข ภาพรวมทั้งจังหวัด จำนวน 2 โครงการ/ปี
	-อบรมให้ความรู้ด้านสาธารณสุข	-พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ	
	ภาพรวมทั้งจังหวัด จำนวน 8 โครงการ	-เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน สังคม และ เศรษฐกิจ	
		-เพิ่มศักยภาพและพัฒนาอาชีพของประชาชน	
		-ส่งเสริมและพัฒนาการศึกษา	
		-พัฒนาศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีด้าน การเกษตร	

4) หน่วยงานรับผิดชอบหลัก

สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด/กองช่าง/กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม/
กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ กองสาธารณสุข องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี

5) ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์

- ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ยุทธศาสตร์ที่ 2
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ปี ยุทธศาสตร์ที่ 7
- ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์ที่ 4
- ยุทธศาสตร์จังหวัด ยุทธศาสตร์ที่ 4

2. ยุทธศาสตร์ (strategic) การพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1) เป้าประสงค์ (target)

เป้าประสงค์ (target)	ตัวชี้วัดเป้าประสงค์ (target indicators)
รักษา ควบคุมคุณภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- ประชาชนอยู่กับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีความสุข - ประชาชนมีความพึงพอใจต่อโครงการต่างๆ ร้อยละ 80 ขึ้นไป

2) กลยุทธ์

เป้าประสงค์ (target)	กลยุทธ์ (Strategy)	ตัวชี้วัดกลยุทธ์ (Strategy indicators)
รักษา ควบคุมคุณภาพทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	- อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน - สร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม - จัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล - ป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เสื่อมโทรม	- ผู้เข้ารับการอบรมมีความเข้าใจในหัวข้ออบรมผ่านเกณฑ์ประเมิน ร้อยละ 80 - ประชาชนมีความพึงพอใจต่อโครงการต่างๆ ร้อยละ 80 ขึ้นไป

3) ค่าเป้าหมาย

เป้าประสงค์ (target)	ค่าเป้าหมาย (goal)	กลยุทธ์ (Strategy)	ตัวชี้วัดค่าเป้าหมาย (goal indicators)
รักษา ควบคุมคุณภาพ ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม	-อบรมให้ความรู้ การดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม ภาพรวมทั้งจังหวัด จำนวน 8 โครงการ	-อนุรักษ์และพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมให้ยั่งยืน -สร้างจิตสำนึกและความตระหนักในการ รักษาทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม -จัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล -ป้องกันและแก้ไขปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เสื่อม โทรม	-อบรมให้ความรู้ การดูแลรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ภาพรวมทั้งจังหวัด จำนวน 2 โครงการ/ปี

4) หน่วยงานรับผิดชอบหลัก

สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด/กองช่าง/กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม/
กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี

5) ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์

- ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ยุทธศาสตร์ที่ 5
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ปี ยุทธศาสตร์ที่ 4
- ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์ที่ 3
- ยุทธศาสตร์จังหวัด ยุทธศาสตร์ที่ 1

3. ยุทธศาสตร์ (strategic) การส่งเสริมอนุรักษ์และฟื้นฟูชนบทแบบนิยมนประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น

1) เป้าประสงค์ (target)

เป้าประสงค์ (target)	ตัวชี้วัดเป้าประสงค์ (target indicators)
สร้างจิตสำนึกและตระหนักถึงคุณค่า ชนบทแบบนิยมนประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น	-ประชาชนสามารถดำรงไว้ซึ่งชนบทแบบนิยมนประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น และเผยแพร่ไปให้บุคคล อื่นรู้จัก -ประชาชนมีความพึงพอใจต่อโครงการต่างๆ ร้อยละ 80 ขึ้นไป

2) กลยุทธ์

เป้าประสงค์ (target)	กลยุทธ์ (Strategy)	ตัวชี้วัดกลยุทธ์ (Strategy indicators)
สร้างจิตสำนึกและตระหนักถึงคุณค่า ขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น	-ส่งเสริมอนุรักษ์ ฟื้นฟูและเผยแพร่ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น -สร้างจิตสำนึกและความตระหนักถึงคุณค่าและ ความสำคัญของศิลปวัฒนธรรม ประจำปี ขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น -ส่งเสริมศาสนา พัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม	-ผู้เข้าอบรมมีความเข้าใจในหัวข้ออบรม ผ่านเกณฑ์ประเมิน ร้อยละ 80 -ประชาชนมีความพึงพอใจต่อโครงการต่างๆ ร้อยละ 80 ขึ้นไป

3) ค่าเป้าหมาย

เป้าประสงค์ (target)	ค่าเป้าหมาย (goal)	กลยุทธ์ (Strategy)	ตัวชี้วัดค่าเป้าหมาย (goal indicators)
สร้างจิตสำนึกและตระหนัก ถึงคุณค่าขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรม ท้องถิ่น	-อบรมสร้างจิตสำนึกและความ ตระหนักถึงคุณค่า ขนบธรรมเนียมประเพณีและ วัฒนธรรมท้องถิ่นภาพรวมทั้ง จังหวัด จำนวน 8 โครงการ	-ส่งเสริมอนุรักษ์ ฟื้นฟูและเผยแพร่ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น -สร้างจิตสำนึกและความตระหนักถึงคุณค่า และความสำคัญของศิลปวัฒนธรรม ประจำปี ขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น -ส่งเสริมศาสนา พัฒนาคุณธรรมและ จริยธรรม	-อบรมสร้างจิตสำนึกและความ ตระหนักถึงคุณค่าขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น ภาพรวมทั้งจังหวัด จำนวน 2 โครงการ/ปี

4) หน่วยงานรับผิดชอบหลัก

สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด/กองช่าง/กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม/
กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี

5) ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์

- ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ยุทธศาสตร์ที่ 3
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ปี ยุทธศาสตร์ที่ 3
- ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์ที่ 2
- ยุทธศาสตร์จังหวัด ยุทธศาสตร์ที่ 3

4. ยุทธศาสตร์ (strategic) การพัฒนาองค์กรและบุคลากรสู่การบริหารจัดการที่ดี

1) เป้าประสงค์ (target)

เป้าประสงค์ (target)	ตัวชี้วัดเป้าประสงค์ (target indicators)
-เสริมสร้างระบบบริหารจัดการองค์กร -สร้างจิตสำนึกและตระหนักถึงความสำคัญของ ประชาธิปไตยและกระบวนการประชาสังคม	-บุคลากรนำความรู้จากการอบรมมาพัฒนาองค์กรตามบทบาทหน้าที่ -หน่วยงานมีภาพลักษณ์ที่ดี -ประชาชนเข้าถึงหน่วยงาน -ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจ เห็นถึงความสำคัญของการมีส่วนร่วมและหลักประชาธิปไตย -ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการเข้าใช้บริการจาก อบท. ร้อยละ 80 ขึ้นไป

2) กลยุทธ์

เป้าประสงค์ (target)	กลยุทธ์ (Strategy)	ตัวชี้วัดกลยุทธ์ (Strategy indicators)
-เสริมสร้างระบบบริหารจัดการองค์กร -สร้างจิตสำนึกและตระหนักถึงความสำคัญของ ประชาธิปไตยและกระบวนการประชาสังคม	-พัฒนาศักยภาพและประสิทธิภาพบุคลากรของท้องถิ่น -พัฒนาระบบบริหารองค์กร -การส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตยและกระบวนการ ประชาสังคม	-ผู้เข้ารับอบรมมีความเข้าใจในหัวข้ออบรม ผ่านเกณฑ์ประเมิน ร้อยละ 80 -ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการเข้าใช้ บริการจาก อบท. ร้อยละ 80 ขึ้นไป

3) ค่าเป้าหมาย

เป้าประสงค์ (target)	ค่าเป้าหมาย (goal)	กลยุทธ์ (Strategy)	ตัวชี้วัดค่าเป้าหมาย (goal indicators)
-เสริมสร้างระบบบริหาร จัดการองค์กร -สร้างจิตสำนึกและตระหนัก ถึงความสำคัญของ ประชาธิปไตยและ กระบวนการประชาสังคม	-ส่งบุคลากรท้องถิ่นเข้าอบรม พัฒนาศักยภาพ อย่างน้อยคนละ 1 หลักสูตร -อบรมสร้างจิตสำนึกและ ตระหนักถึงความสำคัญของ ประชาธิปไตยและกระบวนการ ประชาสังคมภาพรวมทั้งจังหวัด จำนวน 8 โครงการ	-พัฒนาศักยภาพและประสิทธิภาพบุคลากร ของท้องถิ่น -พัฒนาระบบบริหารองค์กร -การส่งเสริมพัฒนาประชาธิปไตยและ กระบวนการประชาสังคม	-บุคลากรท้องถิ่นเข้าอบรมพัฒนา ศักยภาพ อย่างน้อยคนละ 1 หลักสูตร/ปี -อบรมสร้างจิตสำนึกและตระหนักถึง ความสำคัญของประชาธิปไตยและ กระบวนการประชาสังคม ภาพรวมทั้ง จังหวัด จำนวน 2 โครงการ/ปี

4) หน่วยงานรับผิดชอบหลัก

สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด/สำนักงานเลขานุการองค์การบริหารส่วนจังหวัด/
กองช่าง/กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม/กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ กองการเจ้าหน้าที่ องค์การ
บริหารส่วนจังหวัดสระบุรี

5) ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์

- ยุทธศาสตร์ชาติ 20ปี ยุทธศาสตร์ที่ 6

- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ปี ยุทธศาสตร์ที่ 6

5. ยุทธศาสตร์ (strategic) การส่งเสริมและพัฒนาการท่องเที่ยว

1) เป้าประสงค์ (target)

เป้าประสงค์ (target)	ตัวชี้วัดเป้าประสงค์ (target indicators)
แหล่งท่องเที่ยวเป็นที่รู้จัก ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น	- ประชาสัมพันธ์และนำเสนอข้อมูลในรูปแบบต่างๆ เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจและสร้างรายได้ให้แก่ประชาชน - ประชาชนมีความพึงพอใจต่อโครงการต่างๆ ร้อยละ 80 ขึ้นไป

๒) กลยุทธ์

เป้าประสงค์ (target)	กลยุทธ์ (Strategy)	ตัวชี้วัดกลยุทธ์ (Strategy indicators)
แหล่งท่องเที่ยวเป็นที่รู้จัก ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น	- พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ โดยบูรณาการทุกภาคส่วน	- ผู้เข้ารับชมมีความเข้าใจในหัวข้ออบรมผ่านเกณฑ์ประเมิน ร้อยละ 80 - ประชาชนมีความพึงพอใจต่อโครงการต่างๆ ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป

3) ค่าเป้าหมาย

เป้าประสงค์ (target)	ค่าเป้าหมาย (goal)	กลยุทธ์ (Strategy)	ตัวชี้วัดค่าเป้าหมาย (goal indicators)
แหล่งท่องเที่ยวเป็นที่รู้จัก ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น	- ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวภาพรวมทั้งจังหวัด จำนวน 8 โครงการ	- พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ โดยบูรณาการทุกภาคส่วน	- ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวภาพรวมทั้งจังหวัด จำนวน 2 โครงการ/ปี

4) หน่วยงานรับผิดชอบหลัก

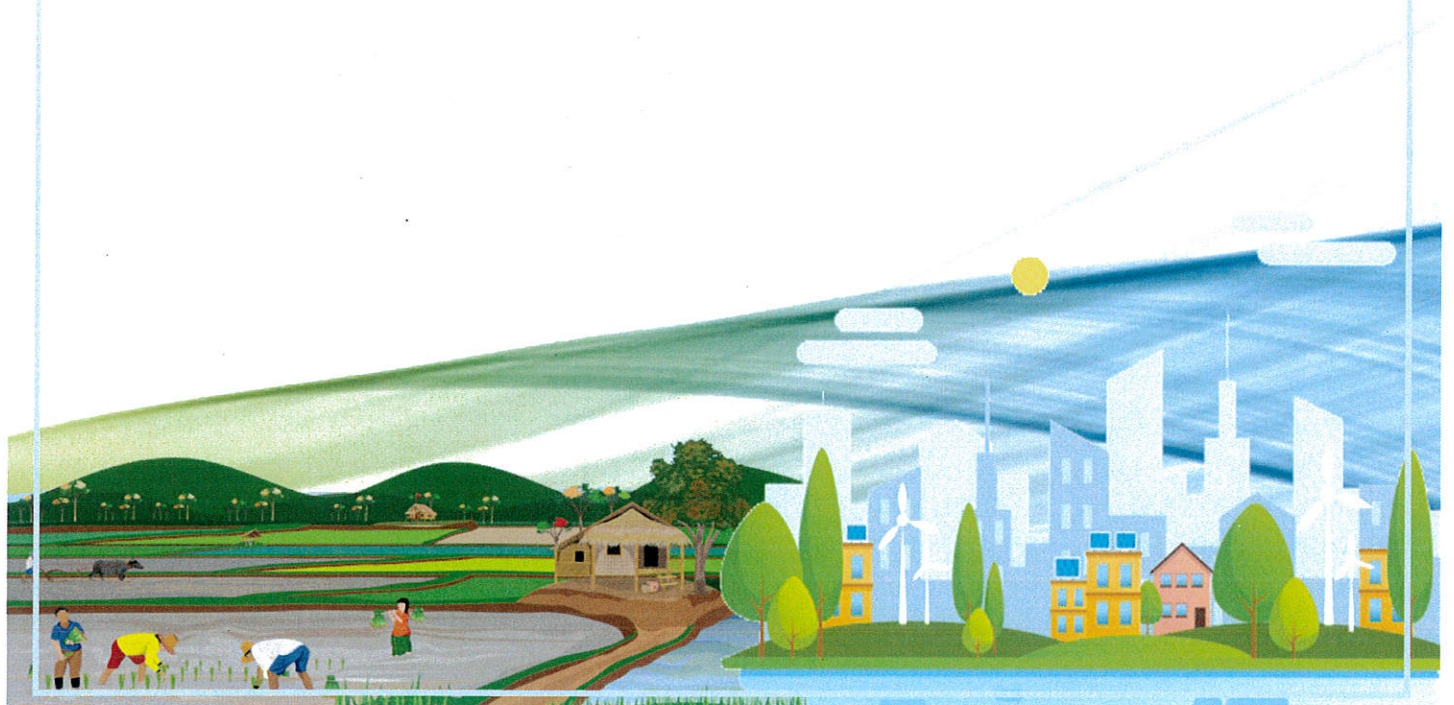
สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด/กองช่าง/กองการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม/
กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี

5) ความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์

- ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ยุทธศาสตร์ที่ 2
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ปี ยุทธศาสตร์ที่ 5
- ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัด ยุทธศาสตร์ที่ 2
- ยุทธศาสตร์จังหวัด ยุทธศาสตร์ที่ 1

ส่วนที่ 3

การติดตามและประเมินผล

ส่วนที่ 3 การติดตามและประเมินผล

ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 ข้อ 29 กำหนดให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดแนวทาง วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา เมื่อดำเนินการเสร็จแล้ว (3) รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันรายงานผลและเสนอความเห็นดังกล่าว และต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน โดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี และ ข้อ 30 (5) ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอผลการติดตามและประเมินผลต่อสภาท้องถิ่น และคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น พร้อมทั้งประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบในที่เปิดเผยภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอผลการติดตามและประเมินผลดังกล่าว และต้องปิดประกาศไว้เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน โดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

1. การติดตามและประเมินยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

ตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท 0810.3/ว 7467 ลงวันที่ 14 ธันวาคม 2563 เรื่องแนวทางการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (พ.ศ. 2566 – 2570) ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2561 เป็นแบบที่กำหนดให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ดำเนินการให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา โดยดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ประกาศใช้งบประมาณรายจ่าย มีรายละเอียด ดังนี้

1. แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

- 1.1 ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 20 คะแนน
- 1.2 การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพ 20 คะแนน
- 1.3 ยุทธศาสตร์ 60 คะแนน ประกอบด้วย
 - (1) ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 10 คะแนน
 - (2) ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด 10 คะแนน
 - (3) ยุทธศาสตร์จังหวัด 10 คะแนน
 - (4) วิสัยทัศน์ 5 คะแนน
 - (5) กลยุทธ์ 5 คะแนน
 - (6) เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์ 5 คะแนน
 - (7) จุดยืนทางยุทธศาสตร์ 5 คะแนน

(8) แผนงาน 5 คะแนน

(9) ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม 5 คะแนน

คะแนนรวม 100 คะแนน เกณฑ์ที่ควรได้เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ควรน้อยกว่าร้อยละ 80 (80 คะแนน)

2. แนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการเพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

2.1 การสรุปสถานการณ์การพัฒนา 10 คะแนน

2.2 การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ 10 คะแนน

2.3 การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติในเชิงคุณภาพ 10 คะแนน

2.4 แผนงานและยุทธศาสตร์การพัฒนา 10 คะแนน

2.5 โครงการพัฒนา 60 คะแนน ประกอบด้วย

(1) ความชัดเจนของชื่อโครงการ 5 คะแนน

(2) กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับโครงการ 5 คะแนน

(3) เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความชัดเจนนำไปสู่การตั้งงบประมาณได้ถูกต้อง 5 คะแนน

(4) โครงการมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี 5 คะแนน

(5) เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 5 คะแนน

(6) โครงการมีความสอดคล้องกับ Thailand 4.0 5 คะแนน

(7) โครงการมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด 5 คะแนน

(8) โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนหรือการเสริมสร้างให้ประเทศชาติมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ภายใต้หลักประชารัฐ 5 คะแนน

(9) งบประมาณมีความสอดคล้องกับเป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) 5 คะแนน

(10) มีการประมาณการราคาถูกต้องตามหลักวิธีการงบประมาณ 5 คะแนน

(11) มีการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และผลที่คาดว่าจะได้รับ 5 คะแนน

(12) ผลที่คาดว่าจะได้รับ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ 5 คะแนน

คะแนนรวม 100 คะแนน เกณฑ์ที่ควรได้เพื่อให้เกิดความสอดคล้องและขับเคลื่อนการพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไม่ควรน้อยกว่าร้อยละ 80 (80 คะแนน)

ทั้งนี้การติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์และโครงการเพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี (พ.ศ.2561-2565) จะมีแนวทางการพิจารณาและแนวทางเบื้องต้นในการให้คะแนนแนวทางการพิจารณา เพื่อให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลดำเนินการในรูปแบบเดียวกัน และสรุปผลการให้คะแนนเสนอผลการพิจารณา ตามลำดับต่อไป

**องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ได้มีการติดตามและประเมินผลเฉพาะแผนพัฒนาท้องถิ่น
ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 - 2563 ดังนี้**

สรุปผลการติดตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

1.1 สรุปผลการดำเนินงาน ยุทธศาสตร์การพัฒนา ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ บรรจุโครงการในแผนพัฒนาฯ จำนวน 253 โครงการ จัดตั้งงบประมาณดำเนินการ จำนวน 173 โครงการ ดำเนินการแล้วเสร็จจำนวน 82 โครงการ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 136,491,538.05 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.85 ของโครงการที่ตั้งงบประมาณ จำแนกตามตาราง

ยุทธศาสตร์	ตามแผนพัฒนา		ตามข้อบัญญัติงบประมาณ		ดำเนินการแล้วเสร็จ	
	โครงการ	งบประมาณ	โครงการ	งบประมาณ	โครงการ	งบประมาณ
1.ด้านโครงการสร้างพื้นฐาน	73	625,355,000	61	517,690,000	19	20,515,387
2.ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต	133	208,287,465	93	182,254,239	54	109,478,151.72
3.ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวอนุรักษ์วัฒนธรรมจารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	19	24,854,000	4	2,900,000	2	322,906
4.ด้านการพัฒนาองค์กรและบุคลากรสู่การบริหารจัดการ	28	73,790,500	15	21,064,500	7	6,175,093.33
รวม	253	932,286,965	173	723,908,739	82	136,491,538.05

1.2 สำนวจความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี โดยใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามความคิดเห็น สรุปแบบสอบถามได้รับข้อมูลจากประชาชนในระดับความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในระดับมากและปานกลางในทุกประเด็นคำถาม และภาพรวมประชาชนมีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 41.71

สรุปผลการติดตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562

1.1 สรุปผลการดำเนินงาน ยุทธศาสตร์การพัฒนา ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ บรรจุโครงการในแผนพัฒนาฯ จำนวน 349 โครงการ จัดตั้งงบประมาณดำเนินการ จำนวน 202 โครงการ ดำเนินการแล้วเสร็จจำนวน 108 โครงการ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 336,469,954 บาท คิดเป็นร้อยละ 38.91 ของโครงการที่ตั้งงบประมาณ จำแนกตามตาราง

ตามแผนพัฒนา	ตามแผนพัฒนา		ตามข้อบัญญัติงบประมาณ		ดำเนินการแล้วเสร็จ	
	โครงการ	งบประมาณ	โครงการ	งบประมาณ	โครงการ	งบประมาณ
1.ด้านโครงการสร้างพื้นฐาน	119	847,885,400	80	543,043,000	24	214,225,000
2.ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต	151	370,580,994	71	225,230,090	39	69,089,058
3.ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยวอนุรักษ์วัฒนธรรมจารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น	47	80,919,950	35	80,179,710	21	44,946,590
4.ด้านการพัฒนาองค์กรและบุคลากรสู่การบริหารจัดการ	32	71,168,000	16	16,202,300	14	8,209,306
รวม	349	1,370,554,344	202	864,655,100	108	336,469,954

1.2 สำนวความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี โดยใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามความคิดเห็น สรุปแบบสอบถามได้รับข้อมูลจากประชาชนในระดับความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในระดับมากและปานกลาง ในทุกประเด็นคำถาม และภาพรวมประชาชนมีความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 33.45

สรุปผลการติดตามแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

1.1 สรุปผลการดำเนินงาน ยุทธศาสตร์การพัฒนา ประกอบด้วย 4 ยุทธศาสตร์ บรรจุโครงการในแผนพัฒนาฯ จำนวน 344 โครงการ จัดตั้งงบประมาณดำเนินการ จำนวน 178 โครงการ ดำเนินการแล้วเสร็จ จำนวน 97 โครงการ รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 375,244,776 บาท คิดเป็นร้อยละ 41.45 ของโครงการที่ตั้งงบประมาณ จำแนกตามตาราง

ตามแผนพัฒนา	ตามแผนพัฒนา		ตามข้อบัญญัติงบประมาณ		ดำเนินการแล้วเสร็จ	
	โครงการ	งบประมาณ	โครงการ	งบประมาณ	โครงการ	งบประมาณ
1.ด้านโครงการสร้างพื้นฐาน	116		71	494,247,000	1	1,800,000
2.ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต	69		42	314,633,385	39	313,125,053
3.ด้านการส่งเสริมการศึกษาศาสนาวัฒนธรรม	134		52	14,756,530	49	46,897,999
4.ด้านการพัฒนาองค์กรและบุคลากรสู่การบริหารจัดการ	25		13		8	13,421,742
รวม	344		178	905,395,985.86	97	375,244,776

1.2 สำนวความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี โดยใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามความคิดเห็น สรุปแบบสอบถามได้รับข้อมูลจากประชาชนในระดับความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในระดับมากและระดับปานกลาง ในทุกประเด็นคำถาม และภาพรวมประชาชนมีความพึงพอใจ ผลการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีในภาพรวมมีความพอใจและความพึงพอใจมาก คิดเป็นร้อยละ 48.72 และ 49.42 ตามลำดับ

2. สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม

จากการติดตามประเมินผลโครงการต่างๆ ที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดดำเนินการให้ห้วงระยะเวลา 3 ปี (พ.ศ. 2561 - 2563) จะเห็นได้ว่าในช่วงปี 2561 ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต มีการดำเนินการเพิ่มขึ้น รองลงมาเป็นโครงการด้านโครงสร้างพื้นฐาน และในช่วงปี 2562 ด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิต มีการดำเนินการมากที่สุด รองลงมาเป็นด้านโครงสร้างพื้นฐาน และในปี 2563 ด้านการส่งเสริมการศึกษาศาสนา วัฒนธรรม มีการดำเนินโครงการมากที่สุด

เนื่องจากปัจจุบันเน้นการส่งเสริมได้กระจายในทั่วทุกด้าน เพื่อให้จังหวัดสระบุรี มีการพัฒนาในทุกๆด้าน ส่งผลให้ประชาชนได้เข้าถึงการบริการขั้นพื้นฐานไม่ว่าจะเป็นการเดินทางสัญจร ถนนได้มาตรฐาน คุณภาพชีวิตดีขึ้น ทั้งในด้านการส่งเสริมอาชีพ การป้องกันโรคภัย โรคระบาดต่างๆ ประชาชนมีความรู้ในด้านต่างๆมากยิ่งขึ้น แล้วเรื่องการศึกษามีการพัฒนาในด้านต่างๆในโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเทคโนโลยีการสื่อสาร, หุ่นยนต์, ห้องสมุด, เครื่องดนตรีสากล, การกีฬาต่างๆ วัฒนธรรมประเพณีที่สืบทอดมาแต่โบราณ ไม่ให้สูญหายไปให้ประชาชน เด็กรุ่นหลัง ได้ซึมซับวัฒนธรรมอันดีงาม สืบต่อไปในอนาคต

การดำเนินงานสรุปผลการดำเนินงานท้องถิ่นในปีต่อไป จะมีการสรุปผลโดยการวัดผลในเชิงปริมาณและคุณภาพโดยใช้รูปแบบเชิงพรรณนา ซึ่งสามารถอธิบายได้ทั้งการอธิบายเชิงสถิติ รูปภาพ กราฟ ข้อมูลต่างๆ โดยใช้แบบสำหรับการติดตามและประเมินผลเชิงปริมาณและคุณภาพ

การวัดผลเชิงปริมาณ เป็นการมุ่งหาข้อเท็จจริงและข้อสรุปเชิงปริมาณ เน้นการใช้ข้อมูลที่เป็นตัวเลขเป็นหลักฐานยืนยันความถูกต้อง ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เช่น แบบสอบถาม แบบทดสอบ การสังเกต การสัมภาษณ์ การทดลอง เป็นต้น

การวัดผลเชิงคุณภาพ เป็นการสังเกตและกลุ่มบุคคลที่ต้องการศึกษาโดยละเอียดทุกด้านในลักษณะเจาะลึก ใช้วิธีการสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการเป็นหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้การวิเคราะห์เชิงเหตุผลไม่ได้มุ่งเป็นตัวเลขมาทำการวิเคราะห์

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นมีขั้นตอนในการดำเนินการดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ร่วมประชุมเพื่อกำหนดกรอบแนวทาง และวิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดสระบุรี (พ.ศ. 2561 - 2565) โดยอาจนำแนวทางทั้งหมดที่กำหนดมาใช้หรืออาจเลือกใช้ในบางแนวทางในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ก็ได้ โดยอย่างน้อยต้องสามารถประเมินความสอดคล้องและสามารถวัดความสำเร็จหรือความก้าวหน้าของแผนพัฒนาท้องถิ่นได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับคณะกรรมการฯ จะพิจารณาดังนี้

1.1 การกำหนดกรอบและแนวทางในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น อาจกำหนดแนวทางดังนี้

- (1) การประเมินผลกระบวนการ (Process Evaluation) หรือ การประเมินประสิทธิภาพ (Efficiency Evaluation)
- (2) การประเมินผลโครงการ (Project Evaluation) หรือการประเมินประสิทธิผล (Effectiveness Evaluation)
- (3) การประเมินผลกระทบ (Impact Evaluation)

1.2 ระเบียบ วิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีองค์ประกอบที่สำคัญ 3 ประการ คือ

1.2.1 ผู้เข้าร่วมติดตามและประเมินผล ได้แก่ คณะกรรมการติดตามและประเมินผล ผู้รับผิดชอบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ ประชาชนในท้องถิ่นที่ได้รับการแต่งตั้ง ผู้มีส่วนได้เสียในท้องถิ่นนั้นๆ

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้สำหรับการติดตามประเมินผล เพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูลยุทธศาสตร์ที่ได้กำหนดขึ้นซึ่งมีผลต่อการพัฒนาท้องถิ่น ข้อมูลดังกล่าวอาจเป็นได้ทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ ความจำเป็นสำคัญในการนำมาหาค่าผลของประโยชน์ที่ได้รับจากแผนยุทธศาสตร์ อาจเป็นแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบทดสอบ แบบวัดความรู้ แบบบันทึกข้อมูล แบบบันทึกการสังเกต แบบตรวจสอบ บันทึกการรายการ เพื่อนำไปวิเคราะห์ทางสถิติ หรือการหาผลสัมฤทธิ์โดยรูปแบบต่างๆ ที่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นนั้นๆ

1.2.3 กรรมวิธี อันได้แก่ วิธีการที่จะดำเนินการติดตามและประเมินผล จะต้องศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับยุทธศาสตร์ ซึ่งเป็นการตรวจสอบเอกสารหลักฐานต่างๆ ที่เป็นทรัพย์สินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาท้องถิ่น เอกสารเบิกจ่ายงบประมาณ เช่น ถนน แม่น้ำ ลำคลอง ครุภัณฑ์ที่ดินและสิ่งก่อสร้างต่างๆ

1.3 การกำหนดเครื่องมือในการติดตามผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย การทดสอบ การวัด การสัมภาษณ์ การสังเกต การสำรวจและเอกสาร

ขั้นตอนที่ 2 คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ดำเนินการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์ ตามกรอบแนวทางและวิธีการที่กำหนด โดยสามารถติดตามและประเมินผลได้ตลอดระยะเวลาของแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ขั้นตอนที่ 3 คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ดำเนินการติดตามและประเมินโครงการ ตามกรอบแนวทางและวิธีการที่กำหนด โดยสามารถติดตามและประเมินผลได้ตั้งแต่มก่อนเริ่มโครงการพัฒนาตามแผนดำเนินงานจนสิ้นสุดโครงการฯ

ขั้นตอนที่ 4 รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัด พร้อมประกาศผลการติดตามและประเมินผลให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันโดยอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ภายในเดือนธันวาคมของทุกปี

ขั้นตอนที่ 5 คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น อาจให้ความเห็นหรือข้อเสนอแนะในรายงานการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่นต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นและคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับจังหวัดได้

แบบแนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลยุทธศาสตร์เพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสระบุรี (พ.ศ. 2561 - 2565)

ประเด็นพิจารณา	คะแนน
1. ข้อมูลสภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	20
2. การวิเคราะห์สถานการณ์และศักยภาพ	20
3. ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย	60
3.1 ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	(10)
3.2 ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด	(10)
3.3 ยุทธศาสตร์จังหวัด	(10)
3.4 วิสัยทัศน์	(5)
3.5 กลยุทธ์	(5)
3.6 เป้าประสงค์ของแต่ละประเด็นกลยุทธ์	(5)
3.7 จุดยืนทางยุทธศาสตร์	(5)
3.8 แผนงาน	(5)
3.9 ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม	(5)
รวม	100

แบบแนวทางการพิจารณาการติดตามและประเมินผลโครงการเพื่อความสอดคล้องแผนพัฒนาท้องถิ่น
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสระบุรี (พ.ศ. 2561 - 2565)

ประเด็นพิจารณา	คะแนน
1. การสรุปสถานการณ์การพัฒนา	10
2. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติเชิงปริมาณ	10
3. การประเมินผลการนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปปฏิบัติเชิงคุณภาพ	10
4. แผนงานและยุทธศาสตร์การพัฒนา	10
5. โครงการพัฒนา ประกอบด้วย	(60)
5.1 ความชัดเจนของชื่อโครงการ	(5)
5.2 กำหนดวัตถุประสงค์สอดคล้องกับโครงการ	(5)
5.3 เป้าหมาย(ผลผลิตของโครงการ)มีความชัดเจนนำไปสู่การตั้งงบประมาณได้ถูกต้อง	(5)
5.4 โครงการมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี	(5)
5.5 เป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ) มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	(5)
5.6 โครงการมีความสอดคล้องกับ Thailand 4.0	(5)
5.7 โครงการมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์จังหวัด	(5)
5.8 โครงการแก้ไขปัญหาความยากจนหรือการเสริมสร้างให้ประเทศชาติ มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ภายใต้หลักประชารัฐ	(5)
5.9 งบประมาณมีความสอดคล้องกับเป้าหมาย (ผลผลิตของโครงการ)	(5)
5.10 มีการประมาณการราคาถูกต้องตามหลักวิธีการงบประมาณ	(5)
5.11 มีการกำหนดตัวชี้วัด (KPI) และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และผลที่คาดว่าจะได้รับ	(5)
5.12 ผลที่คาดว่าจะได้รับ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์	(5)
รวม	100

3. ข้อเสนอแนะในการจัดทำยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดในอนาคต

องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรีได้ใช้แบบสอบถามสุ่มตัวอย่างผู้เข้าร่วมกิจกรรมและกลุ่มตัวอย่างจากการใช้ประโยชน์จากโครงการ จากการประเมินผล มีข้อคิดเห็น ดังนี้

จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561 - 2563 โดยใช้แบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ผลการประเมินจะให้ความสำคัญและประโยชน์ที่ได้รับและขอขอบคุณองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี ที่เข้ามาพัฒนาและส่งเสริม ความรู้ในด้านต่างๆและอยากให้พัฒนาต่อเนื่องทุกปีและมีความพึงพอใจต่อการดำเนินงานองค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี อยู่ในระดับพึงพอใจมากในทุกยุทธศาสตร์การพัฒนา

3.1 ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต

การพัฒนาทางยุทธศาสตร์ ที่ครอบคลุมส่งผลให้การพัฒนาในด้านต่าง ๆ มีการพัฒนามากขึ้น มีความเจริญ ส่งผลให้คุณภาพของชีวิตประชาชนดีขึ้นและการสาธารณสุขป้องกันในเรื่องโรคระบาดที่ร้ายแรง และการเปิดอาเซียน ส่งผลให้การพัฒนาประเทศต้องมีการแข่งขันด้านการพัฒนามากขึ้นในทุก ๆ ด้าน

3.1.1 ด้านคุณภาพชีวิต เป็นการพิจารณาผลกระทบโดยรวมต่อประชากรกลุ่มเป้าหมาย ชุมชน สังคม และหน่วยงานในภาพรวม เป็นผลกระทบระยะยาว ผลกระทบอาจมีทั้งที่มุ่งหวังและผลกระทบที่ไม่ได้มุ่งหวัง ซึ่งอาจเป็นผลด้านบวกหรือด้านลบก็ได้ ประกอบด้วยตัวชี้วัดจากการประเมินผลจากกลุ่มเป้าหมาย เช่น รายได้ ความเป็นอยู่ โอกาสทางการศึกษา การมีงานทำ สุขอนามัย สภาพแวดล้อมของประชาชน ซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายที่ได้รับการบริการจากโครงการพัฒนาที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตที่ดี หรือมาตรฐานการดำรงชีพ

3.1.2 ด้านทัศนคติและความเข้าใจ เป็นตัวชี้วัดผลกระทบโดยมุ่งเรื่องทัศนคติ โดยเฉพาะ วัตถุประสงค์และมาตรการนโยบายผลประโยชน์ของโครงการ ความพึงพอใจในการรับบริการ และทัศนคติต่อผู้บริหารและเจ้าหน้าที่

3.1.3 ด้านการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม เป็นตัวชี้วัดผลกระทบโดยให้ความสำคัญเรื่องการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมาย โดยเปรียบเทียบระยะก่อนและหลังมีโครงการการจัดทำยุทธศาสตร์

3.1.4 ด้านเทคโนโลยี เป็นตัวชี้วัดที่ส่งผลให้การทำงานรวดเร็วมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ลดเวลาการทำงาน

3.2 ความเสี่ยงในการดำเนินการและข้อสังเกต ข้อเสนอแนะ ในการนำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดไปใช้

ข้อสังเกต

3.2.1 ข้อสังเกตจากการเข้าร่วมจัดทำประชาคมของประชาชนกลุ่มเป้าหมาย และจากการเข้าไปดำเนินการติดตามโครงการและได้สอบถามปัญหาความต้องการไปด้วย เป็นการสังเกตที่โดยให้ผู้ถูกสังเกตรู้ตัวหรือไม่รู้ตัวก็ได้ แต่การสังเกตจากการมีโครงสร้าง เป็นการสังเกตอย่างมีระบบ มีการกำหนดล่วงหน้าและกำหนดจุดมุ่งหมายให้แน่นอน เช่นที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลได้ปฏิบัติอยู่ มีการแจ้งเป็นหนังสือไปก่อนที่จะเข้าไปสังเกต เพื่อมุ่งสังเกตที่จุดใดจุดหนึ่งหรือโครงการใดโครงการหนึ่ง

3.2.2 การวางแผนการติดตามประเมินผล ต้องเตรียมบุคลากร เครื่องมือสำหรับการสังเกต หรือติดต่อนัดหมายไว้พร้อมล่วงหน้า เตรียมเครื่องมือต่าง ๆ เช่น แบบสอบถาม แบบบันทึก การสังเกต ให้เรียบร้อยพร้อมที่จะใช้งานได้ทันที การออกตรวจติดตามและประเมินผลในรูปแบบคณะกรรมการ ควรนัดหมายและเตรียมความพร้อม และออกตรวจติดตามตามห้วงระยะเวลาที่กำหนด

ข้อเสนอแนะ

การติดตามและประเมินผล เป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนา ควรดำเนินการให้ครอบคลุมทุกโครงการตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา และประเมินผลอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อนำปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นรวมถึงความพึงพอใจของประชาชนที่ได้รับจากผลของการพัฒนา ตลอดจนผลกระทบต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจากการพัฒนา เพื่อนำผลที่ได้จากการติดตามและประเมินผลมาทบทวน และปรับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และตอบสนองต่อปัญหาความต้องการของประชาชนในระดับพื้นที่ได้อย่างแท้จริงและควรประชาสัมพันธ์/ให้ข้อมูลในการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนควรส่งเสริมด้านการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถในการดำเนินงานทันต่อการปรับเปลี่ยนนโยบายและระเบียบต่างๆ

.....

กองยุทธศาสตร์และงบประมาณ
องค์การบริหารส่วนจังหวัดสระบุรี
โทร./โทรสาร 0 3667 9940

